

helo

Finnish Sauna Perfection

Käyttö- ja asennusohje **Hanko D**

Bruks- och installationsanvisning **Hanko D**

Product Manual **Hanko D**

Hanko D – Produkthandbuch

Руководство по эксплуатации и монтажу **Hanko D**

SÄHKÖKIUAS:
ELAGGREGAT FÖR BASTU:
ELECTRIC SAUNA HEATER:
ELEKTRISCHES SAUNAHEIZGERÄT:
ЭЛЕКТРОКАМЕНКА:

1702-60-04

1702-80-04

Ohjauskeskukset: Styrcentraler: Control panels:
Steuergeräte: Пульты управления:

Pure

Elite

Kontaktorikotelo:

Kontaktorikotelo
Kontkaktorbox
Contactor box
Schützgehäuse
Кожух контактора

WE 40

CE EAC UK
CA

7014642 314 SKSB 2 B

helo

Finnish Sauna Perfection

Käyttö- ja asennusohje Hanko D

SÄHKÖKIUAS:

1702 – 60 – 04
1702 – 80 – 04

OHJAUSKESKUS

Pure

Elite

KONTAKTORIKOTELO:

2005 – 40 (WE – 40)

Sisälllys	Sivu.
1 Varoitukset	3
1.1 Tarkista ennen saunomista	3
1.2 Saunahuone	3
1.3 Käyttäjälle	3
1.4 Kiukaan ohjauslaitteiden käyttö	3
2. Saunan lämmitys	4
2.1 Suositeltava saunan ilmanvaihto	4
2.2 Tuntoelimen asennus lähelle koneellista tuloilmaventtiiliä	4
2.3 Tuntoelimen asennus kattoon	5
2.4 Lisä (Extra NTC) tuntoelimen asennus	5
2.5 Kiuaskivet	5
2.6 Jos kiuas ei lämpene	6
2.7 Kiukaan asennuksen valmistelu	6
2.8 Helo Qlick-Fix kiukaan asennus	6
2.9 Kiukaan suojaetäisyydet ja tuntoelimen paikka	7
2.10 Kiukaan liittäminen sähköverkkoon	8
2.11 Sähkölämmityksen vuorottelu	8
2.12 Liitosjohdon kytkentärasian sijoitus saunassa	9
2.13 Kauko ohjaus	9
2.14 Piirikortin RJ10 liittimien kytkentäjärjestys	9
2.15 Ovikytkin	10
2.16 kiukaan ja kontaktorikotelo WE 40 kytkentäkaavat	11
2.17 Periaatekuva kun ohjauskeskuksena on Pure	12
3. Hanko D kiukaan varaosalista	13
4. ROHS	13

Kuvat ja taulukot

Kuva 1	Suosittelava ilmanvaihto saunassa	4
Kuva 2	Kiukaan suojaetäisyydet sekä tuntoelimen asennuspaikka	7
Kuva 3	Kiukaan asennus seinään	7
Kuva 4	Vaihtoehtoinen OLET 31 tuntoelimen asennuspaikka katossa	7
Kuva 5	Kytkentärasian sijoituspaikka	9
Kuva 6.	Piirikortin OLEA 103	9
Kuva 7.	Ovikytkimen asennus	10
Kuva 8.	RJ10 liittimen Pin -järjestys	10
Kuva 9	Kiukaan kytkentäkaava	11
Kuva 10	Kontaktori WE 40 kytkentäkaava	11
Kuva 11	Periaatekuva kun ohjauskeskuksena on Pure	12
Taulukko 1	Suojaetäisyydet	8
Taulukko 2	Syöttökaapeli ja sulakkeet	8
Taulukko 3	Piirikortin RJ10 liittimet	9
Taulukko 4	Ovikytkimen kytkentä	10
Taulukko 5	Hanko D varaosat	13

1 Varoitukset

1.1 Tarkista ennen saunomista

1. Saunahuone on siinä kunnossa, että siellä voi sauna.
2. Ovi ja ikkuna on suljettu.
3. Kiukaassa on valmistajan suosittelemat kivet ja että lämpövastukset ovat kivien peitossa ja kivet harvaan ladottuja.

Pääkytkin on merkitty kontaktorikotelossa 0 – 1 tarralla tai kytkimessä.

HUOM! Keraamisia kiviä ei saa käyttää.

1.2 Saunahuone

Saunan seinien ja katon tulee olla hyvin lämpöeristettyjä. Kaikki lämpöä varaavat pinnat kuten tiili- ja rappauspinnat tulee eristää. Sisäverhoiluksi suositellaan puupaneelia. Mikäli saunan verhoilussa on käytetty materiaalia, joka on hyvin lämpöä varaavaa (esim. erilaiset koristekivet, tavallinen lasi, ym.) on muistettava, että tämä pinta lisää saunan esilämmitysaikaa, vaikka saunahuone olisi muuten hyvin lämpöeristetty (kts. sivu 6, kohta 2.7 Kiukaan asennuksen valmistelu).

1.3 Käyttäjälle

Tätä laitetta voi käyttää lapsi 8 ikävuodesta ylöspäin henkilö, jolla on alentunut fyysinen ja henkinen suorituskyky tai aistivamma tai henkilö jolla on vähän kokemusta tai tietoa laitteen käytöstä vain jos henkilölle on annettu ohjeita laitteen turvallisesta käytöstä ja siihen liittyvistä riskeistä. Lapset eivät saa leikkiä laitteen kanssa. Lapsi ei myöskään saa puhdistaa ja huoltaa laitetta ilman valvontaa. (7.12 EN 60335-1:2012)

1.4 Kiukaan ohjauslaitteiden käyttö

Katso erillisestä ohjauskeskuksen käyttöohjeesta.

Lisätietoa saunomisesta: www.tylohelo.com

Miellyttävät, pehmeät löylyt saavutetaan noin 70 °C:n lämpötilassa.

Lado kiukaan kivet uudelleen vähintään kerran vuodessa ja vaihda rapautuneet kivet uusiin. Näin kivitilan ilmankierto paranee ja vastukset kestävät kauemmin käytössä.

Ongelmatilanteissa ota yhteyttä valmistajan takuuhuoltoliikkeeseen. Takuuhuoltoliikelistä löytyy valmistajan kotisivuilta www.tylohelo.com

2. Saunan lämmitys

Varmista ennen kiukaan päälle kytkemistä, että sauna on siinä kunnossa, että siellä voi saunoa. Kun lämmität saunaa ensimmäistä kertaa, kiuas saattaa lämmitessään erittää hajua. Mikäli näin tapahtuu, kytke kiuas hetkeksi pois päältä ja tuuleta sauna. Sen jälkeen voit kytkeä kiukaan uudelleen päälle.

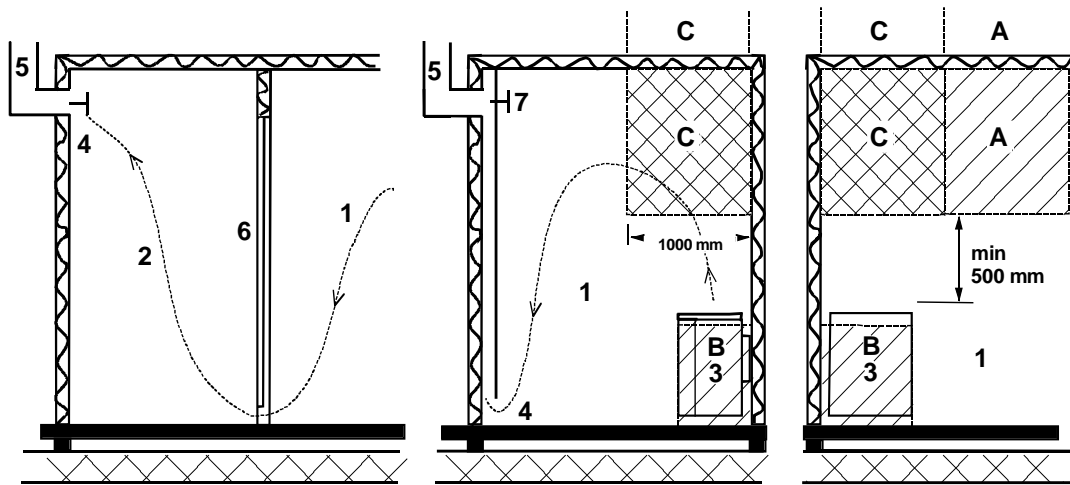
Saunan lämmitys tulisi aloittaa noin tunti ennen kylpemistä, jotta kivet ehtivät lämmitä kunnolla ja saunahuoneen lämpötila tasaantua.

Miellyttävät, pehmeät löylyt saavutetaan noin 70 °C:n lämpötilassa.

Ongelmatilanteissa ota yhteyttä valmistajan takuuhuoltoliikkeeseen.

Kiukaan päälle ei saa asettaa esineitä eikä sen päällä tai läheisyydessä kuivattaa vaatteita.

2.1 Suositeltava saunan ilmanvaihto

Kuva 1 Suositeltava ilmanvaihto saunassa

1. Saunahuone	3. Sähkökiuas	5. Poistohormi tai kanava
2. Pesuhuone	4. Poistoilmaventtiili	6. Saunahuoneen ovi
7. Tähän voidaan laittaa myös tuuletusventtiili, joka pidetään kiinni saunaa lämmitettäessä ja kylvetäessä		

A- alueelle voidaan sijoittaa raitisilman sisääntuloventtiili. Tässä on huomioitava, että sisään tuleva raitisilma ei häiritse (jäähdytä) katonrajassa olevaa kiukaan termostaattia.

B- alue on raitisilman sisääntuloalue, kun saunassa ei ole koneellista ilmanvaihtoa. Tässä tapauksessa poistoilmaventtiili sijoitetaan vähintään 1 m korkeammalle kuin sisään tuleva venttiili.

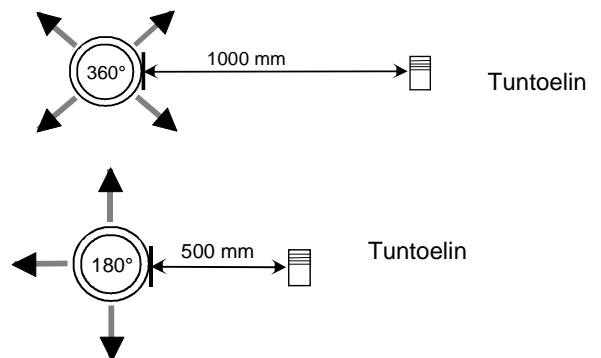
C- ALUEELLE EI SAA ASENTAA RAITISILMAN SISÄÄNTULOVENTTIILIÄ, JOS KIUASTA OHJAAVA TERMOSTAATTI ON MYÖS ALUEELLA C

2.2 Tuntoelimen asennus lähelle koneellista tuloilmaventtiiliä

Saunahuoneen ilman pitäisi vaihtua 6 kertaa tunnissa. Tuloilmaputken halkaisija tulisi olla 50 – 100 mm.

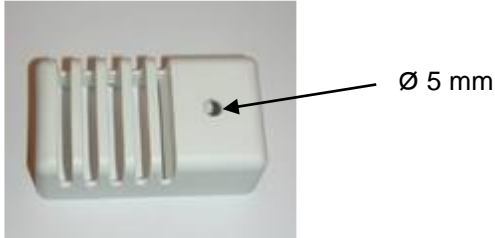
Ympäriinsä (360°) puhaltava tuloilmaventtiili on oltava vähintään 1000 mm päässä tuntoelimestä.

Tuloilmaventtiili joka on varustettu suuntauslevyllä (180°) on oltava vähintään 500 mm päässä tuntoelimestä. Ilmapuhallus ei saa mennä kohti tuntoelintä.

2.3 Tuntoelimen asennus kattoon

Kattoasennuksessa tuntoelimen koteloon on porattava 5mm reikä jotta mahdollinen kerääntynyt vesi pääsee poistumaan. Anturiin ei saa kohdistaa suoraa vesisuihkua eikä heittää siihen vettä kauhalla.

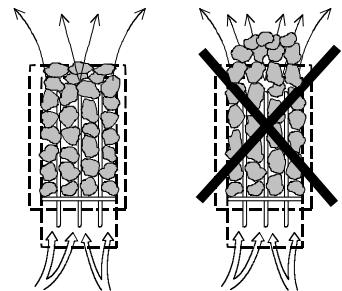
2.4 Lisä (Extra NTC) tuntoelimen asennus

Lisä tuntoelin OLET 31 kytketään piirikortille RJ10 liittimeen Ext NTC, katso kytkentäkaavasta. Lisä tuntoelin asennetaan saunan seinälle maksimissaan 500 mm katosta. Kun lisä tuntoelin on kytketty piirikortille, kytkeytyy se automaattisesti toimintaan. Tällöin ohjauspaneelin lämpötila näyttämä on lisä tuntoelimen paikan kohdalta. Kiukaan yläpuolelle asennettuun varsinaiseen tuntoelimeen jää ainoastaan lämpötilan rajoitinpiiri ja maksimi lämpötilamittaus joka estää lämpötilan ylityksen yli 110°C:en. Vaikka ohjauspaneelista asetetaan lämpötilaksi 110°C saavutetaan ohjauspaneelin näyttämäksi maksimissaan n. 90°C, koska varsinainen tuntoelin kiukaan yläpuolella katkaisee maksimilämpötilan joka on 110°C. Lämpötila asetus säädetään saunojan mieltymyksen mukaan joka tavallisesti on 70 – 80°C.

2.5 Kiuaskivet

Hyvien kiuaskivien tulisi täyttää seuraavat ehdot:

- Kivien tulisi kestää hyvin lämpöä ja löylyveden höyrystymisestä aiheutuvia lämmönvaihteluja.
- Kivet tulisi vielä pestä ennen käyttöä, jotta hajuja ja pölyä ei pääse ilmaan.
- Kivissä tulisi olla epätasainen pinta, jolloin vesi "tarttuu" kiven pintaan ja höyrystyy tehokkaammin.
- Kivet tulisi olla kooltaan riittävän suuria (50 - 100 mm), jotta ilma kulkee hyvin kivitilan läpi. Näin vastukset kestävät kauemmin ehjinä.
- Kivet tulisi latoa harvaan, jotta ilmankierto kivitilan läpi olisi mahdollisimman hyvä. Vastuksia ei saa kiilata yhteen eikä runkoa vasten.
- Kivitila on tyhjennettävä riittävän usein, vähintään kerran vuodessa yksityisessä käytössä, jolloin pienet ja rikkoontuneet kivet poistetaan ja uusia kiviä laitetaan tilalle.
- Yleisessä käytössä kivitila on tyhjennettävä vähintään joka toinen kuukausi.
- Kivet ladotaan siten, että vastukset peittyvät. Vastusten päälle ei tule kuitenkaan latoa suurta kivikekoa. Sopiva kivimäärä löytyy sivun 8 taulukosta 1. Kivipakkauksessa mahdollisesti olevia pieniä kiviä ei tule laittaa kiukaaseen.
- Takuu ei korvaa vikoja, jotka aiheutuvat pienien ja tiukkaan ladottujen kivien estäessä ilmankierron kiukaan kivitilan läpi.
- Keraamisia kiviä ei saa käyttää. Keraamiset kivet voivat vaurioittaa kiuasta. Kiukaan takuu ei kata syntyneitä vaurioita.
- Vuolukivien käyttö kiuaskivinä on kielletty. Kiukaan takuu ei kata syntyneitä vaurioita.
- Laavakivien käyttö kiuaskivinä on kielletty. Kiukaan takuu ei kata syntyneitä vaurioita.
- **KIUASTA EI SAA KÄYTTÄÄ ILMAN KIVIÄ**

2.6 Jos kiuas ei lämpene

Mikäli kiuas ei lämpene, tarkista että

- virta on kytketty.
- kiukaan etusulakkeet ovat ehjät.
- onko ohjauspaneelissa virheilmoitusta viasta. Jos ohjauspaneelissa on virheilmoitus, lue ohjauspaneelin käyttöohje.

HENKILÖN, JOKA KIUKAAN ASENNUKSEN SUORITTAJAA, TULEE JÄTTÄÄ TÄMÄ OHJE HUONEISTOON ELI TULEVALLE KÄYTTÄJÄLLE.

2.7 Kiukaan asennuksen valmistelu

Tarkista seuraavat seikat ennen kiukaan lopullista asentamista.

1. Kiukaan tehon (kW) suhde saunan tilavuuteen (m³). Taulukossa 1 sivulla 8 on esitetty kiukaan tehoa vastaavat tilavuussuosukset. Minimitalavuutta ei saa alittaa, eikä maksimitilavuutta ylittää.
2. Saunan korkeuden tulee olla vähintään 1900 mm.
3. Lämpöeristämätön ja muurattu kiviseinä lisää esilämmitysaikaa. Jokainen neliometri rapattua katto- tai seinäpintaa vastaa 1,2 m³ lisäystä saunan tilavuudessa.
4. Tarkista sivun 8 taulukosta 2 kohdasta, että sulakekoko (A) ja virransyöttökaapelin poikkipinta (mm²) soveltuvat kiukaalle.
5. Kiukaan ympärillä on oltava vähimmäissuojaetäisyydet sivun 8 taulukon 1 mukaisesti.

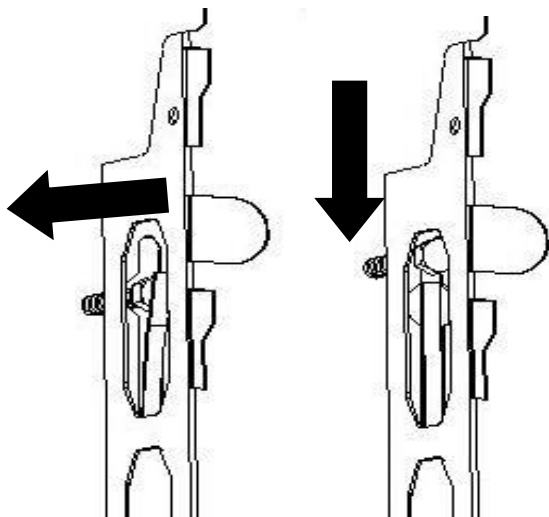
Kiukaan ohjauslaitteiden ympärillä on oltava riittävästi tilaa eli ns. hoitokäytävä. Myös oviaukko voidaan katsoa hoitokäytäväksi.

2.8 Helo Qlick-Fix kiukaan asennus

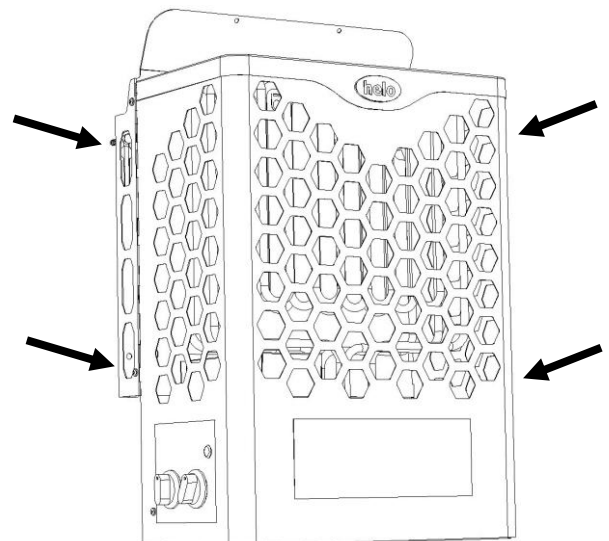
Kiuas asennetaan saunaan **sivulla 8 taulukon 1** olevia suojaetäisyyksiä noudattaen. Kiinnitysalustaksi ei riitä ohut paneeli, kiinnitysalusta on vahvistettava paneelin taakse tulevalle laudalla. **Sivulla 8 taulukossa 1** annettuja minimi etäisyyksiä on noudatettava, vaikka seinämateriaali olisi palamatonta ainetta.

Seiniä ja kattoa ei saa suojata kevytsuojauksella, kuten esimerkiksi kuituvahvisteisella sementtilevyllä, sillä se voi aiheuttaa palovaaran.

Saunaan saa asentaa vain yhden kiukaan.

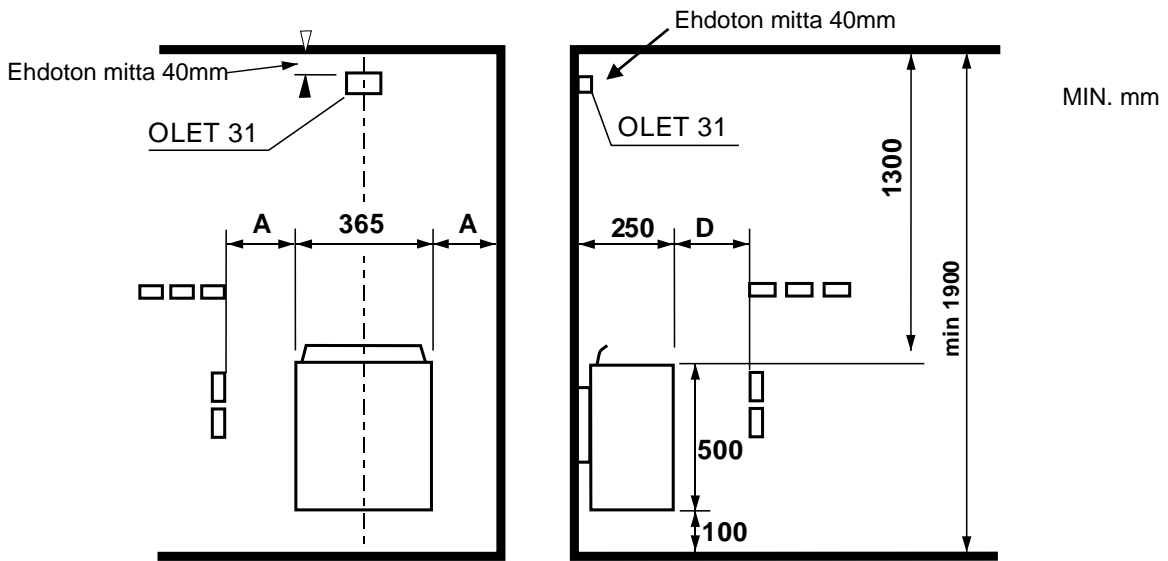

Katso taulukosta 1 minimi suojaetäisyys seinään B ja lattiaan J. Käytä asennuspapereita kiinnitys reikien paikantamiseen. Poraa 3,5 mm apureikä paneeliin ja kiinnitä 6 x 40 mm kiinnitysruuvit (2 kpl) seinään. Jätä rakoa ruuvien kannasta seinään 1-2 mm. Asenna kiuas työntämällä paikoilleen reiistä ja laske alas. Kielet lukitsevat kiukaan estäen nostamisen ilman työkalua.

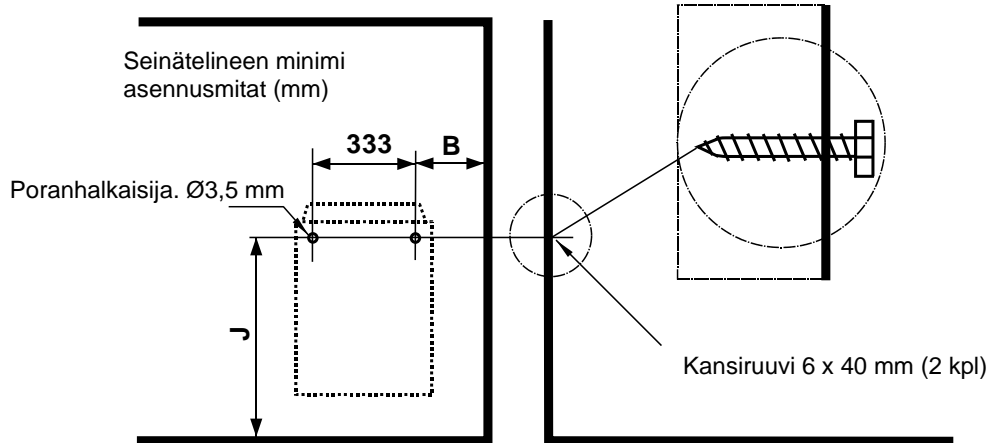

Huoltoa tehdessä voidaan kiuas tarvittaessa irrottaa seinätelineestä avaamalla sivuissa olevat ruuvit 4 kpl. **HUOM! Kivet pitää poistaa ennen kiukaan irrottamista.** Kiuas liuutetaan ylöspäin ja vedetään ulospäin. Kiinnitys päinvastaisessa järjestyksessä. Painetaan hahloihin, lasketaan alaspäin ja kiinnitetään ruuvit.

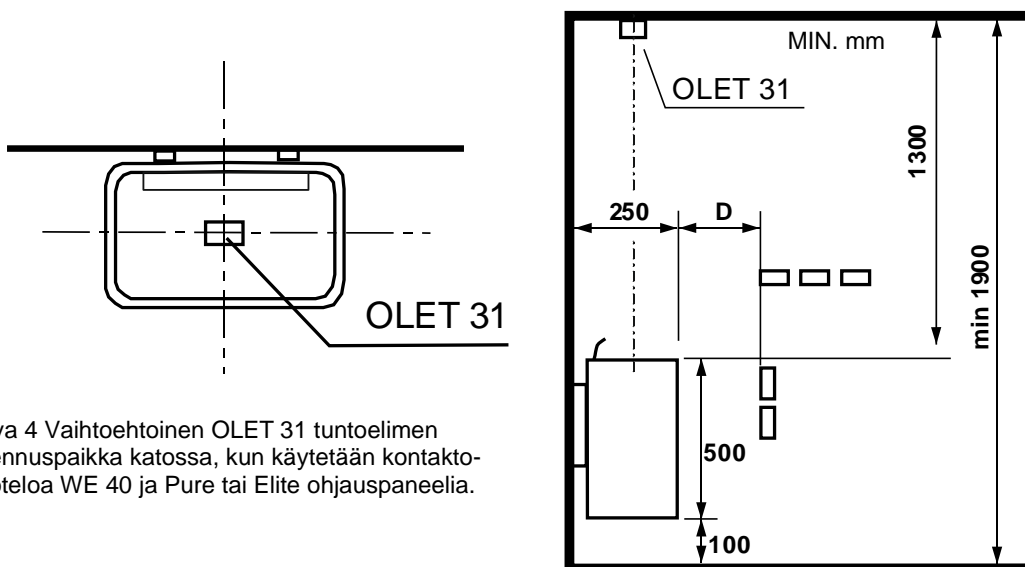
2.9 Kiukaan suojaetäisyydet ja tuntoelimen paikka

Kuva 2 Kiukaan suojaetäisyydet sekä tuntoelimen asennuspaikka

Kuva 3 Kiukaan asennus seinään

Kuva 4 Vaihtoehtoinen OLET 31 tuntoelimen asennuspaikka katossa, kun käytetään kontaktorikoteloä WE 40 ja Pure tai Elite ohjauspaneelia.

Teho kW	Saunahuone Tilavuus m ³	Kiukaan minimi etäisyydet		Seinätelineen min. etäisyydet.		Kivimäärä noin. kg
		Sivupinnasta A mm	Etupinnasta D mm	B mm	J mm	
6,0	5 – 9	70	100	85	545	32
8,0	8 - 12	100	150	115	545	32

Taulukko 1 Suojaetäisyydet

2.10 Kiukaan liittäminen sähköverkkoon

Sähköasennustyön saa suorittaa vain siihen oikeutettu sähköurakoitsija voimassaolevien määräysten mukaisesti. Sähkökiuas liitetään sähköverkkoon puolikiinteästi. Liitosjohtona käytetään H07RN-F (60245 IEC 66) johtoa tai laadultaan vähintään näitä vastaavaa johtoa. Myös muiden kiukaalta lähtevien johtimien (merkkilamppu, sähkölämmityksen vuorottelu) pitää olla vastaavaa tyyppiä. PVC-eristeistä johtoa ei saa käyttää kiukaan liitosjohtona.

Liitäntäjohtona voidaan myös käyttää useampinapaista (esim. 7-nap.) johdinta, kun jännite on sama. Silloin kun erillistä ohjausvirtasulaketta ei ole, kaikkien johtojen poikkipinnan pitää olla sama eli etusulakkeen mukainen. Esim. 8 kW:n kiukaalla erillisen merkkilampulle ja verkkokäskylaitteelle menevän kaapelin tulee olla poikkipinnaltaan vähintään 2,5 mm².

Saunan seinällä oleva kytkentärasian tulisi sijaita vähintään kiukaalle ilmoitetun suojaetäisyyden päässä. Rasian sijoituskorkeus saa olla enintään 500 mm lattiasta

Kuva 5 KytKentärasian sijoituspaikka, sivu 9. Jos kytkentärasia on yli 500 mm:n etäisyydellä kiukaasta, voidaan kytkentärasia sijoittaa korkeintaan 1000 mm:n korkeudella lattiasta.

Kiukaan eristysresistanssi: Kiukaan vastuksiin voi esimerkiksi varastoinnin aikana imeytyä kosteutta ilmasta. Tämä saattaa aiheuttaa vuotovirtaa. Kosteus poistuu muutaman lämmityskerran jälkeen. Älä kytke kiukaan sähkösyöttöä vikavirtakytkimen kautta.

Kiukaan asennuksessa on kuitenkin aina noudatettava voimassa olevia sähköturvallisuusmääräyksiä.

Teho kW	Kiukaan liitäntä- kaapeli H07RN –F/ 60245 IEC 66 mm ² 400V-415V 3N~	Sulake A	Kiukaan liitäntä- kaapeli H07RN –F/ 60245 IEC 66 mm ² 230V 3~	Sulake A	Kiukaan liitäntä- kaapeli H07RN –F/ 60245 IEC 66 mm ² 230V-240V 1N~ / 2~	Sulake A
6,0	5 x 1,5	3 x 10	4 x 2,5	3 x 16	3 x 10	1 x 35
8,0	5 x 2,5	3 x 16	4 x 6	3 x 25	3 x 10	1 x 35

Taulukko 2 Syöttökaapeli ja sulakkeet

2.11 Sähkölämmityksen vuorottelu

Sähkölämmityksen vuorottelu koskee asuntoja, joissa on sähkölämmitys.

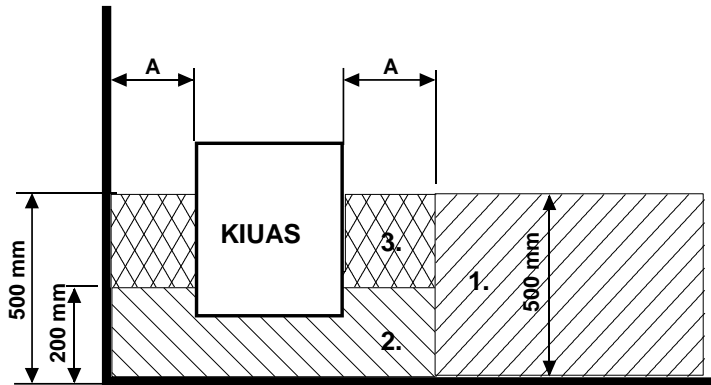
Kontaktorikotelossa on liitin (merkitty 55) sähkölämmityksen vuorottelun ohjausta varten.

Liittimessä 55 ja vastuksissa on jännite (230V) samanaikaisesti.

2.12 Liitosjohdon kytkentärasian sijoitus saunassa

A = Ilmoitettu vähimmäissuojaetäisyys

1. Suositeltava kytkentärasian sijoituspaikka.
  2. Tällä alueella tulisi käyttää silumiinirasiaa.
  3. Tätä aluetta pitäisi välttää ja käyttää aina silumiinirasiaa.
- Muilla alueilla on käytettävä lämmönkestävää rasiaa (T 125 °C) ja lämmönkestäviä johtimia (T 170 °C). Kytkentärasian luo pitää olla esteetön pääsy. Sijoitettaessa rasia alueille 2 ja 3 on selvitettävä paikallisen energialaitoksen ohjeet ja määräykset.

Kuva 5 Kytkentärasian sijoituspaikka

2.13 Kauko ohjaus

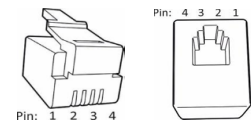
Kiuasta voidaan kauko-ohjata kytkemällä piirikortin RJ10 liittimiin 3 ja 4 sulkeutuva kosketintieto, joka voi olla myös pulssi toiminen. Suositeltava kaapelin koko on AWG 24 tai 26. AWG 24 kaapelin maksimipituus on 200m. AWG 26 kaapelin maksimipituus on 130 m.

HUOM! Kiuas määräykset vaativat ovikytkimen käyttöä, kun kiuas käynnistetään saunan ulkopuolelta.

Kaukokäynnistyksen rinnalle voidaan kytkeä merkkivalo, joka ilmoittaa, kun kaukokäynnistys on käynnistynyt kiukaan. Merkkivalo osoittaa nopealla vilkkumisella häiriön, joka on aiheutunut saunan oven auki jäämisestä yli 5 minuutin ajaksi, tällöin kiuas on sammunut automaattisesti. Kiuas on päällä niin kauan kuin sen ohjauspaneelista on asetettu päällä olo aika (yksityiskäytössä maksimissaan 6 tuntia). Kauko-ohjauksesta voidaan myös sammuttaa kiuas.

2.14 Piirikortin RJ10 liittimien kytkentäjärjestys

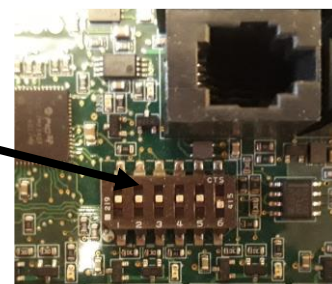
HUOM! Väärinkytkentä voi rikkoa piirikortin.

Lisä tuntoelin (NTC)			Kauko-ohjaus kytkin (Ext switch)			Ovikytkin (Door switch)		
Pin 1			Pin 1			Pin 1		
Pin 2	NTC 10 kOhm	3,3 V	Pin 2			Pin 2	Hälytys led	GND
Pin 3	NTC 10 kOhm	CPU	Pin 3	To switch	GND	Pin 3	Ovikytkin	GND
Pin 4			Pin 4	To switch	12 VDC	Pin 4	Ovikytkin	12 VDC

Tuntoelin sensori (Sec/NTC)		
Pin 1	Rajoitin	GND
Pin 2	NTC 10 kOhm	3,3 V
Pin 3	NTC 10 kOhm	CPU
Pin 4	Rajoitin	10V

Kuva 6. Piirikortin OLEA 103 dippi kytkimien asennot, kiuas käytössä.
Dipit 1 – 5, On asennossa.
Dippi 6, Off asennossa.

Taulukko 3 Piirikortin RJ10 liittimet

2.15 Ovikytkin

Ovikytkimellä tarkoitetaan määräyksien mukaista saunan ovenssa olevaa kytkintä. Ovikytkin vaaditaan yleisissä ja yksityiskäytössä olevissa saunoissa, sellaisissa saunoissa, joissa kiukaan päälle kytkentä voidaan tehdä muualta kuin itse saunasta, esim. On / Off painonapilla tai vastaavalla tavalla.

Ohjauspaneeli huomioi automaattisesti kun ovikytkin on kytketty kiukaan OLEA 103 piirikortille. Ensimmäisellä kerralla asennuksen jälkeen suljetaan saunan ovi sekä tämän jälkeen sähkö päälle kiukaan pääkytkimestä.

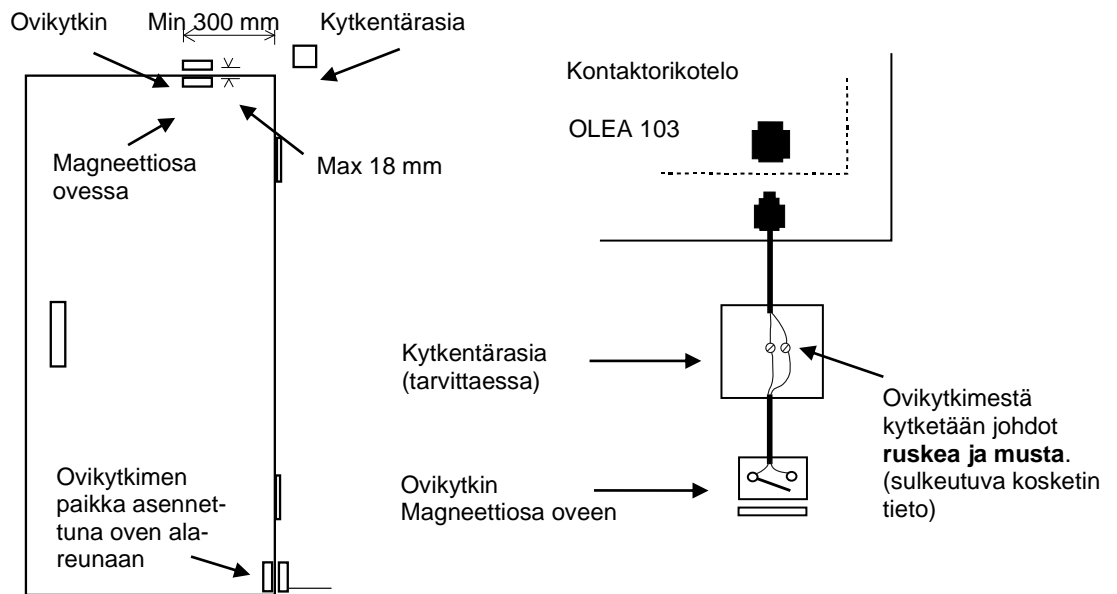
Mikäli ovi avataan ennen lämmitys jakson alkamista, (ennakko ajastimella asetettu kiukaan lämmitys) menee automaattikäyttö (kaukokäyttö) pois päältä 1 minuutin kuluttua ja vaatii oven sulkemisen ja uudelleen käynnistämisen ohjauspaneelista.

Mikäli kiukaan päällä olo aikana ovi jää auki yli 5 minuutin ajaksi, kytkeytyy kiuas pois päältä automaattisesti. Kiuas saadaan päälle uudelleen ohjauspaneelista oven sulkemisen jälkeen. Häiriö merkkivalo alkaa vilkkumaan, mikäli sellainen on kytketty, katso alla kytkentäohje.

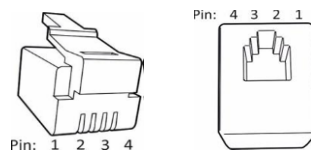
Ovikytkimen asennus- ja kytkentäohje

Ovikytkin asennetaan löylyhuoneen ulkopuolelle oven yläreunaan vähintään 300mm oven sisänurkasta. Kytkin osa asennetaan oven karmiin ja magneetti oveen. Kytkimen etäisyys magneetista max 18 mm. Ovikytkin asennus oven yläreunaan, suositellaan käytettäväksi TylöHelon mallia tuotenumero 0043233, SSTL 8260371.

Ovikytkin asennus oven alareunaan, suositellaan käytettäväksi TylöHelon mallia , tuotenumero SP11000326, 8263280. Katso ohje pakkauksen asennus- ja käyttöohjeesta.

Kuva 7. Ovikytkimen asennus

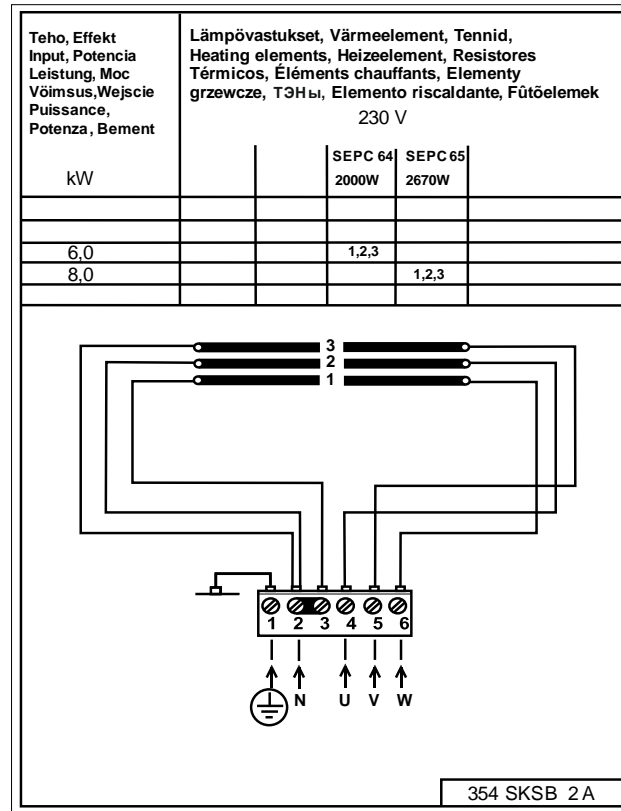

Kuva 8. RJ10 liittimen Pin -järjestys

Ovikytkin (Door switch)			Johdin väri
Pin 1			
Pin 2			
Pin 3	Ovikytkin	GND	Oranssi
Pin 4	Ovikytkin	12 VDC	Vihreä / Valkoinen

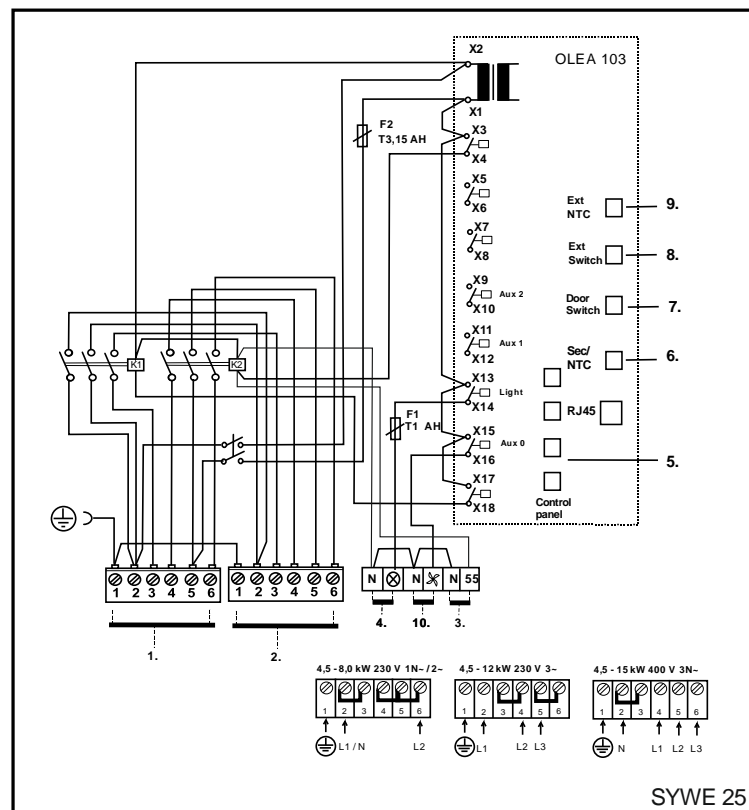
Taulukko 4 Ovikytkimen kytkentä

2.16 kiukaan ja kontaktorikotelo WE 40 kytkentäkaavat

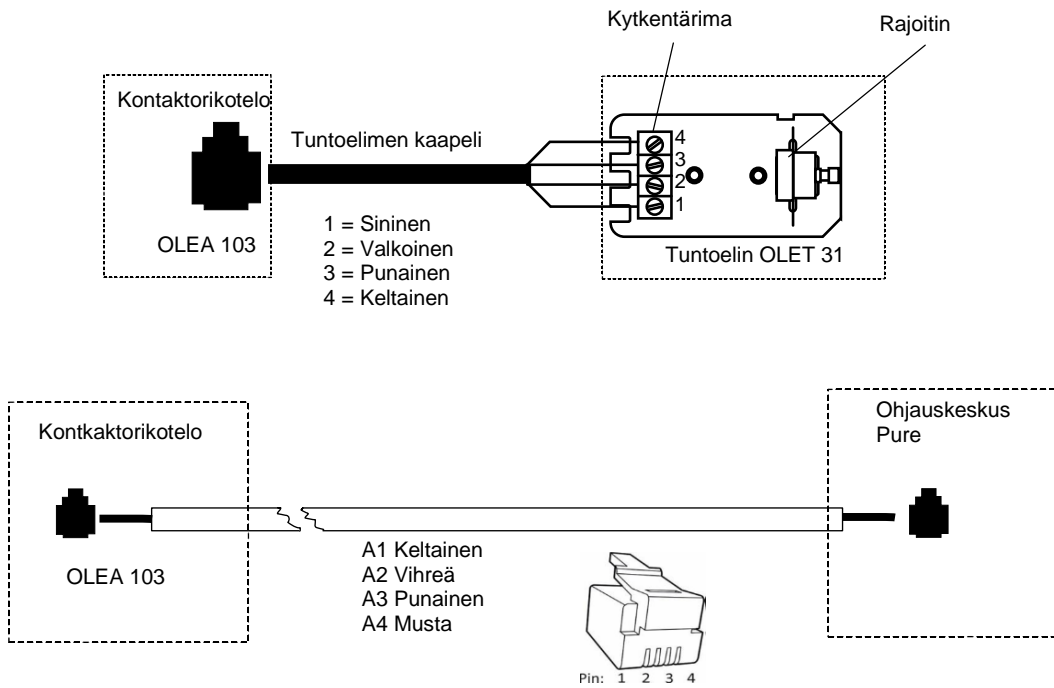
Kuva 9 Kiukaan kytkentäkaava

1. Syöttö kontaktorikotelolle
2. Syöttö kiukaalle
3. Sähkölämmityksen ohjaus
4. Saunavallo
5. Ohjauskeskus Pure tai Elite
6. Tuntoelin OLET 31
7. Ovikytkin
8. Kauko-ohjaus painonappi
9. Lisä tuntoelin (Extra NTC)
10. Tuuletin

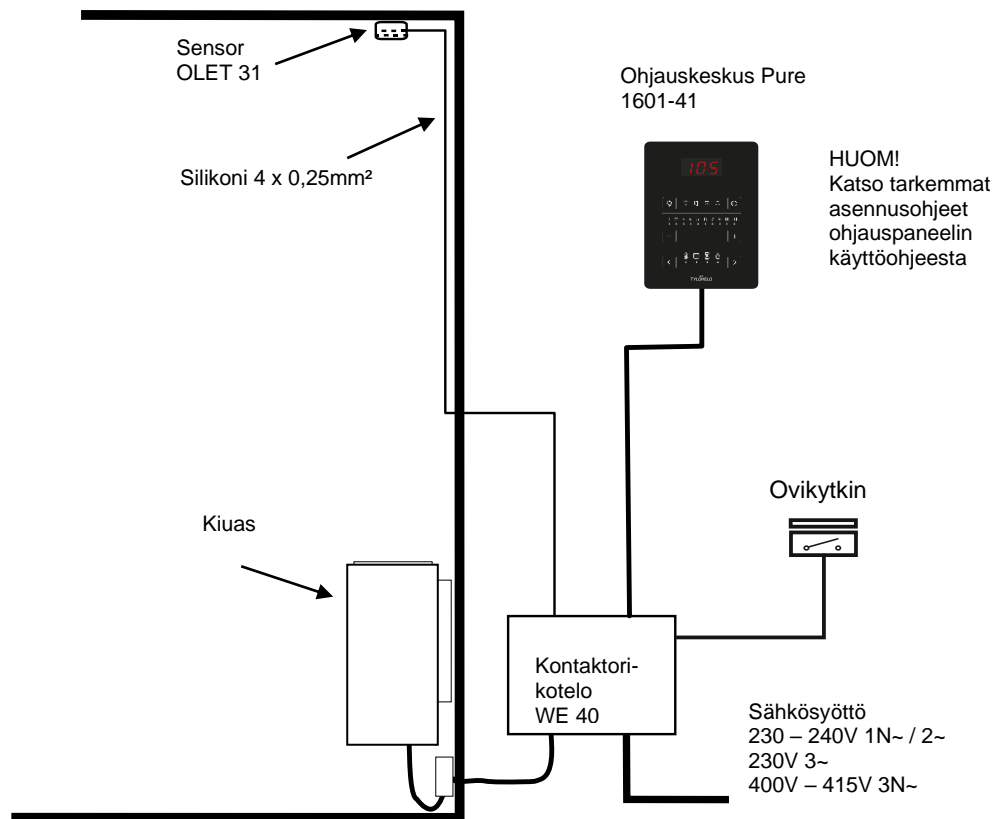

Kuva 10 Kontaktori WE 40 kytkentäkaava

2.17 Periaatekuva kun ohjauskeskuksena on Pure

Periaatekuva

Kuva 11 Periaatekuva kun ohjauskeskuksena on Pure

3. Hanko D kiukaan varaosalista

Osa	Tuotenumero	Tuotenimitys	Hanko 60 D	Hanko 80 D
1	SP4071002	Perusrusti	1	1
2	SP7712000	Vedonpoistolaite NKWA 1	1	1
3	SP7812550	Verkkoliitin NLWD 1-1	1	1
4	SP4316221	Vastus SEPC 64 2000W/230V	3	
4	SP4316220	Vastus SEPC 65 2670W/230V		3
5	SP7513002	Ristiuraruuvi M5 x 10	3	3

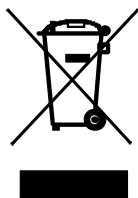
Taulukko 5 Hanko D varaosat

4. ROHS

Ympäristönsuojeluun liittyviä ohjeita

Tämän tuotteen käyttöön päätyttyä sitä ei saa hävittää normaalin talousjätteen mukana, vaan se on toimitettava sähkö- ja elektroniikkalaitteiden kierrätykseen tarkoitettuun keräyspisteeseen.

Symboli tuotteessa, käyttöohjeessa tai pakkauksessa tarkoittaa sitä.

Valmistusaineet ovat kierrätettävissä merkintänsä mukaan. Käytettyjen laitteiden uudelleenkäytöllä, materiaalien hyödyntämisellä tai muulla uudelleenkäytöllä teet arvokkaan teon ympäristömme hyväksi. Tuote palautetaan ilman kiuaskiviä ja verhoukiviä kierrätyskeskukseen.

Tietoa kierrätyspaikoista saat kuntasi palvelupisteestä.

helo

Finnish Sauna Perfection

Installations-och bruksanvisning **Hanko D**

ELAGGREGAT FÖR BASTU:

1702 – 60 – 04
1702 – 80 – 04

STYRCENTRAL:

Pure

Elite

KONTAKTORBOX:

2005 – 40 (WE – 40)

Innehåll	Sida
1.VARNINGAR	3
1.1. Kontrollera innan du badar	3
1.2. Basturum	3
1.3. Information för användaren	3
1.4. Användning av aggregatets styrcentral	3
2.Uppvärmning av bastun	4
2.1. Rekommenderad ventilation i bastun	4
2.2. Installera sensorn nära en tilluftsventil	4
2.3. Takmontering av sensorn	5
2.4. Installera den extra NTC-givaren	5
2.5. Bastustenar	5
2.6. Om aggregatet inte värms upp	6
2.7. Förberedelser för installation av bastuaggregatet	6
2.8. Helo Qlick-Fix kiukaan asennus	6
2.9. Aggregatets säkerhetsavstånd och sensors placering.	7
2.10. Anslutning av bastuaggregatet till elnätet	8
2.11. Korskoppling av eluppvärmningen	8
2.12. Placering av anslutningskabelns kopplingsdosa i bastun	9
2.13. Fjärrstyrning	9
2.14. Ordning på RJ10 -kontakter	9
2.15. Dörrkontakt	10
2.16. Kopplingsschema Hanko aggregat och WE 40 kontaktorbox	11
2.17. Principskiss när styrcentral Pure	12
3.Lista över reservdelar till Hanko D	13
4.ROHS	13
Bilder och tabeller	
Bild 1 Rekommenderad ventilation i bastun	4
Bild 2 Aggregatets säkerhetsavstånd och sensors placering 40mm från taket	7
Bild 3 Aggregatets väggmontering	7
Bild 4 Alternativ placering plats i taket,Sensor OLET 31	7
Bild 5 Placering av kopplingsdosa	9
Bild 6 DIP-brytarplaceringar för användning av en elaggregat	9
Bild 7 Montering av dörrkontakten	10
Bild 8 Stift-order av RJ 10	10
Bild 9 Kopplingsschema Cup aggregat	11
Bild 10 Kopplingsschema Kontaktorbox WE 40	11
Bild 11 Principskiss	12
Tabell 1 Skyddsavstånd	8
Tabell 2 Anslutningskablar och säkringar	8
Tabell 3 RJ 10 -kontaktdon på kretskortet	9
Tabell 4 Anslutning av dörrkontakt	10
Tabell 5 Lista över reservdelar till Hanko D	13

1. VARNINGAR

1.1. Kontrollera innan du badar

1. Att bastun är i lämpligt skick för bastubad.
2. Att dörren och fönstret är stängda.
3. Att stenarna i aggregatet är rekommenderade av tillverkaren, att stenarna täcker värmeelementen och är glest staplade.

OBS! Keramiska stenar får inte användas.

Huvudströmbrytaren är markerad på kontaktbox 0 - 1 med självhäftande etikett eller på strömbrytaren.

1.2. Basturum

Bastuns väggar och tak ska vara väl värmeisolerade. Alla ytor som lagrar värme, så som tegelytor och putsade ytor, ska isoleras. Vi rekommenderar att bastun kläs med träpanel invändigt. Om det finns byggmaterial som lagrar värme i bastun, som dekorationsstenar, glas etc., kan dessa ytor förlänga bastuns uppvärmningstid även om bastun för övrigt är väl isolerad (se sida 6, avsnitt 2.7 Förberedelser för installation av bastuaggregat).

1.3. Information för användaren

Denna apparat bör inte användas av barn under åtta år, personer med nedsatt fysisk, sensorisk eller mental förmåga eller med personer med bristande erfarenhet och kunskap om apparaten, såvida de inte har instruerats i säkert användande och om de risker som kan uppstå. Barn får inte leka med, rengöra eller utföra underhåll på apparaten utan övervakning. (7.12 EN 60335-1:2012)

1.4. Användning av aggregatets styrcentral

Se separat bruksanvisning för styrcentral.

Ytterligare information om bastubad hittar du på : www.tylohelo.com

Stapla om aggregatets stenar minst en gång varje år och byt ut söndervittrade stenar. På så sätt förbättras stenutrymmets luftcirkulation och motståndet håller längre.

Kontakta den butik där tillverkarens garantiservice utförs om problemsituationer uppstår.

2. Uppvärmning av bastun

Försäkra dig om att bastun är i lämpligt skick för att bada bastu innan aggregatet slås på. Aggregatet kan orsaka lukt när bastun värms upp för första gången. Om detta sker slås aggregatet av en stund och bastun vädras. Sedan kan du slå på aggregatet igen.

Bastun ska värmas upp ungefär en timme innan bastubadet så att stenarna hinner bli ordentligt varma och luften i bastun får en jämn temperatur.

Bastubadet blir behagligt vid en temperatur på cirka 70 °C.

Inga föremål får placeras på aggregatet. Kläder får inte torkas på aggregatet eller i dess närhet.

2.1. Rekommenderad ventilation i bastun

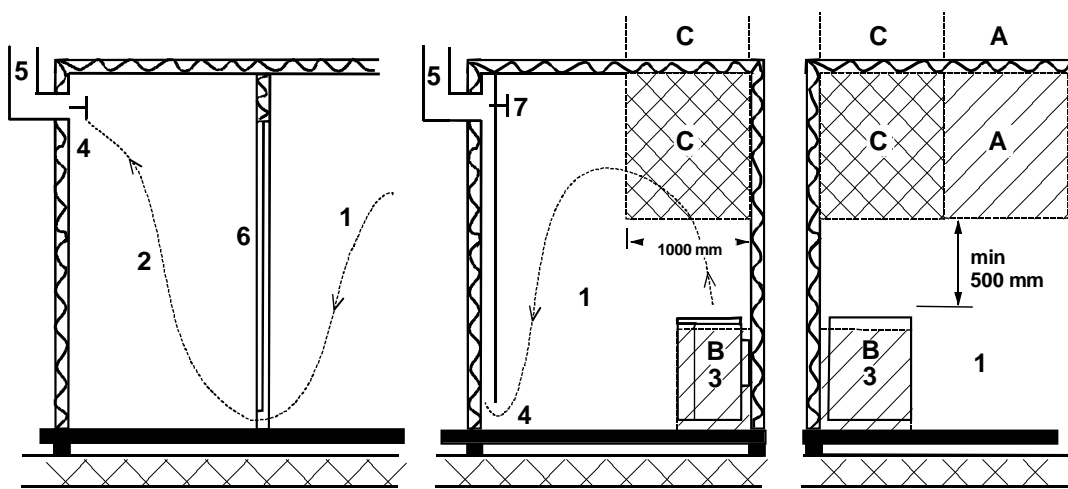

Bild 1 Rekommenderad ventilation i bastun

1. Bastu	3. Elaggregat för bastu	5. Rökgång eller rökkanal
2. Badrum	4. Avluftsventil	6. Bastuns dörr

7. Här kan man också installera en ventilationsventil som hålls stängd medan bastun värms upp och medan man badar.

Inom område A kan en inluftsventil för frisk luft placeras. Då måste man kontrollera att den friska luften som kommer in inte stör (kyler ned) aggregatets termostat som finns uppe vid taket.

Område B används för intag av frisk luft om bastun inte har en mekanisk ventilation. I detta fall ska avluftsventilen placeras minst 1 m högre än inluftsventilen.

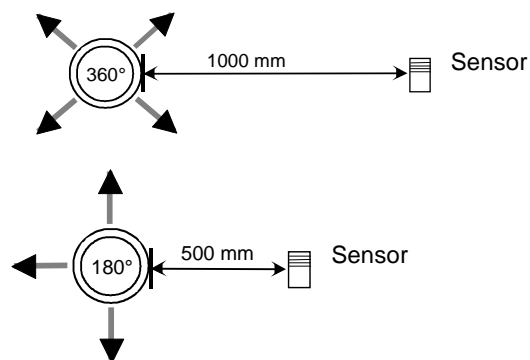
INLUFTSVENTILEN FÖR FRISK LUFT FÅR INTE PLACERAS INOM OMRÅDE C OM TERMOSTATEN SOM STYR AGGREGATET OCKSÅ FINNS INOM OMRÅDE C.

2.2. Installera sensorn nära en tilluftsventil

Luften i basturummet luft bör växlas sex gånger per timma.
Tilluftsledningens diameter måste vara mellan 50 och 100 mm.

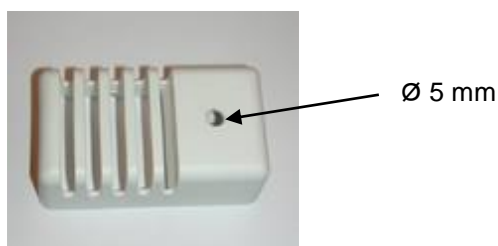
En rund lufttillförselventil (360°) måste installeras minst 1000 mm från sensorn.

En lufttillförselventil med en flödesriktande panel (180°) måste installeras minst 500 mm från sensorn. Luftflödet måste riktas bort från sensorn.

2.3. Takmontering av sensorn

Vid takmontering ska ett hål på 5 mm borrar i sensorns hölje så att eventuellt kondenserat vatten kan rinna ut. Spruta inte vatten direkt mot sensorn och stänk inte vatten på den med bastuskopan.

2.4. Installera den extra NTC-givaren

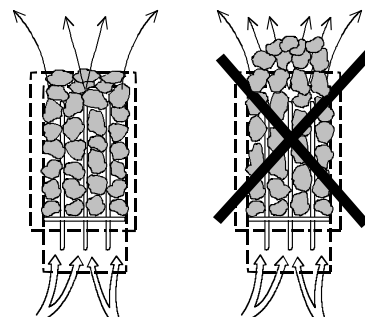
Den extra OLET 31-givaren ansluts till Ext NTC-kontakten på RJ10-kretskortet. Se kopplingsschemat för mer information. Extragivaren installeras på bastuväggen, inte längre än 500 mm från taket. När extragivaren har anslutits till kretskortet aktiveras den automatiskt. Det betyder att den temperatur som visas på kontrollpanelen mäts av extragivaren.

Den huvudgivare som sitter ovanför bastuaggregatet har endast begränsningskretsen som begränsar maxtemperaturen till 110 °C. Även om temperaturen ställs in på 110 °C på kontrollpanelen är maxtemperaturen som kan visas på panelen ungefär 90 °C, eftersom huvudgivaren ovanför aggregatet begränsar maxtemperaturen till 110 °C. Temperaturen i ett basturum är vanligtvis inställd på mellan 70 och 80 °C, beroende på individuella

2.5. Bastustenar

Bastustenar av bra kvalitet ska uppfylla följande villkor:

- Stenarna ska tåla hög värme och den värmeväxling som orsakas av att vattnet som kastas på stenarna förångas.
- Stenarna ska tvättas före användning för att undvika lukt och damm.
- Stenarna ska ha en ojämn yta så att det finns gott om ytor för vattnet att förångas på.
- Stenarna ska vara tillräckligt stora, ungefär 50-100 mm, för att luften ska kunna cirkulera mellan stenarna. På så vis förlängs värmeelementens hållbarhetstid.
- Stenarna ska staplas glest så att ventilationen mellan stenarna blir god. Värmeelementen får inte böjas ihop eller mot ramen.
- Stapla om stenarna regelbundet (minst en gång om året) och ersätt små och trasiga stenar med nya och större stenar.
- Töm stenfacket regelbundet, minst en gång per år vid privat bruk, och ta bort små och söndriga stenar och ersätt dem med nya stenar.
- Vid kommersiell användning ska detta ske minst en gång varannan månad.
- Stenarna ska staplas så att de täcker värmeelementen. Men stapla inte en stor hög med stenar på elementen. Information om lämplig mängd sten finns i Tabell 1 på sidan 8. Eventuella små stenar i stenförpackningen ska inte staplas på aggregatet.
- Garantin täcker inte fel som orsakats av små och tätt staplade stenar som hindrar luftcirkulationen mellan stenarna.
- Keramiska stenar får inte användas. De kan orsaka skador på aggregatet som inte omfattas av garantin.
- Använd inte täljsten som bastusten. Skador till följd av detta täcks inte av ugnsgarantin.
- Använd inte lavsten som bastusten. Skador till följd av detta täcks inte av ugnsgarantin.
- **AGGREGATET FÅR INTE ANVÄNDAS UTAN STENAR.**

2.6. Om aggregatet inte värms upp

Om aggregatet inte värms upp kontrolleras att:

- strömmen är påslagen
- aggregatets huvudsäkringar är hela
- styranordningen inte visar några felmeddelanden. Om styranordningen visar ett felmeddelande finns information i bruksanvisningen för styranordningen.

DEN PERSON SOM INSTALLERAR AGGREGATET SKA LÄMNA KVAR DENNA BRUKSANVISNING TILL ANVÄNDARNA.

2.7. Förberedelser för installation av bastuaggregatet

Kontrollera följande innan aggregatet installeras.

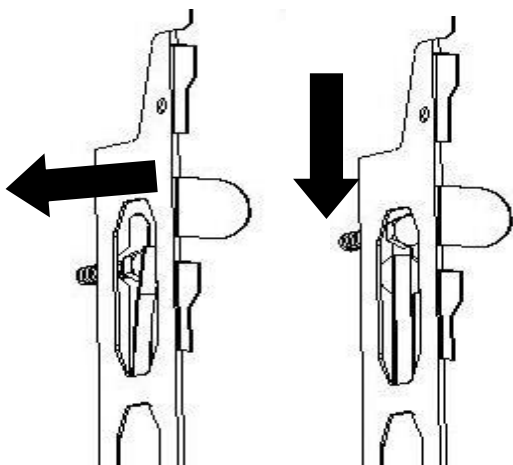
- Aggregatets effekt (kW) i förhållande till bastuns volym (m³). Information om rekommenderade mått finns i Tabell 1 på sidan 8. Minimimåttet får inte underskridas och maximimåttet får inte överskridas.
- Bastun ska vara minst 1900 mm hög.
- Oisolerade och murade stenväggar förlänger uppvärmningstiden. Varje kvadratmeter putsad yta i tak eller på väggar ökar bastuns volym med 1,2 m³ och motsvarande effektbehov.
- Kontrollera i Tabell 2 på sidan 8 att säkringens storlek (A) och strömkabelns diameter (mm²) passar aggregatet.
- Kontrollera att skyddsavståndet runt aggregatet motsvarar rekommendationerna på sidan 8.
- Det ska finnas tillräckligt med utrymme runt aggregatets styrcentral för att utföra underhåll. Även en dörröppning kan inkluderas i detta utrymme.

2.8. Helo Qlick-Fix kiukaan asennus

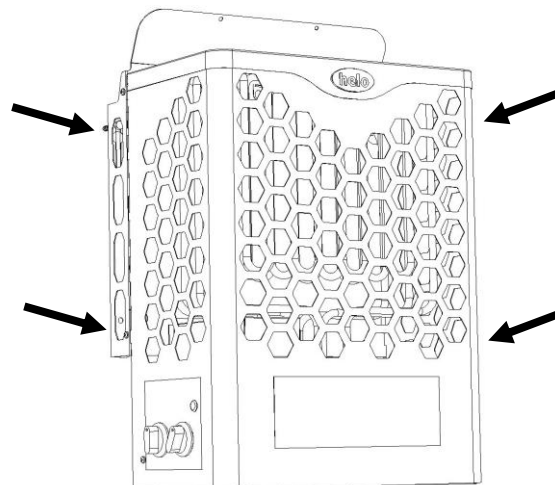
Kiukas asennetaan saunaan **sivulla 8 taulukon 1** olevia suojaetäisyyksiä noudattaen. Kiinnitysalustaksi ei riitä ohut paneeli, kiinnitysalusta on vahvistettava paneelin taakse tulevalla laudalla. **Sivulla 8 taulukossa 1** annettuja minimi etäisyyksiä on noudatettava, vaikka seinämateriaali olisi palamatonta ainetta.

Seiniä ja kattoa ei saa suojata kevytsuojauksella, kuten esimerkiksi kuituvahvisteisella sementtilevyllä, sillä se voi aiheuttaa palovaaran.

Saunaan saa asentaa vain yhden kiukaan.

Katso taulukosta 1 minimi suojaetäisyys seinään B ja lattiaan J. Käytä asennuspaperia kiinnitys reikien paikantamiseen. Poraa 3,5 mm apureikä paneeliin ja kiinnitä 6 x 40 mm kiinnitsruuvit (2 kpl) seinään. Jätä rakoa ruuvien kannasta seinään 1-2 mm. Asenna kiukas työntämällä paikoilleen reiistä ja laske alas. Kielet lukitsevat kiukaan estäen nostamisen ilman työkalua.

Huoltoa tehdessä voidaan kiukas tarvittaessa irrottaa seinätelineestä avaamalla sivuissa olevat ruuvit 4 kpl. **HUOM! Kivet pitää poistaa ennen kiukaan irrottamista.** Kiukas liuutetaan ylöspäin ja vedetään ulospäin. Kiinnitys päinvastaisessa järjestyksessä. Painetaan hahloihin, lasketaan alaspäin ja kiinnitetään ruuvit.

2.9. Aggregatets säkerhetsavstånd och sensorns placering.

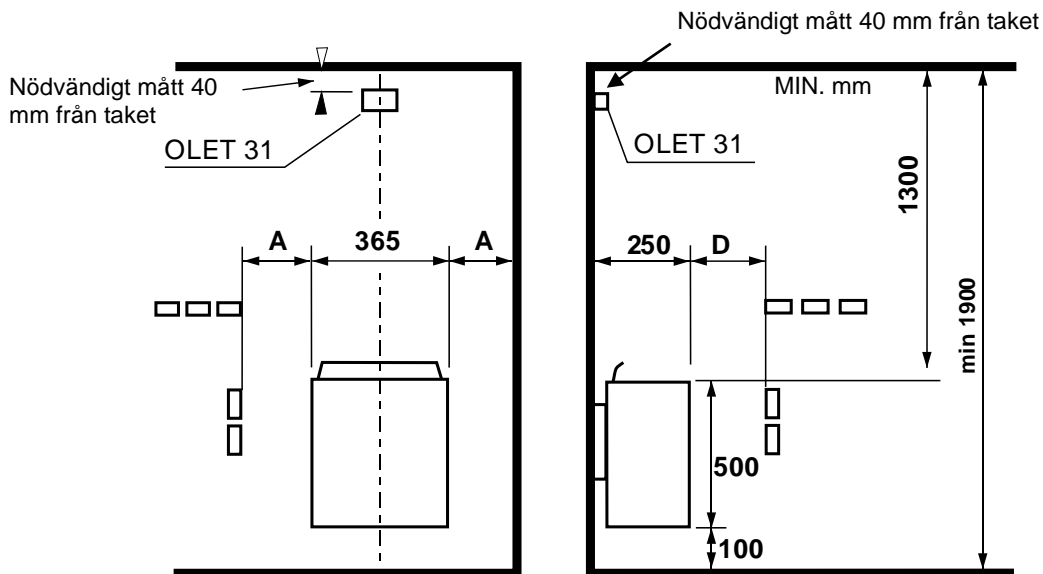

Bild 2 Aggregatets säkerhetsavstånd och sensorns placering 40mm från taket

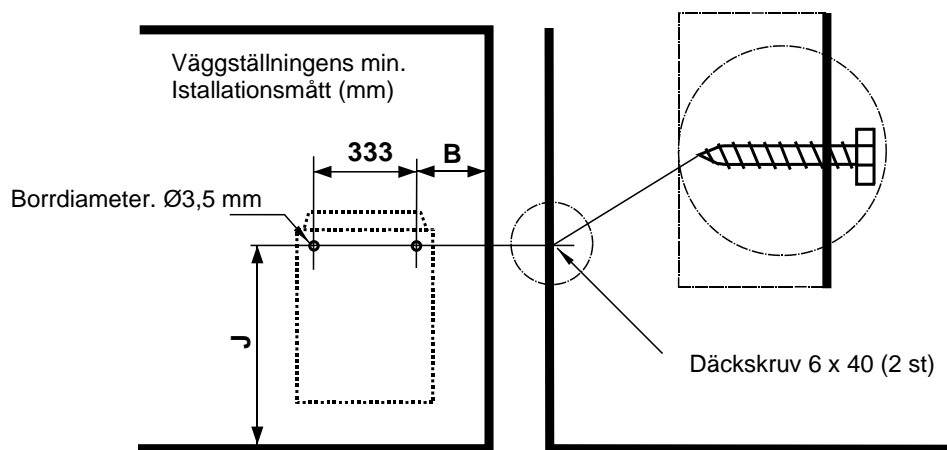

Bild 3 Aggregatets väggmontering

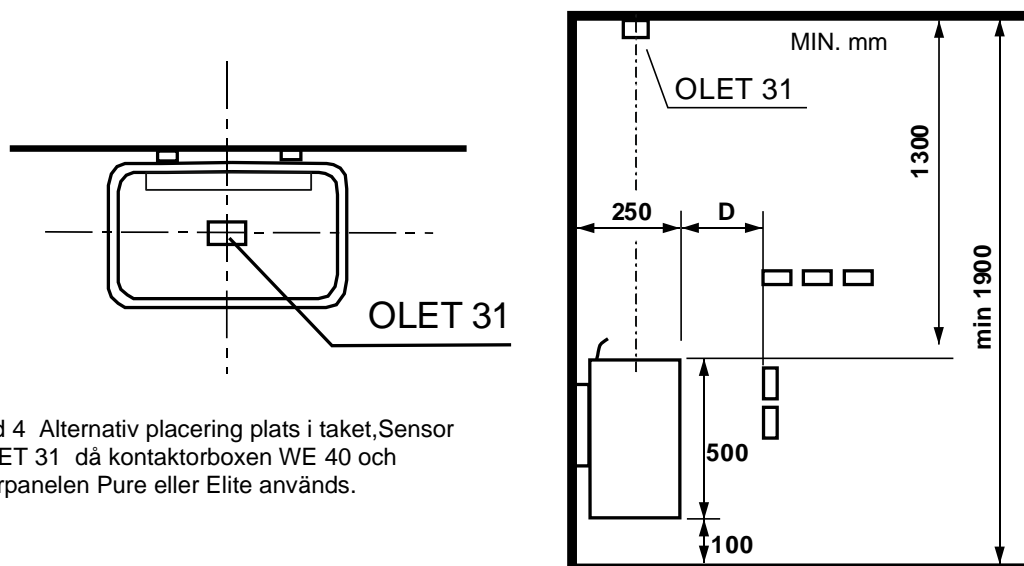

Bild 4 Alternativ placering plats i taket, Sensor OLET 31 då kontaktboxen WE 40 och styrpanelen Pure eller Elite används.

Effekt kW	Basturum Volym m ³	Aggregatets minimiavstånd		Väggfäste min. avstånd.		Sten mängd ca.. kg
		Sidan från ytan A mm	Fram från ytan D mm	B mm	J mm	
6,0	5 – 9	70	100	85	545	32
8,0	8 - 12	100	150	115	545	32

Tabell 1 Skyddsavstånd

2.10. Anslutning av bastuaggregatet till elnätet

Allt anslutningsarbete får endast utföras av behörig elinstallatör enligt gällande föreskrifter. Elaggregatet till bastu ansluts halvfast till elnätet. Som anslutningskabel används H07RN-F (60245 IEC 66), alternativt en kabel som har motsvarande eller högre kvalitet. Andra kablar i aggregatet (till signallampan och eluppvärmningens styrning) ska också vara av motsvarande typ. PVC-isolerade kablar får inte användas som anslutningskablar.

En flerpolig kabel (t.ex. 7-polig) kan också användas som anslutningskabel om spänningen är den samma. Om man inte har separata säkringar för styrström ska genomskärningsytan på samtliga kablar vara den samma eller passa huvudsäkringen. En kabel som går separat till signallampan och nätanordningen i ett aggregat på t.ex. 8 kW ska ha en genomskärningsyta på minst 2,5 mm².

Kopplingsdosan på bastuns vägg får inte placeras innanför aggregatets skyddsområde. Dosan ska placeras högst 500 mm från golvet.

Bild 5 Placering av kopplingsdosa (sidan 9). Om kopplingsdosan placeras mer än 500 mm från aggregatet kan den placeras högst 1 000 mm från golvet.

OBS! Att styra belysningen i bastun med kretskortet är bara möjligt med resistiva laster (glödlampor). Kretskortsreläet tål inte kapacitiva laster (switchade strömförsörjningsenheter). Om belysningsarmaturen i bastun har transformatorer, till exempel LED- eller halogenlampor, måste kretskortets relästyrning vara försedd med ett separat relä eller en separat kontaktor för att styra belysningen.

Bastuaggregatets isolationsresistans:

Aggregatets värmeelement kan under vissa omständigheter, t.ex. en längre tid utan användning, absorbera fukt ur luften. Detta minskar isolationsresistansen och orsakar en läckström i värmeelementen, detta är ett ofarligt fenomen som försvinner efter några uppvärmningar. Undvik användning av läckströmsskydd i samband med bastuaggregat.

Vid installationen av aggregatet måste man beakta de gällande elsäkerhetsbestämmelserna.

Effekt kW	Aggregatets anslutningskabel H07RN –F/ 60245 IEC 66 mm ² 400V-415V 3N~	Säkring A	Aggregatets anslutningskabel H07RN –F/ 60245 IEC 66 mm ² 230V 3~	Säkring A	Aggregatets anslutningskabel H07RN –F/ 60245 IEC 66 mm ² 230V-240V 1N~ / 2~	Säkring A
6,0	5 x 1,5	3 x 10	4 x 2,5	3 x 16	3 x 10	1 x 35
8,0	5 x 2,5	3 x 16	4 x 6	3 x 25	3 x 10	1 x 35

Tabell 2 Anslutningskablar och säkringar

2.11. Korskoppling av eluppvärmningen

Eluppvärmningens styrning gäller bostäder som har eluppvärmning.

I bastuaggregatet finns kopplingsstycken (märkta med 55) för styrning av eluppvärmningens korskoppling.

Kopplingsstyckena 55 och motstånden har samtidigt en spänning på 230V

2.12. Placering av anslutningskabelns kopplingsdosa i bastun

A = Minsta skyddsavstånd

1. Rekommenderad placering av kopplingsdosan.
2. I detta utrymme bör en silumindosa användas.
3. Detta utrymme bör undvikas. En silumindosa ska alltid användas.

I andra utrymmen ska värmeståliska dosor (T 125 °C) och värmeståliska kablar (T 170 °C) användas. Kopplingsdosan får inte blockeras. Elleverantörens anvisningar och föreskrifter ska följas när dosan installeras i utrymme 2 eller 3.

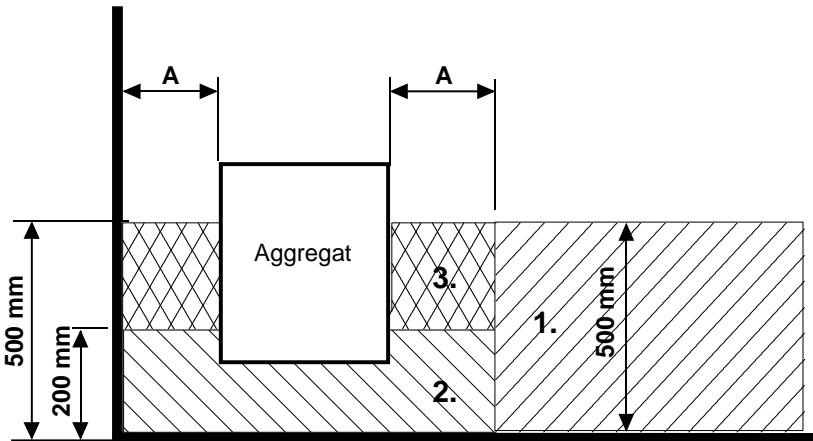

Bild 5 Placering av kopplingsdosa

2.13. Fjärrstyrning

Aggregatet kan fjärrstyras genom att man ansluter en sluten kontakt, som kan lösas ut via pulser, till anslutningarna 3 och 4 på ett RJ10-kretskort. Rekommenderad kabelstorlek är AWG 24 eller 26. Maxlängden på en AGW 24-kabel är 200 m. Maxlängden på en AGW 26-kabel är 130 m.

OBS! Bastu bestämmelserna kräver att man installerar en dörrkontakt om bastun kopplas på från en panel utanför bastun.

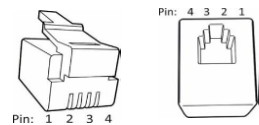
En märklampa kan kopplas till fjärrstarten, denna indikerar att ett fjärrkommando har startat bastun.

Om märklampen blinkar snabbt är det en indikation på ett fel, som har orsakats av att bastudörren stått öppen mera än 5 minuter, varvid bastuugnen stängts av automatiskt.

Bastu ugnen är påkopplad så länge som man ställt in på panelen (privatbruk max 6h). Med fjärrstyrningen kan man även stänga av bastuaggregatet när som helst.

2.14. Ordning på RJ10 -kontakter

OBS! Felaktiga anslutningar kan leda till att kretskortet förstörs.

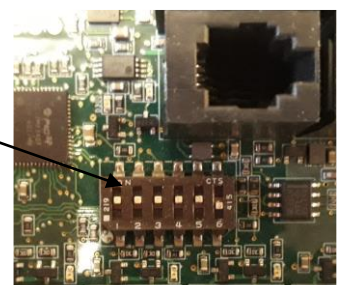
Extragivare (NTC)			Fjärrkontrollsbrytare (ext. brytare)			Dörrkontakt		
Stift 1			Stift 1			Stift 1		
Stift 2	NTC 10 KOhm	3,3 V	Stift 2			Stift 2	Larm-LED	GND (jord)
Stift 3	NTC 10 KOhm	CPU	Stift 3	Till brytare	GND (jord)	Stift 3	Dörrkontakt	GND (jord)
Stift 4			Stift 4	Till brytare	12 VDC	Stift 4	Dörrkontakt	12 VDC

Givare (Sec/NTC)		
Stift 1	Ändstopp	GND (jord)
Stift 2	NTC 10 KOhm	3,3 V
Stift 3	NTC 10 KOhm	CPU
Stift 4	Ändstopp	10 V

Tabell 3 RJ 10 -kontakt don på kretskortet

Bild 6 DIP-brytarplaceringar för användning av en elaggregat

Dip 1 - 5, i läge.
Dip 6, avläge

2.15. Dörrkontakt

Dörrkontakten är den kontakt som sitter på bastuns dörr. Kontakten uppfyller kraven i gällande bestämmelser. Alla offentliga och privata bastuutrymmen där bastuaggregatet kan startas från en plats utanför bastun, till exempel med en på/av-knapp eller liknande, måste vara försedda med en dörrkontakt.

Kontrollpanelen registrerar automatiskt när dörrkontakten ansluts till bastuaggregatets kretskort OLEA 103. När bastun används för första gången efter installation ska dörren till bastun stängas och aggregatet slås på med hjälp av huvudströmbrytaren.

Om dörren öppnas innan uppvärmningssekvensen startas (förinställd uppvärmning) inaktiveras den automatiska användningen (fjärranvändningen) efter en minut. När dörren har stängts ska funktionen startas om via kontrollpanelen.

Om dörren har varit öppen i mer än fem minuter medan aggregatet är igång stängs aggregatet automatiskt av. När dörren har stängts kan aggregatet startas på nytt via kontrollpanelen. Felindikeringslampan (om en sådan är installerad) börjar blinka. Se monteringsanvisningarna nedan.

Anvisningar för montering och anslutning av dörrkontakt

Dörrkontakten ska monteras på utsidan av bastun, på övre delen av dörrkarmen, minst 300 mm från det inre hörnet. Kontaktdelen ska monteras på dörrkarmen och magneten på själva dörren. Avståndet mellan kontakten och magneten ska vara 18 mm.

Om dörrkontakten ska monteras på den övre delen av dörren rekommenderar TylöHelo modellen TylöHelo med produktnummer 0043233, SSTL 8260371.

Om dörrkontakten ska monteras på den nedre delen av dörren rekommenderar TylöHelo modellen TylöHelo med produktnummer SP11000326, 8263280. Se monteringsanvisningarna och bruksanvisningen som medföljer aggregatet.

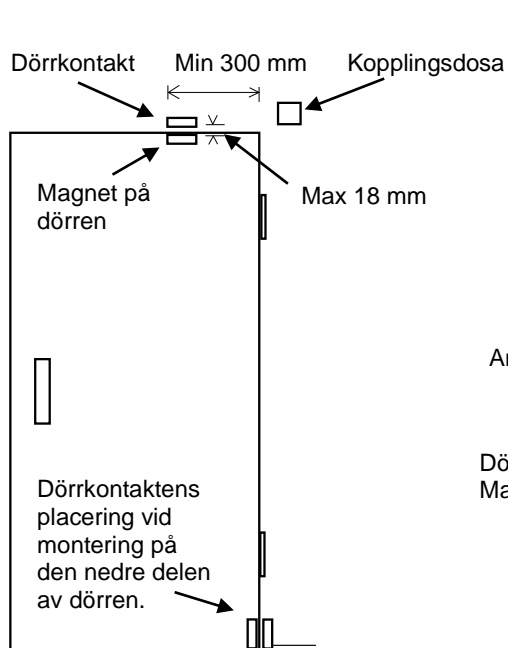

Bild 7 Montering av dörrkontakten

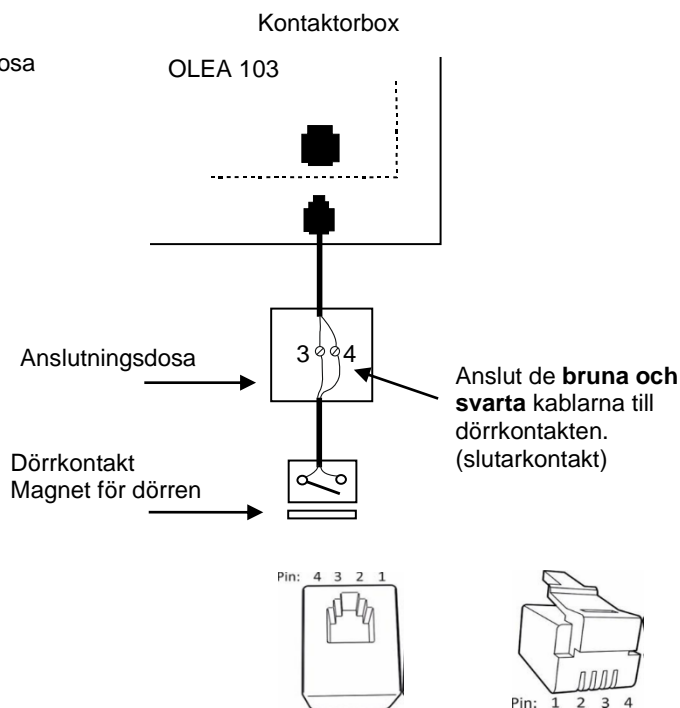

Bild 8 Stift-order av RJ 10

Dörrkontakt			Färg på ledare
Stift 1			
Stift 2			
Stift 3	Dörrkontakt	GND (jord)	Orange
Stift 4	Dörrkontakt	12 VDC	Grön/vit

Tabell 4 Anslutning av dörrkontakt

2.16. Kopplingschema Hanko aggregat och WE 40 kontaktorbox

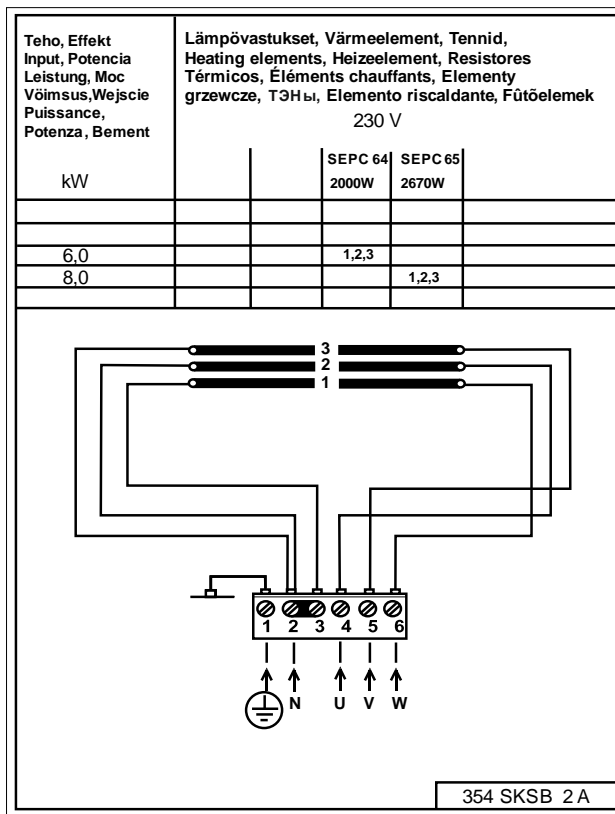

Bild 9 Kopplingschema Cup aggregat

1. Nätet till kontaktorbox
2. Nätet till bastuaggregat
3. El. förregling av annan el. förbrukare
4. Bastu belysning
5. Styrpanel Pure eller Elite
6. Sensor OLET 31
7. Dörrströmbrytare
8. Fjärrkontroll
9. Sensor extra (Extra NTC)
10. Fläkt

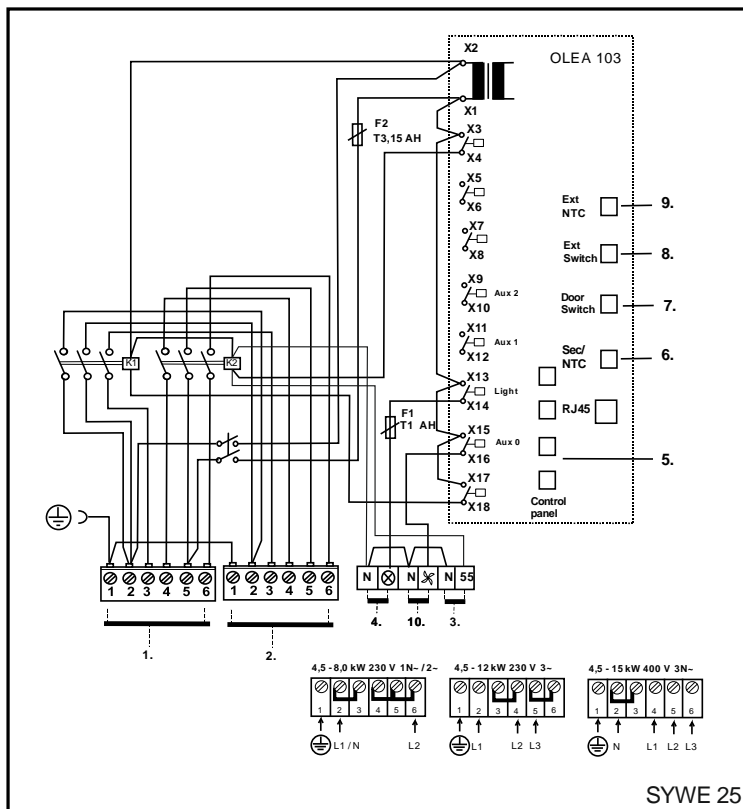

Bild 10 Kopplingschema Kontaktorbox WE 40

2.17. Principskiss när styrcentral Pure

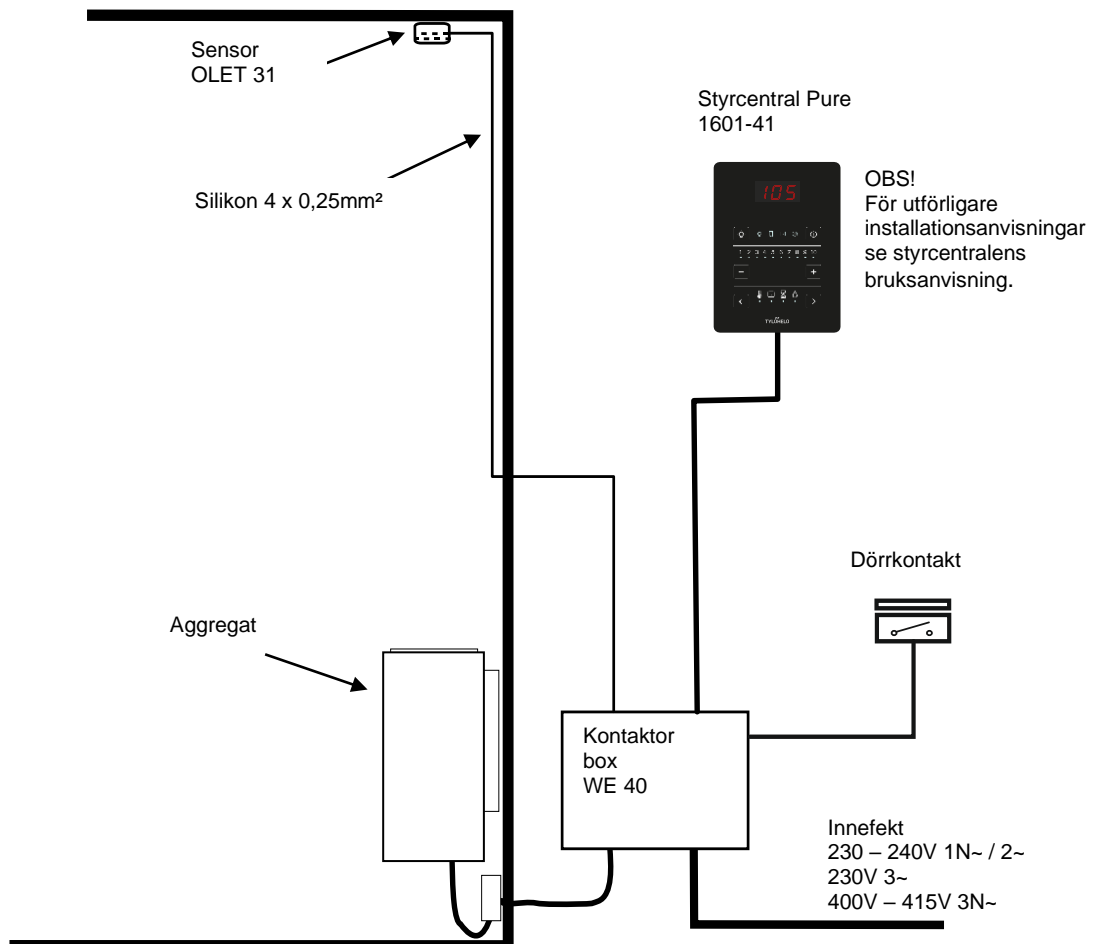
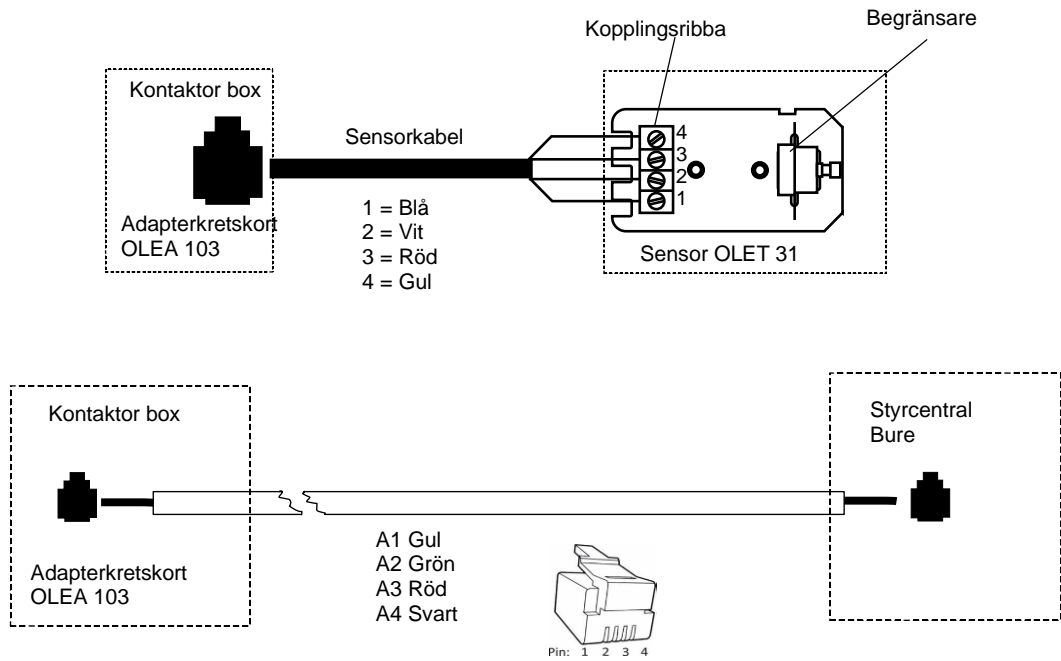

Bild 11 Principskiss

3. Lista över reservdelar till Hanko D

Del	Produktnummer	Produktnamn	Hanko 60 D	Hanko 80 D
1	SP4071002	Cup stenrost	1	1
2	SP7712000	Dragavlastare NKWA 1	1	1
3	SP7812550	Kopplingsplint NLWD 1-1	1	1
4	SP4316221	Motstånd SEPC 64 230V 2000W	3	-
4	SP4316220	Motstånd SEPC 65 230V 2670W	-	3
5	SP7513002	Stjärnskruv M5 x 10	3	3

Tabell 5 Lista över reservdelar till Hanko D

4. ROHS

Anvisningar för miljöskydd

Denna produkt får inte kastas med vanliga hushållssopor när den inte längre används. Istället ska den levereras till en återvinningsplats för elektriska och elektroniska apparater.

Symbolen på produkten, handboken eller förpackningen refererar till detta.

De olika materialen kan återvinnas enligt märkningen på dem. Genom att återanvända, nyttja materialen eller på annat sätt återanvända utsliten utrustning, bidrar du till att skydda vår miljö. Produkten returneras till återvinningscentralen utan bastusten och eventuell täljstensmantel.

Vänligen kontakta de kommunala myndigheterna för att ta reda på var du hittar närmaste återvinningsplats.

helo

Finnish Sauna Perfection

Installation and User Manual **Hanko D**

ELECTRIC SAUNA HEATER:

1702 – 60 – 04
1702 – 80 – 04

CONTROL PANEL:

Pure

Elite

CONTACTOR BOX:

2005 – 40 (WE – 40)

Contents	Page
1.WARNINGS	3
1.1. Check before taking a sauna bath	3
1.2. Sauna room	3
1.3. Information for users	3
1.4. Operation of the sauna heater controls	3
2.Heating the sauna	4
2.1. Recommended sauna room ventilation	4
2.2. Installing the sensor near a supply air vent	4
2.3. Ceiling installation of the sensor	5
2.4. Installing the Extra NTC sensor	5
2.5. Sauna heater stones	5
2.6. If the sauna heater will not heat up	6
2.7. Preparing for sauna heater installation	6
2.8. Helo Qlick-Fix heater installation	6
2.9. Heater safety distances and sensor position	7
2.10. Connection of the sauna heater to the mains	8
2.11. Electric heating toggle	8
2.12. Locating the connecting box for the connection cable in the sauna room	9
2.13. Remote controlling	9
2.14. Order of RJ 10 connectors	9
2.15. Door switch	10
2.16. Wiring diagram Hanko Heater and contactor box WE 40	11
2.17. Principle image when Pure is used as control panel	12
3.Spare parts for Hanko D -electric sauna heater	13
4.ROHS	13

Figure and Table

Figure 1	Rekommended sauna room ventilation	4
Figure 3	Heater installation to wall	7
Figure 2	Heater safety distances and sensor position to wall.	7
Figure 4	Alternative installation location for the sensor OLET 31.	7
Figure 5	Location for the connection box	9
Figure 6	PCB OLEA 103	9
Figure 7	Installing the door switch	10
Figure 8	Pin - order of RJ 10	10
Figure 9	Wiring diagram for the sauna heater	11
Figure 10	Wiring diagram Contactor box WE 40	11
Figure 11	Principle image	12
Table 1	Safety clearances	8
Table 2	Connection cable and fuses	8
Table 3	RJ 10 connectors to circuit board	9
Table 4.	Connecting the door switch.	10
Table 5	Spare parts for Hanko D	13

1. WARNINGS

1.1. Check before taking a sauna bath

1. The sauna room is suitable for taking a sauna bath.
2. The door and the window are closed.
3. The sauna heater is topped with stones that comply with the manufacturer's recommendations, the heating elements are covered with stones, and the stones are piled sparsely.

NOTE! Ceramic rocks are not allowed.

The main switch is in Contactor box marked with a 0 – 1 sticker or in the switch.

1.2. Sauna room

The walls and ceiling of a sauna room should be thermally well insulated. All surfaces that store heat, such as tiled and plastered surfaces must be insulated. It is recommended to use wooden panel cladding inside the sauna room. If there are heat storage elements in the sauna room, such as decorative stone, glass etc., note that these elements may extend the pre-heating period even though the sauna room is otherwise well insulated (see page 6, section 2.7 Preparing for sauna heater installation).

1.3. Information for users

This appliance may not be used by children aged less than eight years, by persons with reduced physical, sensory or mental capabilities, or by persons lacking experience and knowledge regarding its operation only if such have been given instructions on the safe use of the device and the risks involved. Children must not be allowed to play with the appliance or to clean and service it without supervision. (7.12 EN 60335-1:2012)

1.4. Operation of the sauna heater controls

Refer to the specific control panel operating instructions.

Rearrange the sauna stones at least once a year and replace any weathered stones. This enhances air circulation between the stones, which extends the useful life of the thermal resistors.

If you encounter any problems, please contact the manufacturer's warranty service shop.

For additional information about enjoying a sauna bath, please visit our website at :

www.tylohelo.com

2. Heating the sauna

Before turning the sauna heater on, make sure the sauna room is suitable for taking a sauna bath. When heated for the first time, the sauna heater may emit some odour. If you detect any odour while the sauna heater warms up, disconnect the sauna heater briefly, and air the room. Then turn the sauna heater back on.

You should turn the sauna heater on roughly an hour before you plan to take a sauna bath, so that the stones have time to heat up properly and the air warms up evenly in the sauna room.

Pleasant, smooth sauna bath temperature is about 70 °C.

Do not put any objects on the sauna heater. Do not dry clothes on the sauna heater or anywhere in its vicinity.

2.1. Recommended sauna room ventilation

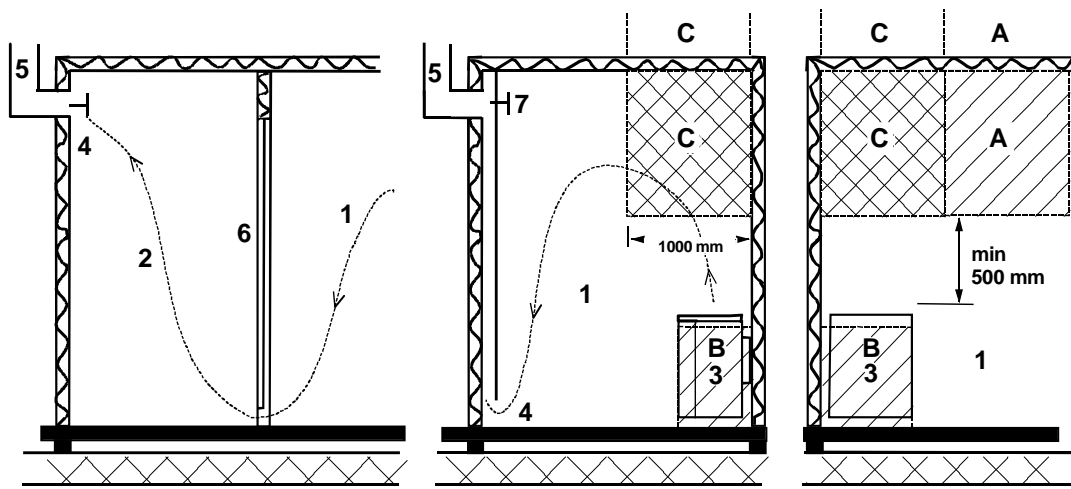

Figure 1 Recommended sauna room ventilation

1. Sauna room	3. Electric sauna heater	5. Exhaust flue or channel
2. Washroom	4. Exhaust valve	6. Door to the sauna room
7. A ventilation valve can be installed here to be kept closed while the sauna is heated and during bathing.		

Inlet vent can be positioned in the A zone. Make sure the incoming fresh air will not interfere with (i.e. cool down) the sauna heater's thermostat near the ceiling.

The B zone serves as the incoming air zone, if the sauna room isn't fitted with forced ventilation. In this case, the exhaust valve is installed min 1m higher than the inlet valve.

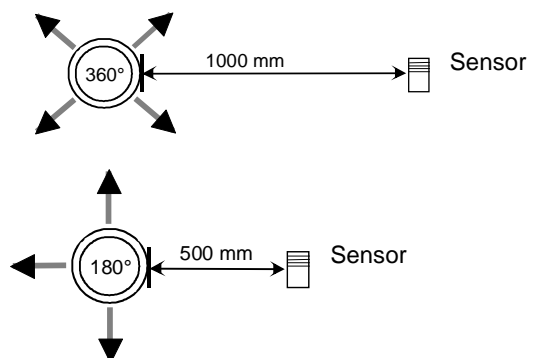
DO NOT INSTALL INLET VALVE WITHIN ZONE C, IF THE SAUNA HEATER'S CONTROL THERMOSTAT IS LOCATED IN THE SAME ZONE.

2.2. Installing the sensor near a supply air vent

The sauna room air should be exchanged six times in an hour. The diameter of the supply air pipe should be between 50 and 100 mm.

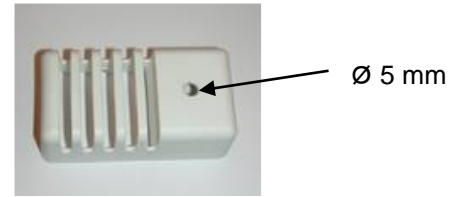
A circular air supply vent (360°) must be installed at least 1000 mm away from the sensor.

An air supply vent with a flow-directing panel (180°) must be installed at least 500 mm away from the sensor. Air flow must be directed away from the sensor.

2.3. Ceiling installation of the sensor

In ceiling installation, a 5-mm hole must be drilled to the sensor case to allow any condensed water to drain.
Do not spray water directly towards the sensor or splash water at it with a sauna scoop.

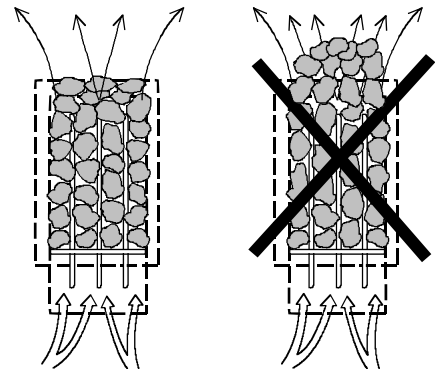
2.4. Installing the Extra NTC sensor

The additional OLET 31 sensor is connected to the Ext NTC connector on the RJ10 circuit board. For more details, refer to the switch diagram. The additional sensor is installed on the sauna room wall no more than 500 mm from the ceiling. Once the additional sensor has been connected to the circuit board, it is automatically activated. This means that the temperature shown on the control panel is measured by the additional sensor.
The primary sensor installed above the sauna heater only has the limiter circuit that limits the maximum temperature to 110 °C. Even if the temperature is set to 110 °C on the control panel, the maximum temperature that can be shown on the panel is approximately 90 °C, as the primary sensor above the heater limits the maximum temperature to 110 °C. Depending on individual preferences, the temperature of a sauna room is typically set between 70 and 80 °C.

2.5. Sauna heater stones

Quality stones meet the following requirements:

- Sauna stones should withstand heat and heat variation caused by vaporisation of the water thrown on the stones.
- Stones should be rinsed before use in order to avoid odour and dust.
- Sauna stones should have an uneven surface to supply a larger surface for the water to evaporate from.
- Sauna stones should be large enough, measuring about 50–100 mm to allow good ventilation between the stones. This extends the useful life of the heating elements.
- Sauna stones should be piled sparsely in order to enhance ventilation between the stones. Do not bend the heating elements together or against the frame.
- Rearrange the stones regularly (at least once a year) and replace small and broken stones with new, larger stones.
- Empty the stone compartment regularly, at least once a year in private use, remove small and broken stones and replace them with new ones.
- In commercial use this operation must be performed at least every second month.
- Stones are piled so that they cover the heating elements. Do not, however, pile a large heap of stones on the heating elements. For a sufficient amount of stones refer to Table 1 on page 8. Any small stones in the package of stones must not be piled on the sauna heater.
- The warranty does not cover defects resulting from poor ventilation caused by small and tightly packed stones.
- Structural clay tiles are not allowed. They may cause damage to the sauna heater that will not be covered by the warranty.
- Do not use soapstone as sauna rocks. Any damages resulting from this will not be covered by the stove warranty.
- Do not use lava stone as sauna rocks. Any damages resulting from this will not be covered by the stove warranty.
- **DO NOT USE THE HEATER WITHOUT STONES.**

2.6. If the sauna heater will not heat up

If the sauna heater will not heat up, please check that:

- the power is on;
- the main fuses of the sauna heater are intact;
- is there any error messages on the control panel. In case of an error message on the control panel, please refer to the control panel instructions.

THE PERSON INSTALLING THE SAUNA HEATER SHOULD LEAVE THESE INSTRUCTIONS AT THE PREMISES FOR THE FUTURE USER.

2.7. Preparing for sauna heater installation

Check the following before installing the sauna heater.

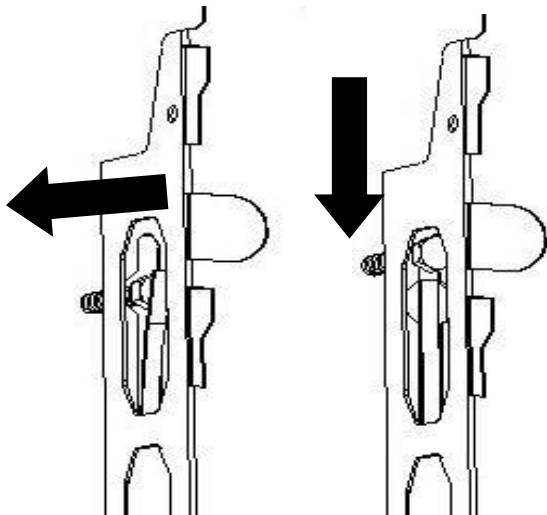
- The ratio of the heater's input (kW) and the sauna room's volume (m³). Volume recommendations are presented in Table 1 on page 8. The minimum and maximum volumes must not be exceeded.
- The sauna room height must be a min. of 1900 mm.
- Uninsulated and masonry stone walls extend the preheating time. Each square metre of plastered ceiling or wall surface adds 1.2 m³ to the sauna room's volume.
- Check page 8 Table 2 for a suitable fuse size (A) and the correct diameter of the power supply cable (mm²) for the sauna heater in question.
- Conform to the specified safe clearance around the sauna heater. Please refer to page 8.
- There should be enough room around the sauna heater controls for maintenance purposes. Also a doorway can be considered as a maintenance area.

2.8. Helo Qlick-Fix heater installation

Install the heater in the sauna in accordance with the safety distances in **table 1 on page 8**. A thin panel is not enough as a mounting base, the mounting base must be reinforced with a board behind the panel. **Table 1 on page 8** gives the minimum distances that must be observed, even if the wall material is a non-combustible material.

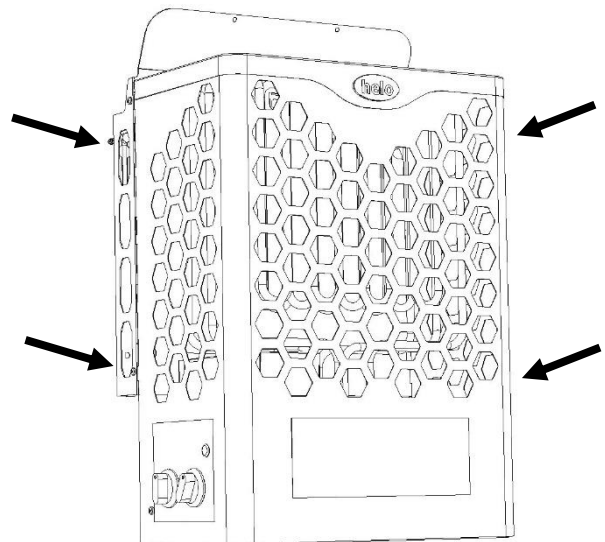
Walls or ceilings must not be clad with fibre-reinforced plaster board or other light-weight cladding, because they may cause a fire hazard.

Only one heater may be installed in the sauna.

See table 1 for minimum safety distance to wall B and floor J. Use mounting paper to locate the holes. Drill a 3.5mm pilot hole in the panel and fasten

6 x 40 mm mounting screws (2 pcs) to the wall. Leave a gap between the screw head and the wall 1-2 mm. Install the heater by pushing it into place through the holes and lowering. The tongues lock the heater, preventing lifting without a tool.

When performing maintenance, the heater can be removed from the wall mount if necessary by unscrewing the 4 screws on the sides.

NOTE! Stones must be removed before the heater is removed. Slide the heater upward and pull it outward. Reinstall in the reverse order. Press into the slots, lower and tighten the screws

2.9. Heater safety distances and sensor position

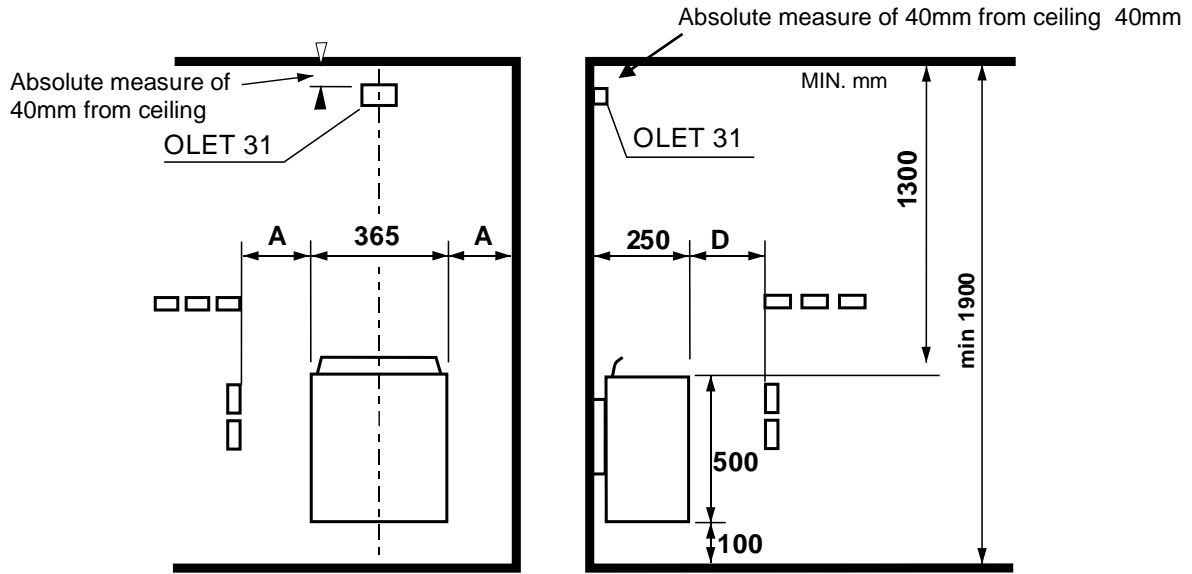

Figure 3 Heater safety distances and sensor position to wall.

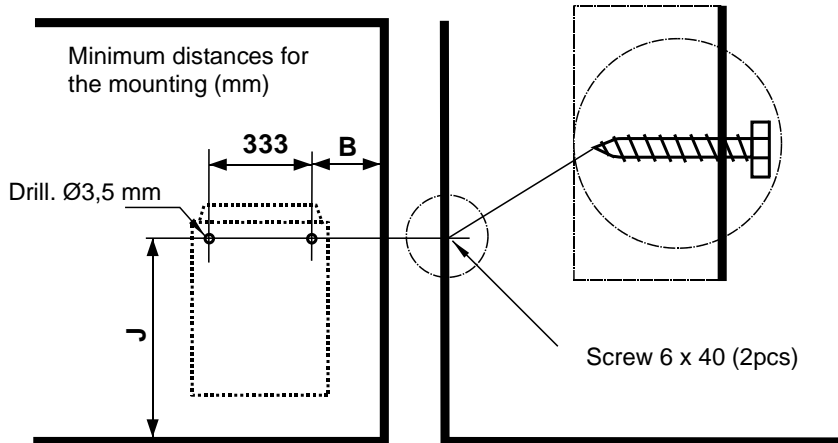

Figure 3 Heater installation to wall

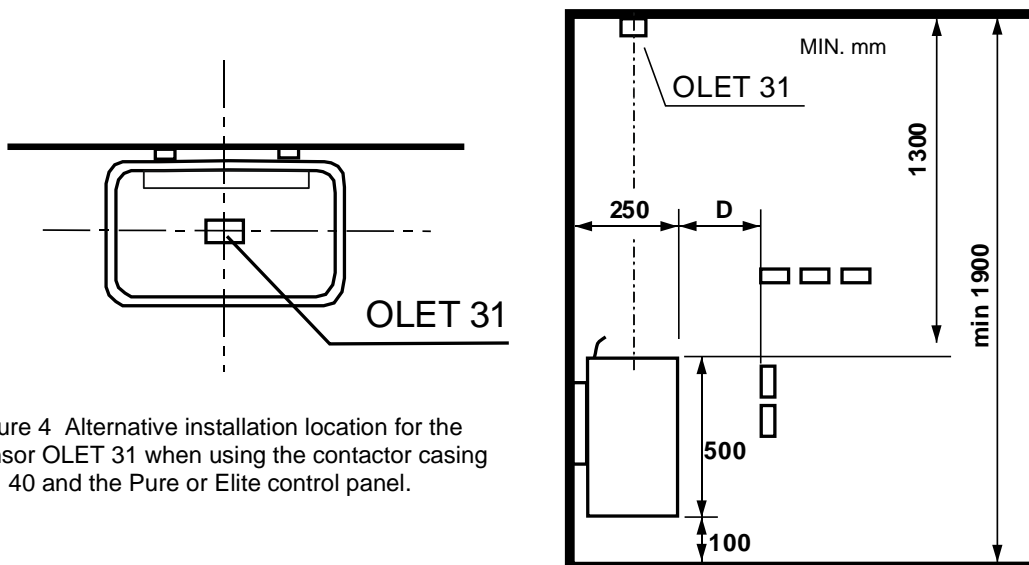

Figure 4 Alternative installation location for the sensor OLET 31 when using the contactor casing WE 40 and the Pure or Elite control panel.

Power	Saunaroom	Minimum distance to		Minimum distance to wall bracket		Stone
		Side wall A mm	In front of D mm	B mm	J mm	
kW	Volume m ³					
6,0	5 – 9	70	100	85	545	32
8,0	8 - 12	100	150	115	545	32

Table 1 Safety clearances

2.10. Connection of the sauna heater to the mains

The sauna heater must be connected to the mains by a qualified electrician and in compliance with current regulations. Sauna heater is connected with a semi-permanent connection. Use H07RN-F (60245 IEC 66) cables or a corresponding type. Other output cables (signal lamp, electric heating toggle) must also adhere to these recommendations. Do not use PVC insulated cable as a connection cable for the sauna heater.

A multipolar (e.g. 7-pole) cable is allowed, if the voltage is the same. In the absence of a separate control current fuse, the diameter of all cables must be the same, i.e. in accordance with the front fuse. For example, in an 8 kW sauna heater the diameter of separate cables to the signal lamp and the mains control unit has to be at least 2.5 mm².

The connecting box on the sauna wall should be located within the minimum safety clearance specified for the sauna heater. The maximum height for the connection box is 500 mm from the floor (figure 5 Location for the connection box, page 9). If the connection box is located at 500 mm distance from the heater, the maximum height is 1000 mm from the floor.

OBS! Att styra belysningen i bastun med kretskortet är bara möjligt med resistiva laster (glödlampor). Kretskortsreläet tål inte kapacitiva laster (switchade strömförsörjningsenheter). Om belysningsarmaturen i bastun har transformatorer, till exempel LED- eller halogenlampor, måste kretskortets relästyrning vara försedd med ett separat relä eller en separat kontaktör för att styra belysningen

Sauna heater insulation resistance: The sauna heater heating elements may absorb moisture from air, e.g. during storage. This may cause bleeder currents. The moisture will be gone after a few heating sessions. Do not connect the heater power supply through a ground fault interrupter.

Adhere to the effective electrical safety regulation when installing the sauna heater.

Power	Sauna heater's connection cable H07RN –F/ 60245 IEC 66 mm ²	Fuse	Sauna heater's connection cable H07RN –F/ 60245 IEC 66 mm ²	Fuse	Sauna heater's connection cable H07RN –F/ 60245 IEC 66 mm ²	Fuse
kW	400V-415V 3N~	A	230V 3~	A	230V-240V 1N~ / 2~	A
6,0	5 x 1,5	3 x 10	4 x 2,5	3 x 16	3 x 10	1 x 35
8,0	5 x 2,5	3 x 16	4 x 6	3 x 25	3 x 10	1 x 35

Table 2 Connection cable and fuses

2.11. Electric heating toggle

Electric heating toggle applies to homes with an electric heating system.

Sauna heater has connections (marked N-55) for controlling the electric heating toggle. Connectors N-55 and the heating elements are simultaneously live (230V). The sauna heater thermostat also controls the heating toggle. In other words, home heating turns on once the sauna thermostat cuts power off the sauna heater.

2.12. Locating the connecting box for the connection cable in the sauna room

A = Specified minimum safety clearance

1. Recommended location for the connecting box
2. Silumin box recommended in this area.
3. This area should be avoided. Always use a silumin box.

In other areas, use a heat-resisting box (T 125 °C) and heat-resisting cables (T 170 °C). The connection box must be clear of obstacles. When installing the connection box to zones 2 or 3, refer to the instructions and regulations of the local energy supplier.

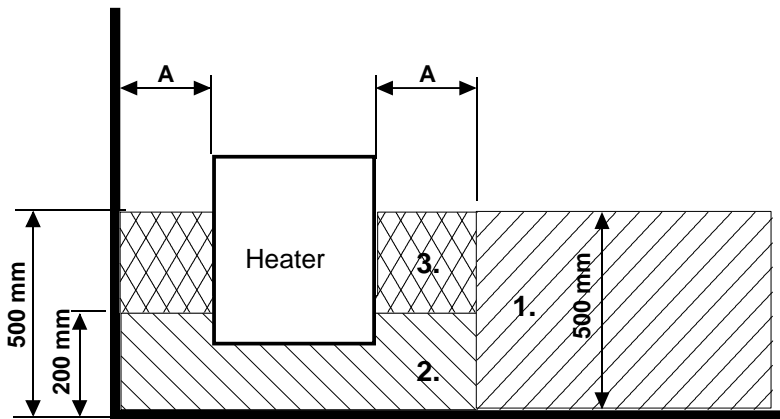

Figure 5 Location for the connection box

2.13. Remote controlling

The Heater can be remotely controlled by connecting a closed contactor, which can be pulse triggered, to connectors 3 and 4 of a RJ10 circuit board. The recommended cable size is AWG 24 or 26.

The maximum length of an AWG 24 cable is 200 m.

The maximum length of an AWG 26 cable is 130 m.

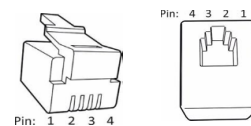
Note! The sauna standard requires a door switch if the sauna heater is controlled from outside the sauna.

An indicator light can be connected to the remote button terminal, it will be lit up when the remote command is activated. The indicator light shows an error by blinking rapidly, this error is caused by keeping the sauna door open for more than 5 minutes, the sauna heater will be shut down automatically.

The remotely operated sauna heater stays on as long as the setting in the control panel (in private us max 6h). The sauna heater can be shut off at any time by the remote-control device.

2.14. Order of RJ 10 connectors

NOTE: Incorrect connections may break a circuit board.

Additional sensor (NTC)			Remote control switch (Ext switch)			Door switch		
Pin 1			Pin 1			Pin 1		
Pin 2	NTC 10 kOhm	3.3 V	Pin 2			Pin 2	Alarm LED	GND
Pin 3	NTC 10 kOhm	CPU	Pin 3	To switch	GND	Pin 3	Door switch	GND
Pin 4			Pin 4	To switch	12 VDC	Pin 4	Door switch	12 VDC

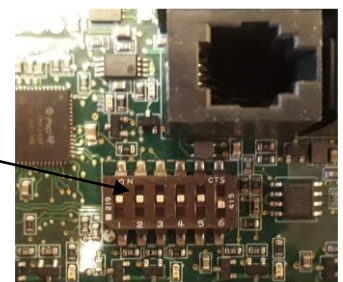
Sensor (Sec/NTC)		
Pin 1	End stop	GND
Pin 2	NTC 10 kOhm	3.3 V
Pin 3	NTC 10 kOhm	CPU
Pin 4	End stop	10V

Table 3 RJ 10 connectors to circuit board

Figure 6 PCB OLEA 103 DIP switch positions for using a heater

Dips 1 - 5, In position.

Dip 6, Off position

2.15. Door switch

The door switch refers to the switch on the sauna door. This switch complies with regulations. Public and private saunas must have a door switch, i.e. saunas where the heater can be switched on from outside the sauna, e.g. using an On/Off button or a similar method.

The control panel automatically registers when the door switch is connected to the heater's OLEA 103 circuit board. When using the sauna for the first time after the installation, close the door to the sauna room and turn on electricity using the heater's main switch.

If the door is opened before the heating sequence is started, (pre-set heating) automatic use (remote use) is disabled after one minute. The door must be closed and the function restarted from the control panel.

If the door has been left open for more than five minutes while the heater is on, the heater is automatically turned off. The heater can be turned on again from the control panel after the door is closed. The fault indicator light, if installed, will start flashing. See installation instructions below.

Door switch instructions for installation and connection

The door switch is installed outside the sauna room on the upper edge of the door, at least 300 mm from the inner corner. The switch part is installed on the door frame and the magnet is installed on the door. The distance between the switch and the magnet is 18 mm.

When the door switch is installed on the top part of the door, TylöHelo recommends using the TylöHelo model with product number 0043233, SSTL 8260371.

When the door switch is installed on the bottom part of the door, TylöHelo recommends using the TylöHelo model with product number SP11000326, SSTL 8263280.

See the installation and user instructions supplied with the heater for instructions.

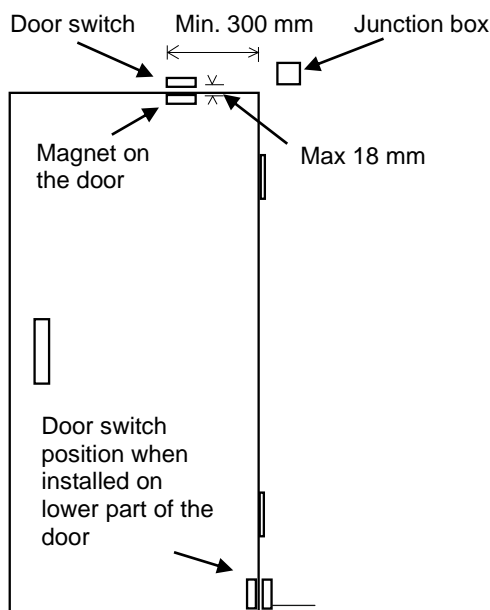

Figure 7 Installing the door switch

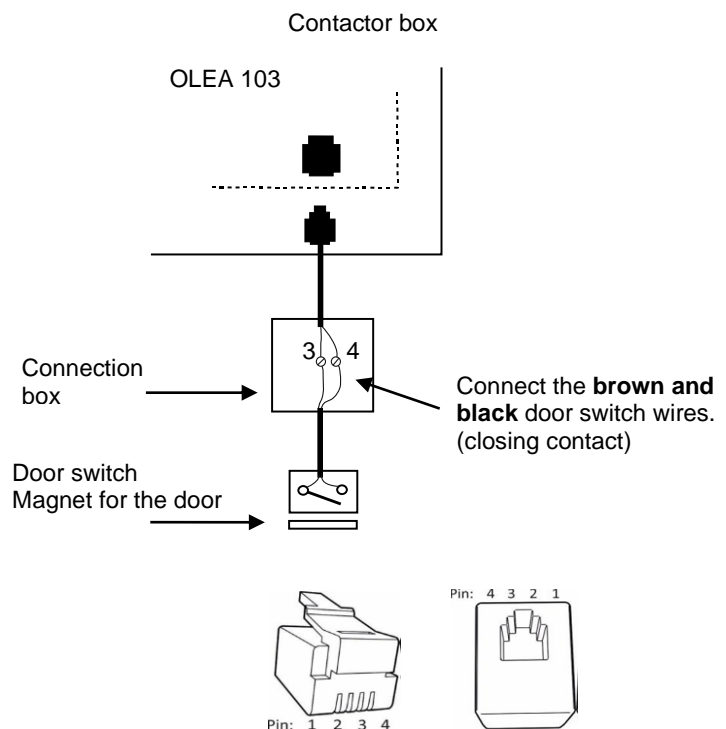

Figure 8 Pin - order of RJ 10

Door switch		Conductor colour	
Pin 1			
Pin 2			
Pin 3	Door switch	GND	Orange
Pin 4	Door switch	12 VDC	Green/white

Table 4. Connecting the door switch.

2.16. Wiring diagram Hanko Heater and contactor box WE 40

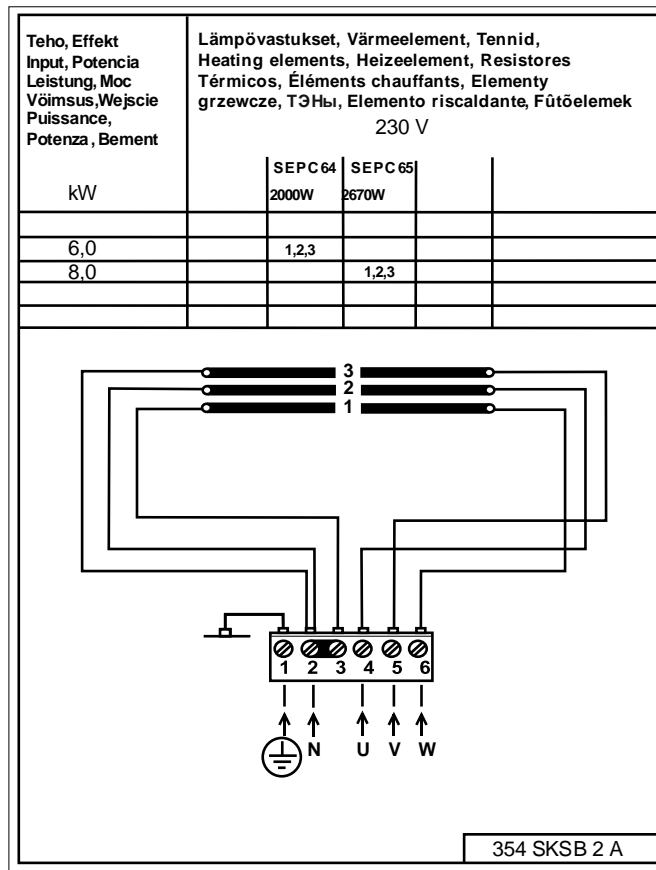

Figure 9 Wiring diagram for the sauna heater

1. Power input Contactor box
2. Power input Heater
3. Signal kontakt
4. Sauna light
5. Control panel Pure or Elite
6. Sensor OLET 31
7. Door switch
8. Remote control snap
9. Sensor extra (Extra NTC)
10. Ventilator

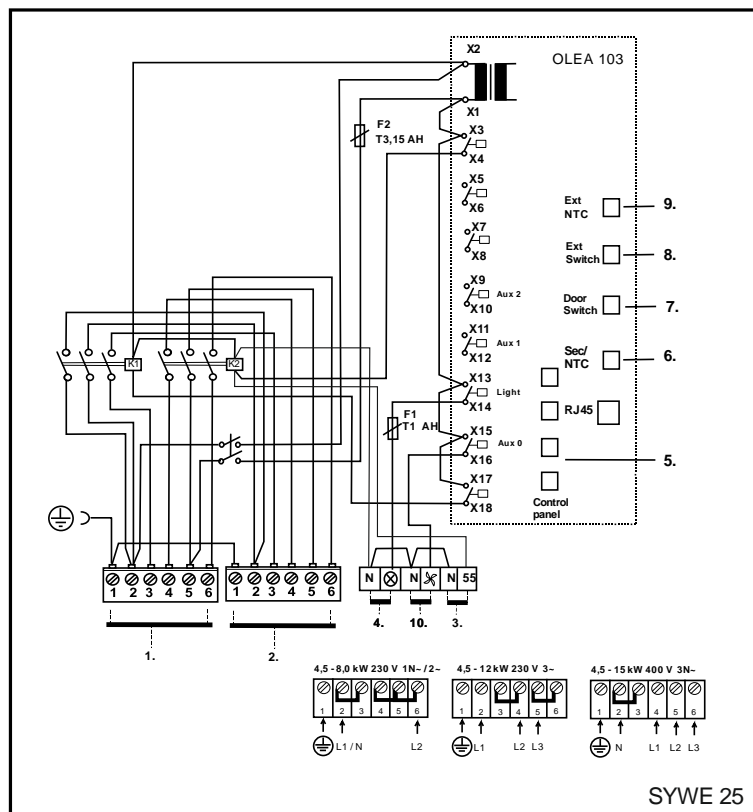
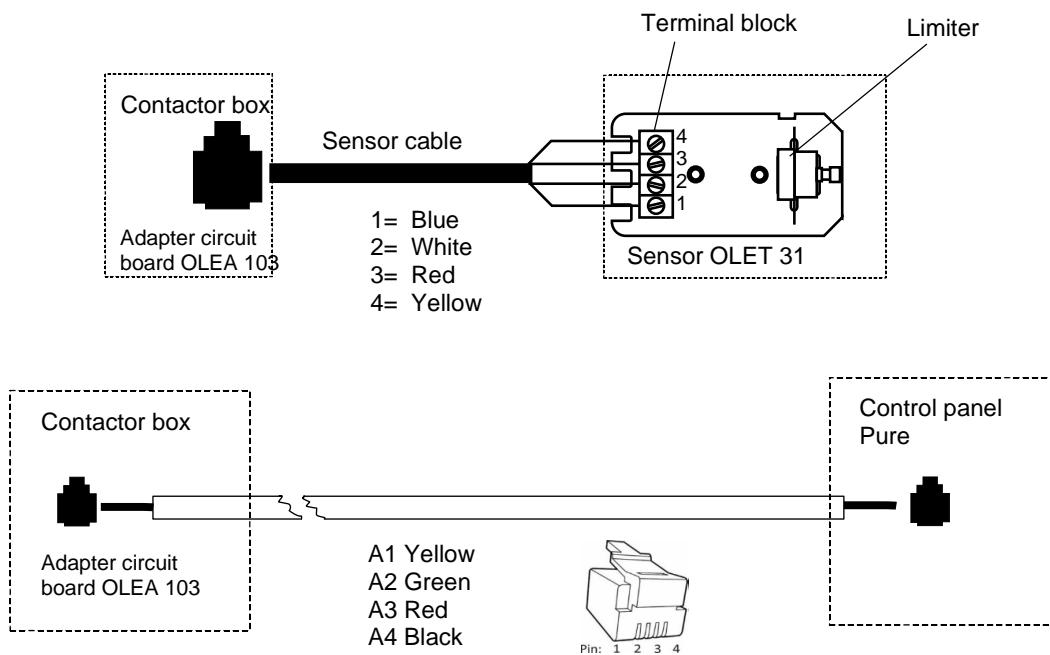

Figure 10 Wiring diagram Contactor box WE 40

2.17. Principle image when Pure is used as control panel

Principle image

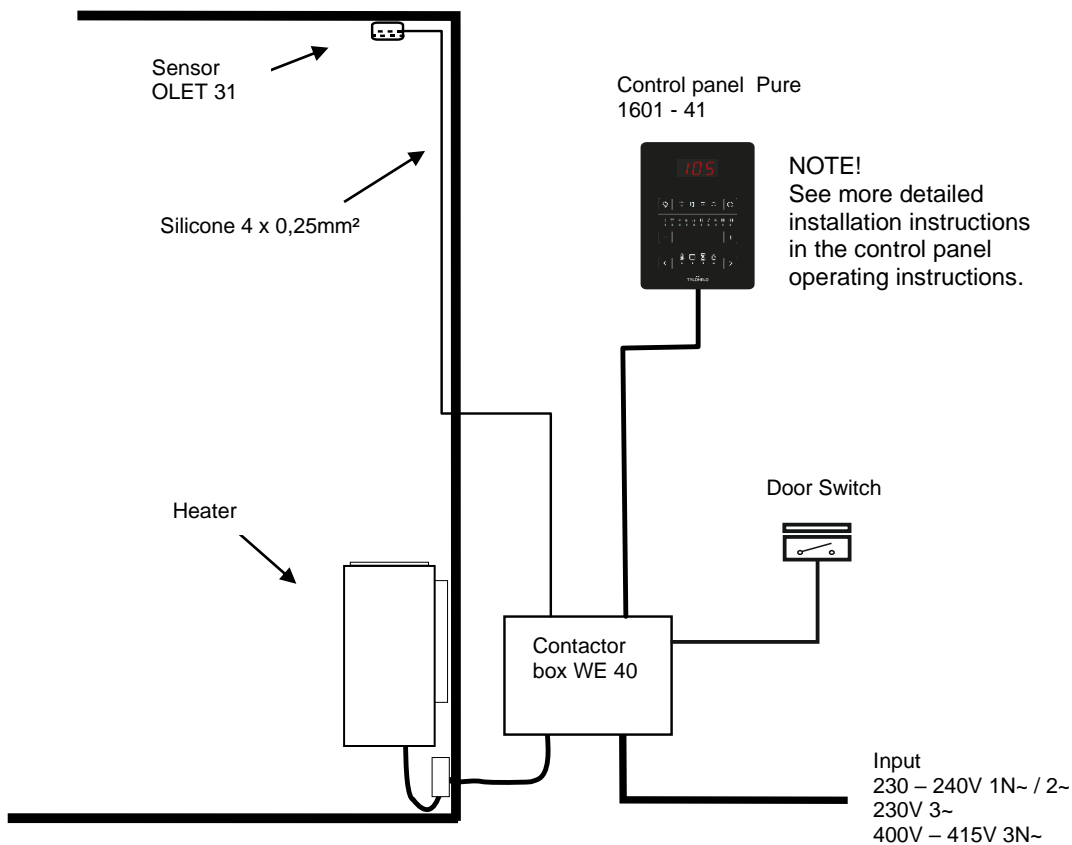

Figure 11 Principle image

3. Spare parts for Hanko D -electric sauna heater

Parts	Product number	Product title	Hanko60 D	Hanko 80 D
1	SP4071002	Vienna basic grate	1	1
2	SP7712000	Cable clamp NKWA 1	1	1
3	SP7812550	Mains connector NLWD 1-1	1	1
4	SP4316221	Heating element SEPC 64 230V 2000W	3	-
4	SP4316220	Heating element SEPC 65 230V 2670W	-	3
5	SP7513002	Philips screw M5 x 10	3	3

Table 5 Spare parts for Hanko D

4. ROHS

Instructions for environmental protection

This product must not be disposed with normal household waste at the end of its life cycle. Instead, it should be delivered to a collecting place for the recycling of electrical and electronic devices.

The symbol on the product, the instruction manual or the package refers to this.

The materials can be recycled according to the markings on them. By reusing, utilising the materials or by otherwise reusing old equipment, you make an important contribution for the protection of our environment. Please note that the product is returned to the recycling centre without any sauna rocks and soapstone cover.

Please contact the municipal administration with enquiries concerning the recycling place.

helo

Finnish Sauna Perfection

Installations und Benutzerhandbuch **Hanko D**

ELEKTRISCHES SAUNAHEIZGERÄT:

1702 – 60 – 04

1702 – 80 – 04

STEUERGERÄT:

Pure

Elite

SCHÜTZGEHÄUSE:

2005 – 40 (WE – 40)

Inhalt	Seite
1.1. Vor jedem Saunagang müssen folgende Punkte überprüft werden	3
1.2. Saunaraum	3
1.3. Informationen für Benutzer	3
1.4. Bedienung des Steuergerät	3
2.Beheizen der Sauna	4
2.1. Empfohlene Belüftung des Saunaraums	4
2.2. Installation des Sensors in der Nähe einer Zuluftöffnung	4
2.3. Deckeninstallation des Sensors	5
2.4. Installation des zusätzlichen NTC-Fühlers	5
2.5. Saunasteine	5
2.6. Falls das Saunaheizgerät sich nicht aufheizt	6
2.7. Vorbereitungen für die Installation des Saunaheizgeräts	6
2.8. Installation des Helo Qlick-Fix Saunaofens	6
2.9. Sicherheitsabstände für das Saunaheizgerät und Position des Sensors	7
2.10. Netzanschluss	8
2.11. Schalter für Elektroheizung	8
2.12. Lage der Anschlussdose	9
2.13. Fernsteuerung	9
2.14. Reihenfolge der RJ 10-Anschlüsse	9
2.15. Türschalter	10
2.16. Schaltdiagramm	11
2.17. Prinzipbild mit Steuergerät Pure	12
3.Ersatzteile für das elektrische Saunaheizgerät Hanko D	13
4.ROHS	13
 Abbildungen und Tabellen	
Abbildung 1 Empfohlene Belüftung des Saunaraums	4
Abbildung 2 Sicherheitsabstände für das Saunaheizgerät und Position des Sensors	7
Abbildung 3 Installation des Saunaheizgeräts	7
Abbildung 4 An der Decke alternativer Installationsort für den Sensor OLET 31.	7
Abbildung 5 Lage der Anschlussdose für das Anschlusskabel im Saunaraum	9
Abbildung 6 DIP-Schalterstellungen für den Betrieb eines Saunaheizgerät.	9
Abbildung 7 Installation des Türschalters	10
Abbildung 8 Pin – Reihenfolge von RJ 10	10
Abbildung 9 Schaltplan für Saunaheizgerät	11
Abbildung 10 Schaltplan für Schütz WE 40	11
Abbildung 11 Prinzipbild	12
 Tabelle 1 Sicherheitsabstände	 8
Tabelle 2 Anschlusskabel und Sicherungen	8
Tabelle 3 RJ 10 -Steckverbindern zur Leiterplatte	9
Tabelle 4 Anschluss des Türschalters	10
Tabelle 5 Ersatzteile für das Hanko D	13

1. WARNUNGEN

1.1. Vor jedem Saunagang müssen folgende Punkte überprüft werden

1. Die Räumlichkeit eignet sich zur Verwendung als Saunaraum.
2. Tür und Fenster sind geschlossen.
3. Das Saunaheizgerät ist mit Steinen gefüllt, die den Herstellerempfehlungen entsprechen. Die Heizelemente sind mit Steinen bedeckt, die Aufschichtung ermöglicht eine ausreichende Luftzirkulation zwischen den Steinen

HINWEIS! Es dürfen keine Keramik-Heizsteine verwendet werden.

Der Hauptschalter ist am Schützgehäuse mit einem 0 – I Laber oder am Schalter gekennzeichnet.

1.2. Saunaraum

Wände und Decken des Saunaraums sollten über eine gute Wärmeisolierung verfügen. Alle Oberflächen, die Hitze speichern können, etwa Fliesen und verputzte Flächen, müssen isoliert sein. Idealerweise verfügt der Saunaraum über eine Holzverkleidung. Wärmespeichernde Gegenstände im Saunaraum (z. B. aus Stein oder Glas) können die Aufheizzeit der Sauna verlängern, auch wenn der Saunaraum ansonsten gut isoliert ist (s. Seite 6, Abschnitt 2.7 Vorbereitungen für die Installation des Saunaheizgeräts).

1.3. Informationen für Benutzer

Diese Anwendung darf nicht von Kindern unter acht (8) Jahren und von Personen mit eingeschränkten physischen, sensorischen oder geistigen Fähigkeiten verwendet werden bzw. darf die Anwendung von Personen ohne Kenntnisse und Erfahrung in Bezug auf den Betrieb des Geräts nur dann verwendet werden, wenn sie vorher in den sicheren Gebrauch des Geräts und den damit verbundenen Risiken eingewiesen worden sind. Kinder dürfen nur unter Aufsicht von Erwachsenen mit der Anwendung spielen bzw. daran Wartungs- und Reinigungstätigkeiten durchführen (7.12 EN 60335-1:2012).

1.4. Bedienung des Steuergerät

Weitere Informationen finden Sie in der Gebrauchsanleitung des Steuergerät.

Weitere Informationen rund um das Thema Sauna finden Sie auf unserer Website :
www.tylohelo.com

Schichten Sie die Steine mindestens einmal jährlich neu auf und ersetzen Sie Steine, die Alterungserscheinungen zeigen. Dies verbessert die Luftzirkulation zwischen den Steinen und verlängert die Lebensdauer der Thermowiderstände.

Sollten Probleme auftreten, wenden Sie sich bitte an die Service- und Garantieabteilung des Herstellers

2. Beheizen der Sauna

Vergewissern Sie sich vor dem Einschalten des Heizgeräts, dass die Räumlichkeit, in der sich das Gerät befindet, als Saunaraum geeignet ist. Beim ersten Aufheizen kann das Saunaheizgerät möglicherweise einen Geruch ausströmen. Falls Sie einen Geruch bemerken, sollten Sie das Saunaheizgerät kurz von der Stromversorgung trennen und den Raum lüften. Danach kann das Saunaheizgerät erneut eingeschaltet werden.

Das Aufheizen der Sauna sollte etwa eine Stunde vor dem Saunagang beginnen, damit sich die Steine ausreichend erhitzen können und eine gleichmäßige Wärmeverteilung im Raum gewährleistet ist.

Eine angenehme Saunatemperatur liegt bei 70 °C.

Legen Sie keine Gegenstände auf das Saunaheizgerät. Trocknen Sie keine Kleidung auf dem Heizgerät oder in seiner unmittelbaren Nähe.

2.1. Empfohlene Belüftung des Saunaraums

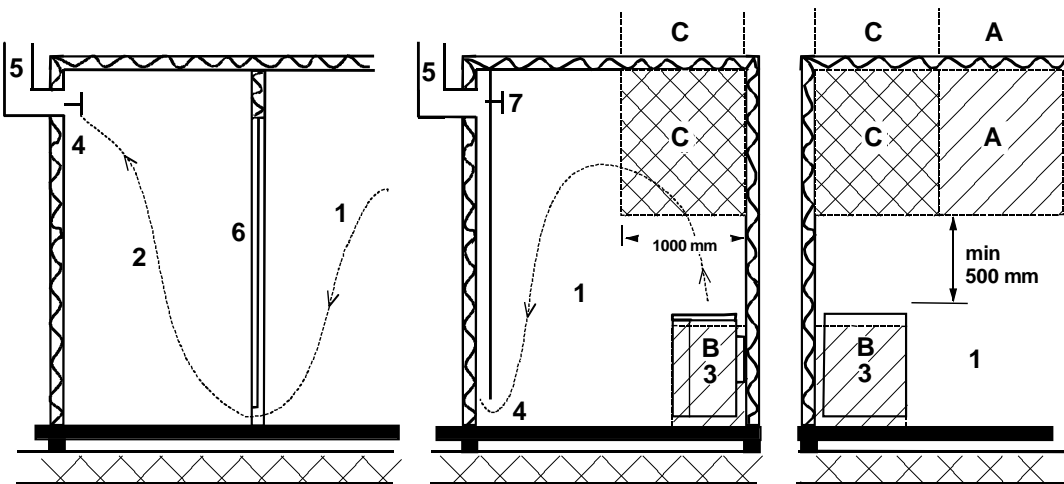

Abbildung 1 Empfohlene Belüftung des Saunaraums

1. Saunaraum	3. Elektrisches Saunaheizgerät	5. Abluftkanal
2. Waschraum	4. Ablassventil	6. Tür zum Saunaraum
7. Hier kann auch ein Lüftungsventil eingebaut werden, das während des Aufheizens und Betriebs der Sauna geschlossen ist.

Der Frischlufteintritt kann in Bereich A gelegt werden. Stellen Sie sicher, dass das in der Nähe der Decke angebrachte Sensorelement des Saunaheizgeräts nicht durch die eintretende Frischluft abgekühlt wird.

Verfügt der Saunaraum nicht über ein mechanisches Belüftungssystem, erfolgt der Frischlufteintritt im Bereich B. In diesem Fall sollte das Ablassventil mindestens 1 m höher als das Eintrittsventil angebracht werden.

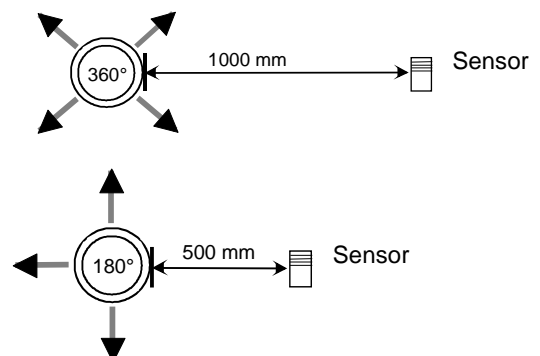
INSTALLIEREN SIE DAS EINTRITTSVENTIL NICHT IM BEREICH C, FALLS SICH DORT AUCH DAS SENSORELEMENT DES HEIZGERÄTS BEFINDET.

2.2. Installation des Sensors in der Nähe einer Zuluftöffnung

Die Saunaraumlufte sollte sechs Mal pro Stunde ausgetauscht werden. Der Durchmesser der Zuluftleitung sollte 50 – 100 mm

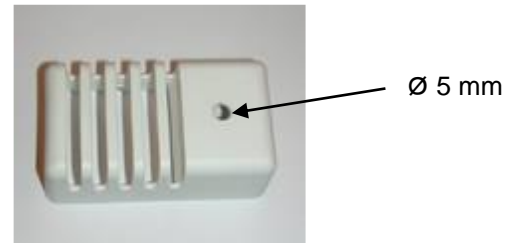
Eine zirkulär (360 °) arbeitende Belüftungsöffnung muss in einem Mindestabstand von 1000 mm zum Sensor installiert werden.

Eine Belüftungsöffnung mit Luftführung (180 °) muss in einem Mindestabstand von 500 mm zum Sensor installiert werden. Der Luftstrom muss vom Sensor weg geleitet werden.

2.3. Deckeninstallation des Sensors

Bei einer Deckeninstallation muss in das Sensorgehäuse ein 5 mm großes Loch gebohrt werden, damit Kondenswasser ablaufen kann. Sprühen Sie kein Wasser direkt in Richtung des Sensors und bespritzen Sie ihn nicht mit Wasser aus einer Sauna-Schöpfkelle.

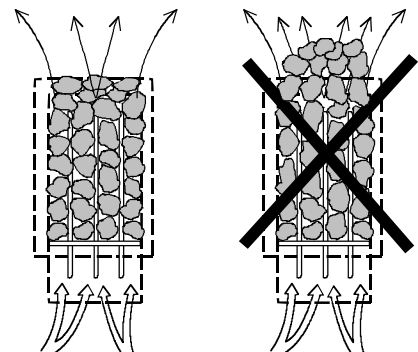
2.4. Installation des zusätzlichen NTC-Fühlers

Der zusätzliche OLET 31-Fühler wird am zusätzlichen NTC-Anschluss an der RJ10-Platine montiert. Weitere Informationen sind dem Schaltplan zu entnehmen. Der zusätzliche Fühler ist an der Wand im Saunaraum (mit höchstens 500 mm Abstand von der Decke) installiert. Sobald der zusätzliche Fühler an der Platine angeschlossen ist, wird er automatisch aktiviert. Das bedeutet, dass der zusätzliche Fühler die auf dem Bedienfeld angezeigte Temperatur misst. Der über dem Saunaheizgerät installierte primäre Fühler verfügt nur über den Begrenzerschaltkreis, mit dem die Höchsttemperatur auf 110 °C begrenzt wird. Auch wenn die Temperatur auf dem Bedienfeld auf 110 °C eingestellt ist, beträgt die Höchsttemperatur, die auf dem Bedienfeld angezeigt werden kann, etwa 90 °C, da der primäre Fühler über dem Saunaheizgerät die Höchsttemperatur auf 110 °C begrenzt. Die Temperatur, die von den meisten Menschen als angenehm empfunden wird und die in der Regel in einer Sauna eingestellt ist, liegt bei 70 bis 80 °C.

2.5. Saunasteine

Qualitativ hochwertige Steine sollten die folgenden Anforderungen erfüllen:

- Sie sind hitzebeständig sowie resistent gegen Temperaturschwankungen, die durch Verdampfen des auf die Steine geschütteten Wassers entstehen.
- Die Heizsteine sollten vor der Verwendung gespült werden, um Gerüche und Staubbildung zu vermeiden.
- Heizsteine sind ungleichmäßig geformt, um eine größere Verdampfungsfläche zu erzielen.
- Heizsteine sollten zwischen 50 und 100 mm Durchmesser aufweisen, um eine ausreichende Luftzirkulation zwischen den einzelnen Steinen zu ermöglichen. Dies verlängert die Lebensdauer der Heizelemente.
- Die Anzahl der Heizsteine darf nicht zu groß sein, damit eine ausreichende Luftzirkulation möglich ist. Heizelemente dürfen nicht gegeneinander oder gegen den Rahmen gebogen werden.
- Schichten Sie die Steine mindestens einmal jährlich neu auf und ersetzen Sie zu kleine Steine oder Bruchstücke durch neue Steine ausreichender Größe.
- Leeren Sie das Steinfach regelmäßig mindestens einmal jährlich im privaten Gebrauch und entfernen Sie zu kleine Steine oder Bruchstücke und ersetzen Sie sie durch neue.
- Bei gewerblicher Nutzung muss dies mindestens alle zwei Monate durchgeführt werden.
- Die Steine werden so aufgeschichtet, dass sie die Heizelemente abdecken. Es sollte jedoch keine zu große Anzahl von Steinen auf die Heizelemente geschichtet werden. Tabelle 1 auf Seite 8 enthält Informationen zur empfohlenen Menge von Steinen. Zu kleine Steine dürfen nicht in das Saunaheizgerät gefüllt werden.
- Ziegelsteine dürfen nicht verwendet werden. Sie können Schäden am Heizgerät hervorrufen, die nicht durch die Garantie abgedeckt sind.
- Lavasteine dürfen nicht verwendet werden. Sie können Schäden am Heizgerät hervorrufen, die nicht durch die Garantie abgedeckt sind.
- Verwenden Sie keinen Speckstein als Saunasteine. Die Garantie deckt keine Schäden ab, die durch die Verwendung von Speckstein entstehen.
- **DAS HEIZGERÄT NIEMALS OHNE STEINE VERWENDEN!**

2.6. Falls das Saunaheizgerät sich nicht aufheizt

Prüfen Sie folgende Punkte, falls das Saunaheizgerät sich nicht aufheizt:

- Ist die Stromversorgung unterbrochen?
- Sind die Hauptsicherungen des Geräts intakt?
- Zeigt das Steuergerät Fehlermeldungen an? Falls das Steuergerät eine Fehlermeldung anzeigt, entnehmen Sie weitere Hinweise der Gebrauchsanleitung des Steuergeräts.

DIESE INSTALLATIONSANLEITUNG SOLLTE AM INSTALLATIONSORT DES SAUNAHEIZGERÄTS AUFBEWAHRT WERDEN, DAMIT SPÄTER BEI BEDARF DARAUF ZURÜCKGEGRIFFEN WERDEN KANN.

2.7. Vorbereitungen für die Installation des Saunaheizgeräts

Prüfen Sie vor der Installation des Saunaheizgeräts die folgenden Punkte:

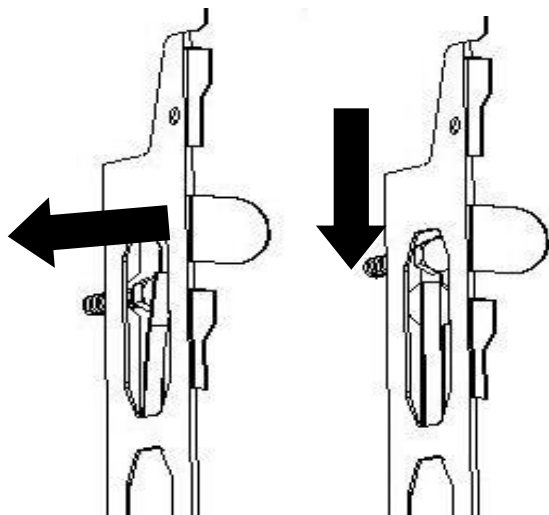
- Eingangsleistung des Heizgeräts (kW) und Raumvolumen des Saunaraums (m³). Die Empfehlungen zum Raumvolumen finden Sie in Tabelle 1 auf Seite 8. Die angegebenen Minimal- und Maximalvolumina dürfen nicht unter- bzw. überschritten werden.
- Die Raumhöhe des Saunaraums muss mindestens 1900 mm betragen.
- Unisolierte Oberflächen und Steinwände verlängern die Aufheizzeit. Jeder Quadratmeter verputzter Decken oder Wandfläche entspricht hinsichtlich des Heizbedarfs einer Vergrößerung des Raumvolumens um 1,2 m³.
- In Tabelle 2 auf Seite 8 finden Sie Angaben zu Sicherungstypen (A) sowie dem korrekten Durchmesser des Stromversorgungskabels (mm²) für das Saunaheizgerät.
- Beachten Sie die vorgeschriebenen Sicherheitsabstände rund um das Saunaheizgerät. Informationen hierzu finden Sie in Seite 8.
- Rund um das Steuergerät sollte ausreichend Platz für Wartungsarbeiten vorhanden sein. Als Wartungsbereich kann auch eine Türöffnung genutzt werden.

2.8. Installation des Helo Klick-Fix Saunaofens

Der Saunaofen ist unter Berücksichtigung der auf **Seite 8 in Tabelle 1** angegebenen Sicherheitsabstände zu installieren. Als Befestigungsunterlage reicht ein dünnes Paneel nicht aus, die Befestigungsunterlage muss mit einem hinter dem Paneel zu montierenden Brett verstärkt werden. Die auf **Seite 8 in Tabelle 1** angeführten Mindestabstände sind einzuhalten, auch wenn das Wandmaterial feuerfest sein sollte.

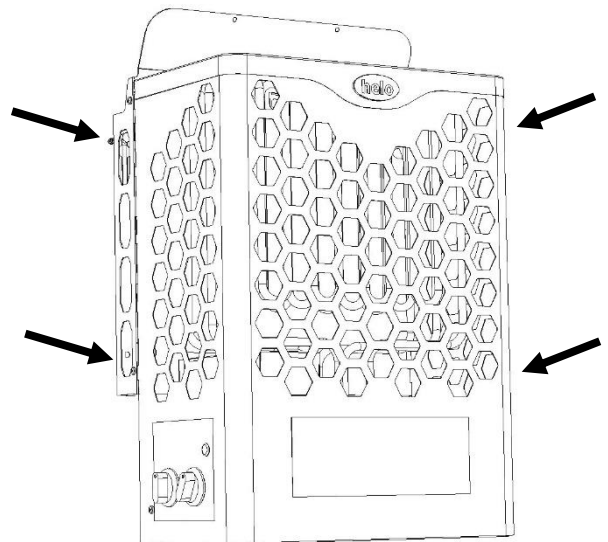
Die Wände und die Decke dürfen nicht mit einem leichten Schutz geschützt werden, wie z. B. mit faserverstärkten Zementplatten, da dies zu Brandgefahr führen kann.

In die Sauna darf nur ein Saunaofen installiert werden.

In Tabelle 1 finden Sie den minimalen Sicherheitsabstand zu Wand B und Boden J. Bitte verwenden Sie zur Positionierung der Befestigungslöcher die Installationsanleitung. Bohren Sie ein 3,5 mm Hilfsloch in das Paneel und befestigen Sie

die 6 x 40 mm Befestigungsschrauben (2 St.) in der Wand. Lassen Sie zwischen dem Schraubenkopf und der Wand einen Spalt von 1-2 mm frei. Die Riegel verschließen sich und verhindern, dass der Saunaofen ohne Werkzeug angehoben werden kann.

Für die Wartung kann der Saunaofen bei Bedarf von der Wandhalterung abgenommen werden, indem die 4 an der Seite befindlichen Schrauben gelöst werden.

BITTE BEACHTEN! Die Steine müssen vor dem Abnehmen des Saunaofens entfernt werden. Schieben Sie den Saunaofen nach oben und ziehen Sie ihn ab. Die Befestigung erfolgt in umgekehrter Reihenfolge. In die Ösen drücken, absenken und Schrauben anziehen.

2.9. Sicherheitsabstände für das Saunaheizgerät und Position des Sensors

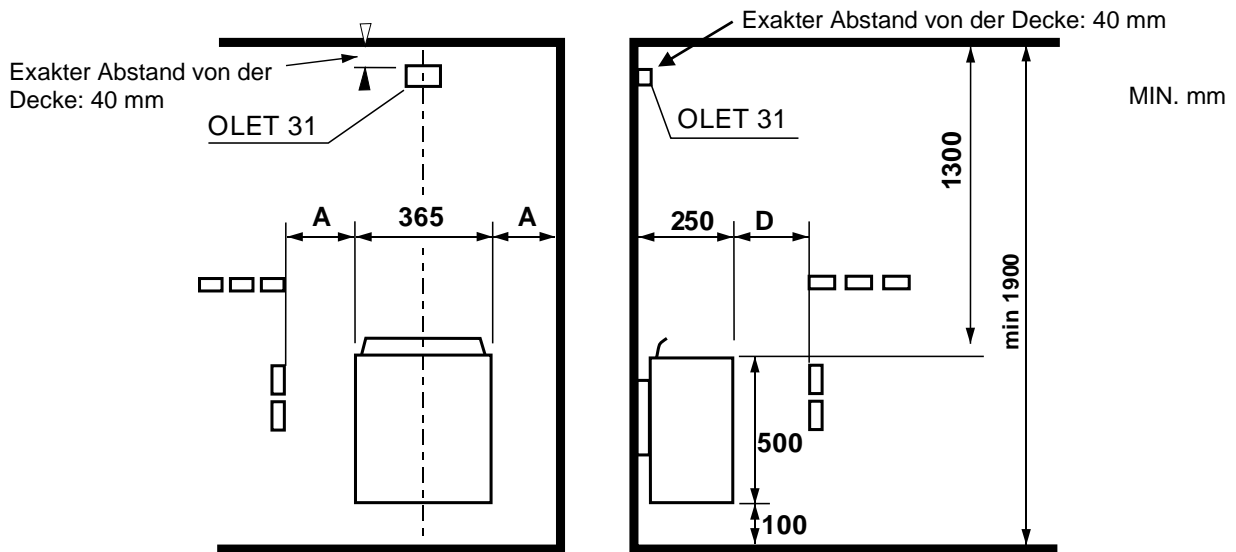

Abbildung 2 Sicherheitsabstände für das Saunaheizgerät und Position des Sensors

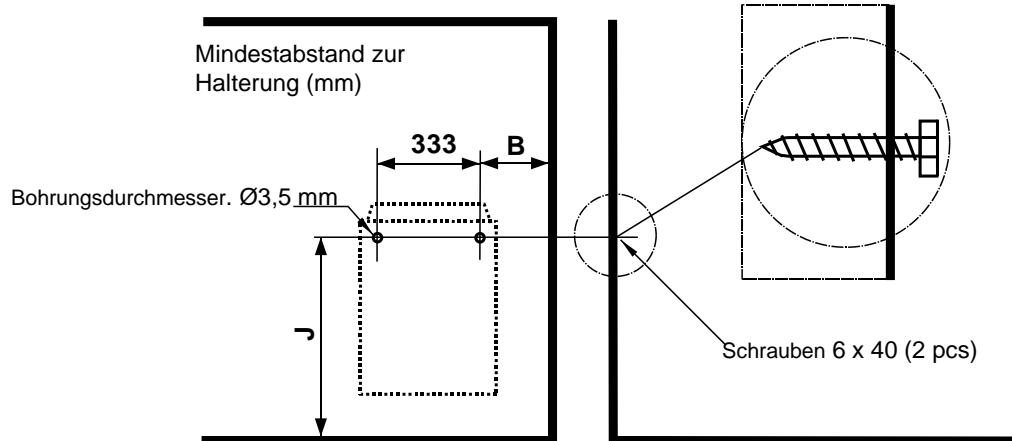

Abbildung 3 Installation des Saunaheizgeräts

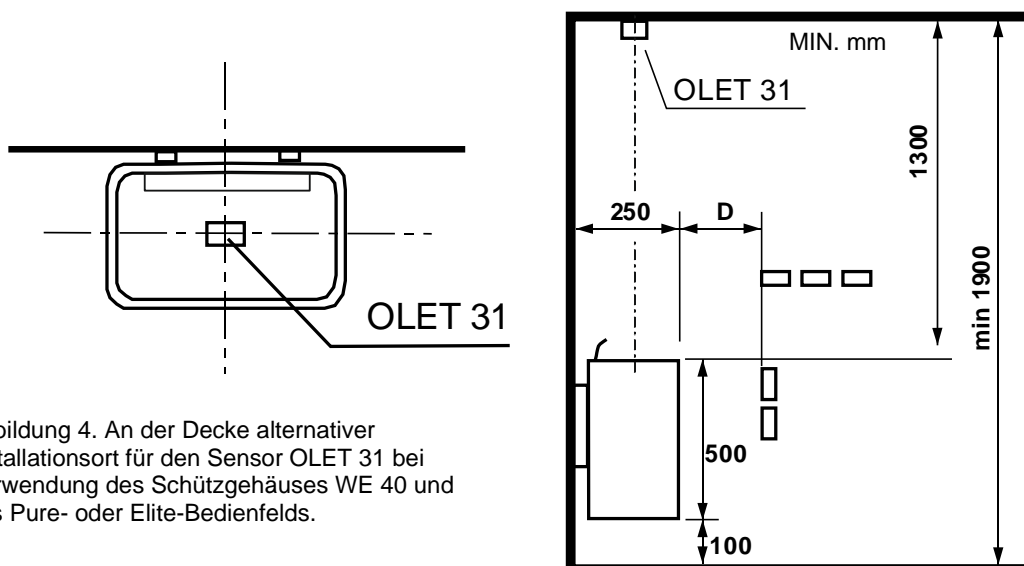

Abbildung 4. An der Decke alternativer Installationsort für den Sensor OLET 31 bei Verwendung des Schützgehäuses WE 40 und des Pure- oder Elite-Bedienfelds.

Wirkung	Saunaraum	Saunaheizgerät Mindestabstände (mm)		Mindestabstand zur Wandhalterung		Steinmenge
kW	Volumen m ³	Seitlicher wand A mm	Front D mm	B mm	J mm	ca.. kg
6,0	5 – 9	70	100	85	545	32
8,0	8 - 12	100	150	115	545	32

Tabelle. 1 Sicherheitsabstände

2.10. Netzanschluss

Der Anschluss an Heizgerät und Netz darf nur von befugten Personen nach geltenden gesetzlichen Vorschriften ausgeführt werden. Das Saunaheizgerät wird mit einer semipermanenten Verbindung angeschlossen. Verwenden Sie Kabel des Typs H07RN-F (60245 IEC 66) oder eines vergleichbaren Typs. Weitere Kabel (Anzeigeleuchte, Schalter für Heizgerät) müssen ebenfalls diesen Empfehlungen entsprechen. Verwenden Sie keine Kabel mit PVC-Ummantelung als Anschlusskabel für das Heizgerät.

Mehrpolige Kabel (z. B. 7-polig) sind zulässig, falls sie für die Betriebsspannung des Heizgeräts ausgelegt sind. Ist keine separate Steuerstromsicherung vorhanden, müssen alle Kabel denselben Querschnitt aufweisen, der auf die vordere Sicherung abgestimmt ist. Beispielsweise muss bei einem 8 kW-Saunaheizgerät der Querschnitt separater Kabel für die Anzeigeleuchte und für die Hauptstromversorgung mindestens 2,5 mm² betragen.

Die Anschlussdose an der Wand des Saunaraums muss im vorgeschriebenen Mindestabstand zum Saunaheizgerät angebracht werden. Der maximale Abstand der Anschlussdose vom Boden beträgt 500 mm (Bild 5, Lage der Anschlussdose, Seite 9). Befindet sich die Anschlussdose mehr als 500 mm vom Heizgerät entfernt, kann sie bis zu 1.000 mm über dem Boden angebracht werden.

HINWEIS: Die Steuerung der Saunabeleuchtung über die Platine ist nur für Ohmsche Lasten möglich (Glühlampen). Das Relais der Schaltplatine verträgt keine kapazitiven Stromlasten (Schaltnetzteile). Wenn die Beleuchtungskörper der Sauna über Transformatoren verfügen, zum Beispiel LED- oder Halogenlampen, muss die Schaltplatine des Saunaheizgeräts für die Lichtsteuerung mit einem separaten Relais bzw. Schütz nachgerüstet werden.

Isolationswiderstand des Saunaheizgeräts:

Die Heizelemente des Saunaheizgeräts können Feuchtigkeit aus der Luft aufnehmen, etwa während der Lagerung. Dadurch können Kriechströme entstehen. Diese Feuchtigkeit ist nach wenigen Aufheizvorgängen abgebaut. Schließen Sie das Heizgerät möglichst nicht über einen FI-Schutzschalter an das Stromnetz an.

Beachten Sie bei der Installation jedoch immer die geltenden Vorschriften für elektrische Anschlüsse.

Leistung kW	Anschluss-kabel für das Saunaheiz-gerät H07RN –F/ 60245 IEC 66 mm ² 400V-415V 3N~	Sicherung A	Anschluss-kabel für das Saunaheiz-gerät H07RN –F/ 60245 IEC 66 mm ² 230V 3~	Sicherung A	Anschluss-kabel für das Saunaheiz-gerät H07RN –F/ 60245 IEC 66 mm ² 230V-240V 1N~ / 2~	Sicherung A
6,0	5 x 1,5	3 x 10	4 x 2,5	3 x 16	3 x 10	1 x 35
8,0	5 x 2,5	3 x 16	4 x 6	3 x 25	3 x 10	1 x 35

Tabelle 2 Anschlusskabel und Sicherungen

2.11. Schalter für Elektroheizung

Dieser Schalter kann in Gebäuden mit Elektroheizung eingesetzt werden.

Das Schützgehäuse verfügt über einen Anschluss (Anschlussbezeichnung: 55) zur Steuerung des Schalters für die Elektroheizung.

Anschluss 55 und die Heizelemente werden gleichzeitig aktiviert (230 V). Genauere Anweisungen finden Sie im Bedienungshandbuch des Schützgehäuses.

2.12. Lage der Anschlussdose

A = vorgeschriebener Mindestabstand

1. Empfohlener Bereich für die Montage der Anschlussdose
2. In diesem Bereich wird eine Anschlussdose aus Silumin empfohlen.
3. In diesem Bereich darf keine Montage einer Anschlussdose erfolgen. Es dürfen ausschließlich Silumin Anschlussdosen verwendet werden.

In anderen Bereichen sind hitzebeständige Anschlussdosen (bis 125 °C) und Anschlusskabel (bis 170 °C) zu verwenden. Die Anschlussdose muss frei liegen. Wird die Anschlussdose in Bereich 2 oder 3 angebracht, müssen Anweisungen und Vorschriften des örtlichen Elektrizitätsversorgers beachtet werden.

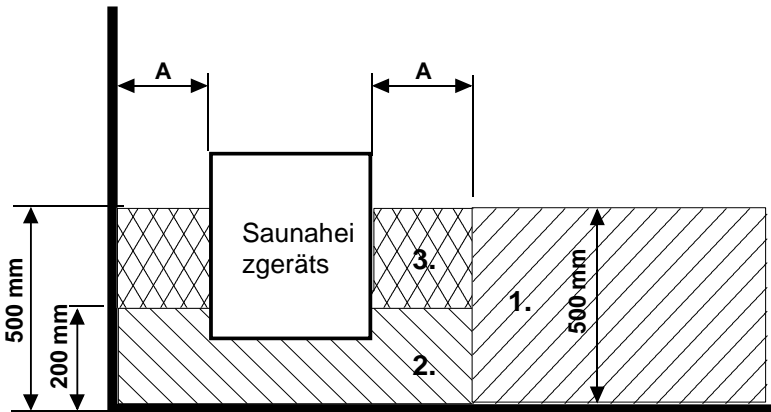

Abbildung 5 Lage der Anschlussdose für das Anschlusskabel im Saunaraum

2.13. Fernsteuerung

Der Heizgeräts kann über einen impulsgesteuerten Ruhekontakt fernbetätigt werden. Der Ruhekontakt wird an die Anschlüsse 3 und 4 einer RJ10-Schaltplatine angeschlossen. Die empfohlene Kabelgröße ist AWG 24 oder 26. Die maximale Länge eines Kabels mit AWG 24 beträgt 200 m. Die maximale Länge eines Kabels mit AWG 26 beträgt 130 m.

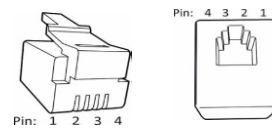
Hinweis! Falls das Saunaheizgerät außerhalb der Sauna geregelt wird, ist gemäß der Saunanorm ein Türschalter erforderlich.

Es besteht die Möglichkeit, eine Anzeigeleuchte an den Fernbedienungsschalter anzuschließen. Sie leuchtet auf, sobald der Fernsteuerbefehl aktiviert wird. Die Anzeigeleuchte zeigt durch schnelles Blinken einen Fehler an, der durch eine länger als 5 Minuten geöffnete Saunatur hervorgerufen wird und zum automatischen Abschalten des Saunaheizgerätes führt.

Die Betriebsdauer des ferngesteuerten Saunaheizgerätes entspricht der am Steuergerät eingestellten Laufzeit (bei privater Nutzung max. 6 Std.). Das Saunaheizgerät kann jederzeit mit der Fernbedienung ausgeschaltet werden.

2.14. Reihenfolge der RJ 10-Anschlüsse

HINWEIS: Falsche Anschlüsse können die Schaltplatine beschädigen.

Zusatzsensor (NTC)			Fernbedienschalter (ext. Schalter)			Türschalter		
Pin 1			Pin 1			Pin 1		
Pin 2	NTC 10 kOhm	3,3 V	Pin 2			Pin 2	Alarm-LED	GND (Masse)
Pin 3	NTC 10 kOhm	CPU	Pin 3	Zum Schalter	GND (Masse)	Pin 3	Türschalter	GND (Masse)
Pin 4			Pin 4	Zum Schalter	12 V DC	Pin 4	Türschalter	12 V DC

Sensor (Sec/NTC)		
Pin 1	Endbegrenzer	GND (Masse)
Pin 2	NTC 10 kOhm	3,3 V
Pin 3	NTC 10 kOhm	CPU
Pin 4	Endbegrenzer	10 V

Abbildung 6 DIP-Schalterstellungen für den Betrieb eines Saunaheizgeräts.

Dip 1 - 5, In Position.

Dip 6, Off Position

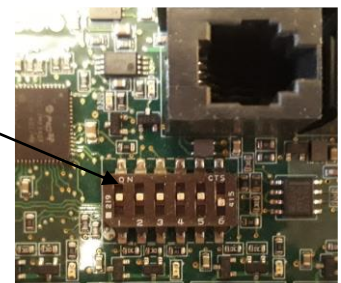

Tabelle 3 RJ 10 -Steckverbindern zur Leiterplatte

2.15. Türschalter

Der Begriff „Türschalter“ bezieht sich auf den Schalter an der Saunatur. Dieser Schalter entspricht den anwendbaren Bestimmungen. Öffentliche und private Saunen müssen über einen Türschalter verfügen, d. h. einen Schalter, mit dem das Heizgerät außerhalb der Sauna eingeschaltet werden kann, beispielsweise mit einer Ein/Aus-Taste oder Ähnlichem.

Das Bedienfeld zeigt automatisch an, wenn der Türschalter mit der Leiterplatte OLEA 103 des Heizgerätes verbunden ist. Schließen Sie bei der ersten Nutzung der Sauna nach der Installation des Heizgerätes die Tür zur Saunakabine und schalten Sie den Strom mithilfe des Hauptschalters am Heizgerät ein.

Wenn die Tür vor Beginn einer Heizsequenz geöffnet wird (vorprogrammiertes Heizen), wird der automatische Betrieb (Fernbetrieb) deaktiviert. Die Tür muss geschlossen und die Funktion über das Steuergerät erneut gestartet werden.

Wenn die Tür bei eingeschaltetem Heizgerät länger als fünf Minuten offen steht, wird das Heizgerät automatisch ausgeschaltet. Das Heizgerät kann über das Steuergerät erneut eingeschaltet werden, nachdem die Tür geschlossen wurde. Die Störungsanzeigeleuchte beginnt zu blinken, sofern sie installiert wurde. Siehe die Installationsanweisungen unten.

Anweisungen zu Installation und Anschluss des Türschalters

Der Türschalter wird außerhalb der Saunakabine an der Oberkante der Tür in einem Mindestabstand von 300 mm zur Innenecke installiert.

Der Schalterteil wird am Türrahmen und der Magnet an der Tür installiert. Der Abstand zwischen dem Schalter und dem Magneten beträgt 18 mm.

Falls der Türschalter an der oberen Türpartie montiert wird, empfiehlt TylöHelo die Verwendung des TylöHelo-Modells mit der Produktnummer 0043233, SSTL 8260371.

Falls der Türschalter an der unteren Türpartie montiert wird, empfiehlt TylöHelo die Verwendung des TylöHelo-Modells mit der Produktnummer SP11000326, SSTL 8263280.

Weitere Informationen sind der im Lieferumfang des Heizgeräts enthaltenen Montage- und Bedienungsanleitung zu entnehmen.

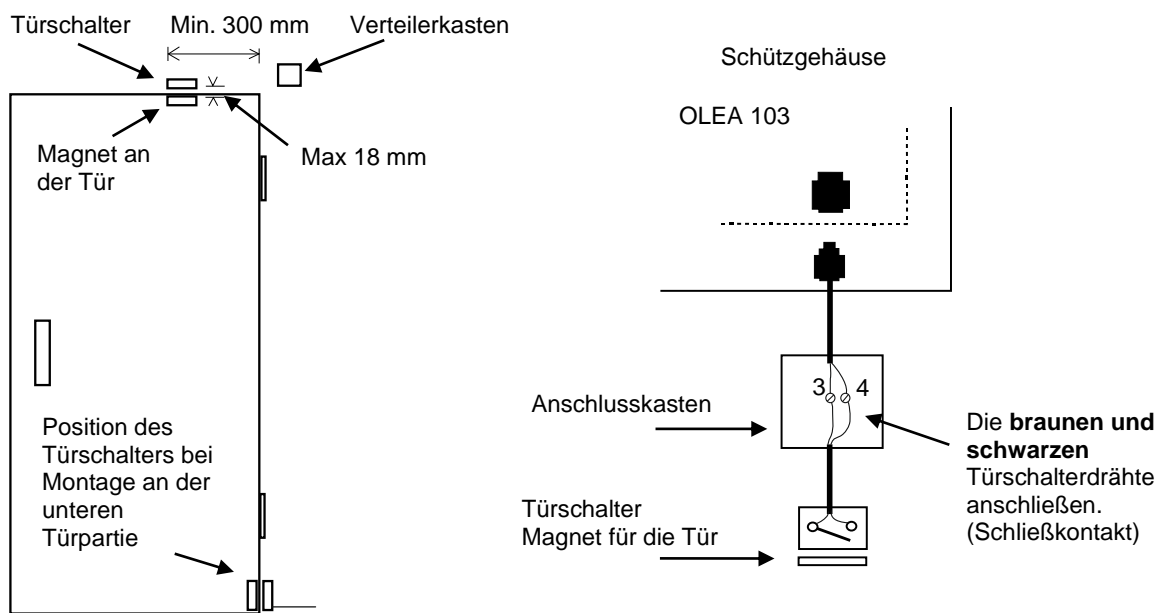

Abbildung 7 Installation des Türschalters

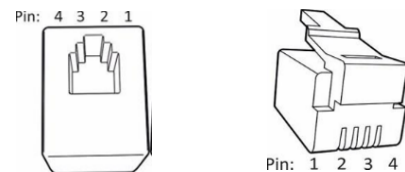

Abbildung 8 Pin – Reihenfolge von RJ 10

Türschalter		Leiterfarbe	
Pin 1			
Pin 2			
Pin 3	Türschalter	GND (Masse)	Orange
Pin 4	Türschalter	12 V DC	Grün/weiß

Tabelle 4 Anschluss des Türschalters

2.16. Schaltdiagramm

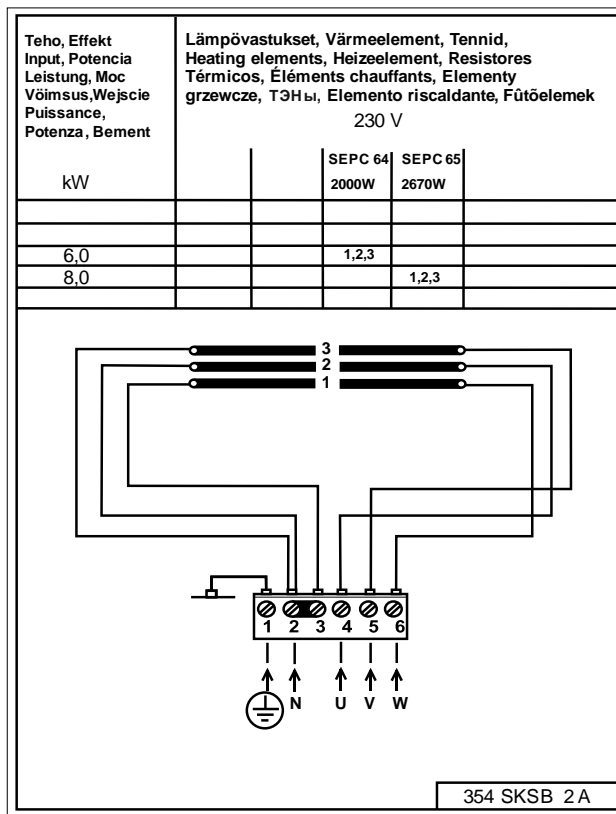

Abbildung 9 Schaltplan für Saunaheizgerät

1. Stromnetz für Schütz
2. Stromnetz für Saunaheizgerät
3. Interrupteur du chauffage électrique
4. Saunabeleuchtung
5. Steuergerät Pure oder Elite
6. Fühler OLET 31
7. Türschalter
8. Fernsteuerung
9. Fühler extra (Extra NTC)
10. Fan max, 100W

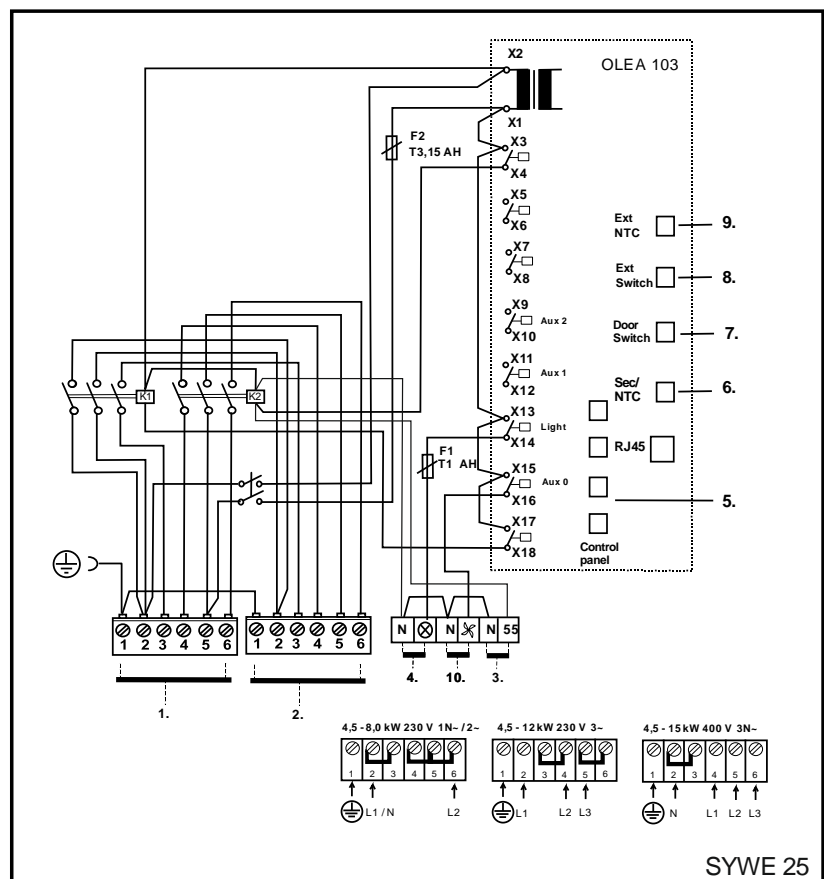
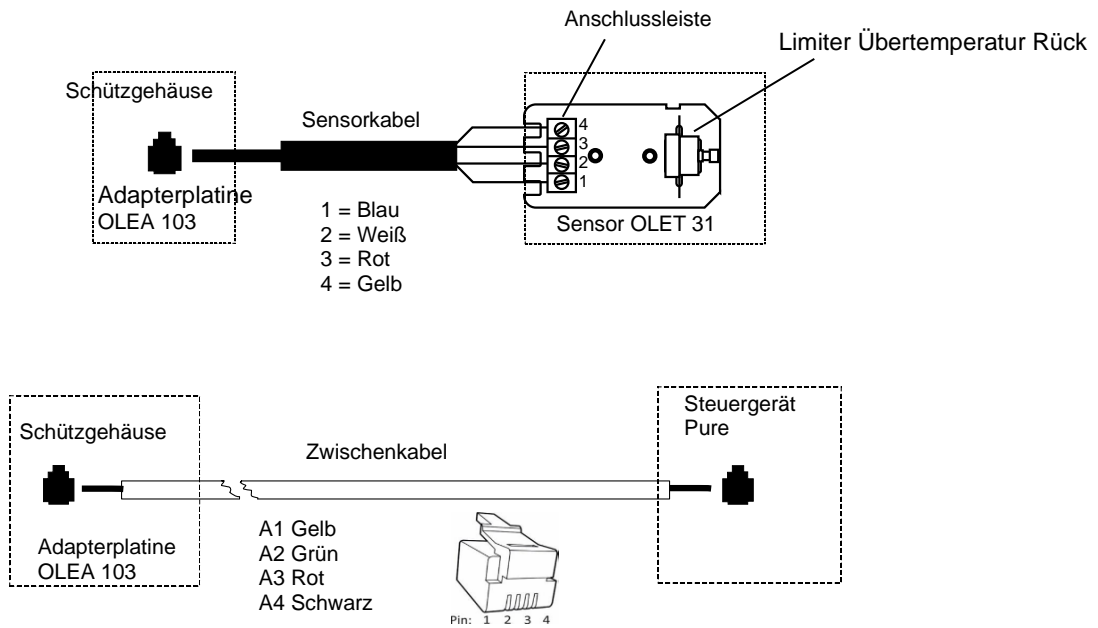

Abbildung 10 Schaltplan für Schütz WE 40

2.17. **Prinzipbild mit Steuergerät Pure**

prinzipbild

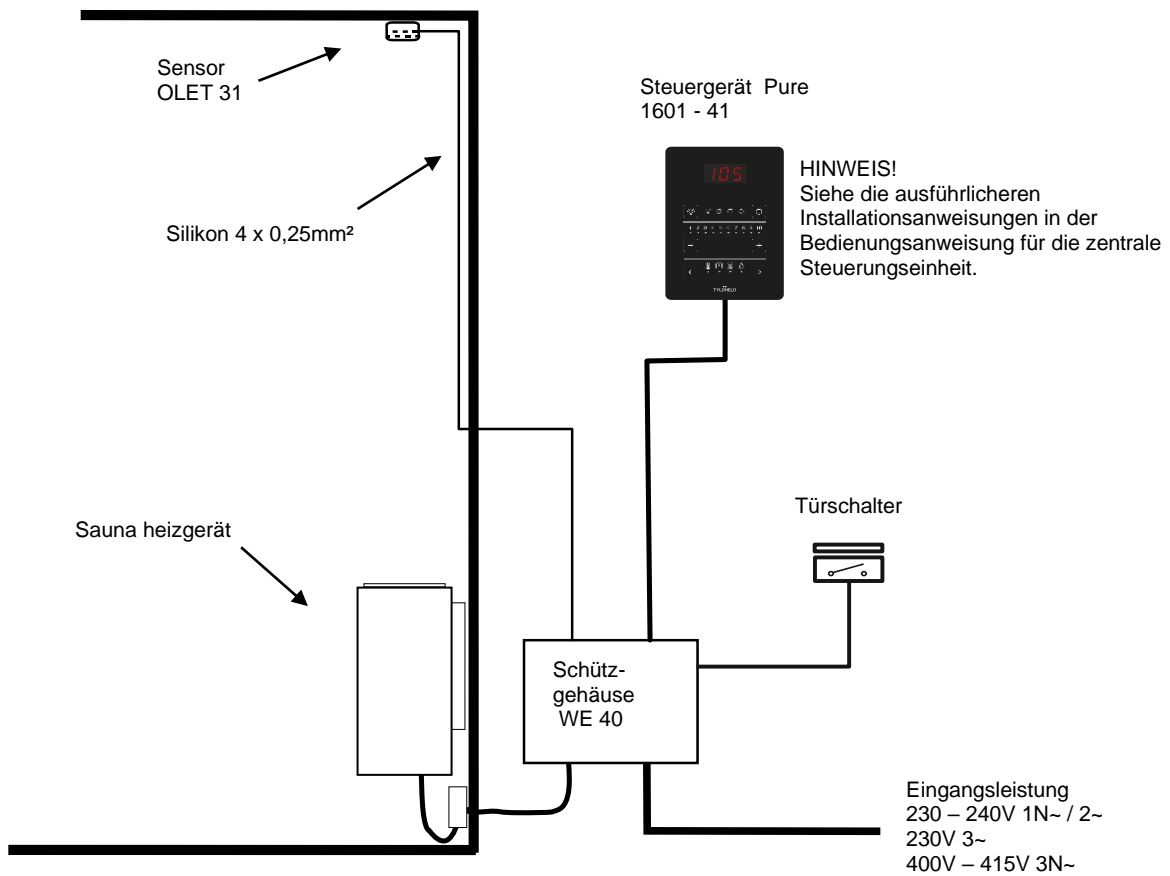

Abbildung 11 Prinzipbild

3. Ersatzteile für das elektrische Saunaheizgerät Hanko D

Teil	Produktnummer	Produktbezeichnung	Hanko 60 D	Hanko 80 D
1	SP4071002	Rost	1	1
2	SP7712000	Kabelschelle NKWA 1	1	1
3	SP7812550	Netzanschluss NLWD 1-1	1	1
4	SP4316221	Heizelement SEPC 64 230V 2000W	3	-
4	SP4316220	Heizelement SEPC 65 230V 2670W	-	3
5	SP7513002	Schraube M5 x 10	3	3

Tabelle 5 Ersatzteile für das Hanko D

4. ROHS

Hinweise zum Umweltschutz

Dieses Produkt darf am Ende seiner Lebensdauer nicht über den normalen Haushaltsabfall entsorgt werden, sondern muss an einem Sammelpunkt für das Recycling von elektrischen und elektronischen Geräten abgegeben werden.

Das Symbol auf dem Produkt, der Gebrauchsanleitung oder der Verpackung weist darauf hin.

Die Werkstoffe sind gemäß ihrer Kennzeichnung wiederverwertbar. Mit der Wiederverwendung, der stofflichen Verwertung oder anderen Formen der Verwertung von Altgeräten leisten Sie einen wichtigen Beitrag zum Schutz unserer Umwelt. Dieses Produkt soll ohne Steine und Specksteinmantel an dem Sammelpunkt für Recycling zurückgebracht werden.

Bitte erfragen Sie bei der Gemeindeverwaltung die zuständige Entsorgungsstelle.

helo

Finnish Sauna Perfection

Инструкция по эксплуатации и монтажу **Hanko D**

ЭЛЕКТРОКАМЕНКИ:

1702 – 60 – 04

1702 – 80 – 04

ПУЛЬТЫ УПРАВЛЕНИЯ:

Pure

Elite

КОЖУХ КОНТАКТОРА:

2005 – 40 (WE – 40)

Содержание	Стр
1.1. Проверьте перед тем, как включить электрокаменку	3
1.2. Сауна	3
1.3. Информация для пользователей	3
1.4. Управление электрокаменкой	3
2. Нагрев сауны	4
2.1. Рекомендуемая вентиляция сауны	4
2.2. Установка датчика вблизи отверстий приточной вентиляции	4
2.3. Установка датчика на потолке	5
2.4. Установка дополнительного датчика NTC	5
2.5. Камни для электрокаменки	5
2.6. Если электрокаменка не нагревается	6
2.7. Подготовка к установке электрокаменки	6
2.8. Установка печи Helo Qlick-Fix	6
2.9. Безопасные расстояния и положение датчика	7
2.10. Подключение к сети	8
2.11. Переключатель электрического отопления	8
2.12. Расположение соединительной коробки	9
2.13. Дистанционное управление	9
2.14. Разъемы платы RJ 10	9
2.15. Дверной выключатель	10
2.16. Схема электрических соединений	11
2.17. Принципиальная схема с пультом Pure	12
3. Запасные части к электрокаменке Hanko D	13
4. ROHS	13
Рисунки и таблицы	
Рисунок 1 Рекомендуемая вентиляция сауны	4
Рисунок 2 Безопасные расстояния и положение датчика	7
Рисунок 3 Установка обогревателя на стену	7
Рисунок 4 Потолочная установка альтернативное место установки датчика.	7
Рисунок 5 Расположение соединительной коробки для соединительного кабеля в помещении сауны	9
Рисунок 6 Положения Контакт -переключателя для использования обогревателя	9
Рисунок 7 Расположение выводов	10
Рисунок 8 Установка дверного выключателя	10
Рисунок 9 Монтажная схема	11
Рисунок 10 Схема подключения контактора коробки WE 40	11
Рисунок 11 Принципиальная схема с пультом Pure	12
Таблица 1 Безопасные расстояния	8
Таблица 2 Сечение кабелей и предохранители	8
Таблица 3 Порядок соединения RJ 10-разъемов на плате	9
Таблица 4 Подключение дверного переключателя к разъем	10
Таблица 5 Запасные части для Hanko D	13

1. ПРЕДУПРЕЖДЕНИЯ

1.1. Проверьте перед тем, как включить электрокаменку

- Помещение пригодно для приема сауны.
- Окна и двери закрыты.
- Каменка заполнена камнями, соответствующими рекомендациям изготовителя. Камни уложены с зазорами и покрывают нагревательные элементы.

ПРИМЕЧАНИЕ: запрещается использовать керамические камни.

Главный выключатель маркируется на коробке контактора меткой 0–1 или на выключателе.

1.2. Сауна

Стены и потолок сауны должны быть хорошо теплоизолированы. Материалы, которые аккумулируют тепло, такие как плитка и штукатурка должны быть изолированы. Рекомендуется использоваться деревянные панели для обшивки сауны. Если в помещении сауны есть материалы, поглощающие тепло, такие как декоративные камни, стекло и т.д., они увеличивают время прогрева сауны, даже если само помещение хорошо теплоизолировано (смотрите стр 6, раздел 2,7)

1.3. Информация для пользователей

Это устройство может использоваться детьми не младше 8 лет, лицами с ограниченными физическими, сенсорными или умственными способностями, а также лицами без опыта и знаний о работе устройства только при условии, что указанные лица были проинструктированы относительно техники безопасности и рисков, связанных с использованием устройства. Детям не разрешается играть с устройством или выполнять его чистку и обслуживание без присмотра взрослых. (7.12 EN 60335-1:2012)

1.4. Управление электрокаменкой

Ознакомьтесь с инструкцией к соответствующему пульту управления.

Если у вас возникнут какие-либо проблемы, пожалуйста, свяжитесь с сервис-центром дистрибьютора.

Перекалывайте камни не реже одного раза в год, и меняйте поврежденные камни. Это увеличивает циркуляцию воздуха через камни, что увеличивает срок службы ТЭНов.

Для дополнительной информации по использованию сауны, посетите наш сайт www.tylohelo.com

2. Нагрев сауны

Перед тем, как включить электрокаменку, удостоверьтесь, что сауна пригодна к использованию. При первом нагреве электрокаменка может издавать некоторый запах. Если Вы почувствовали запах, выключите электрокаменку и проверьте сауну. Затем включите ее снова.

Вам необходимо включить электрокаменку приблизительно за один час до посещения сауны, для того, чтобы камни и воздух внутри успели равномерно прогреться.

Комфортная, мягкая температура для принятия сауны составляет около 70 °С.

Не кладите никаких предметов на электрокаменку. Не сушите одежду на электрокаменке или рядом с ней.

2.1. Рекомендуемая вентиляция сауны

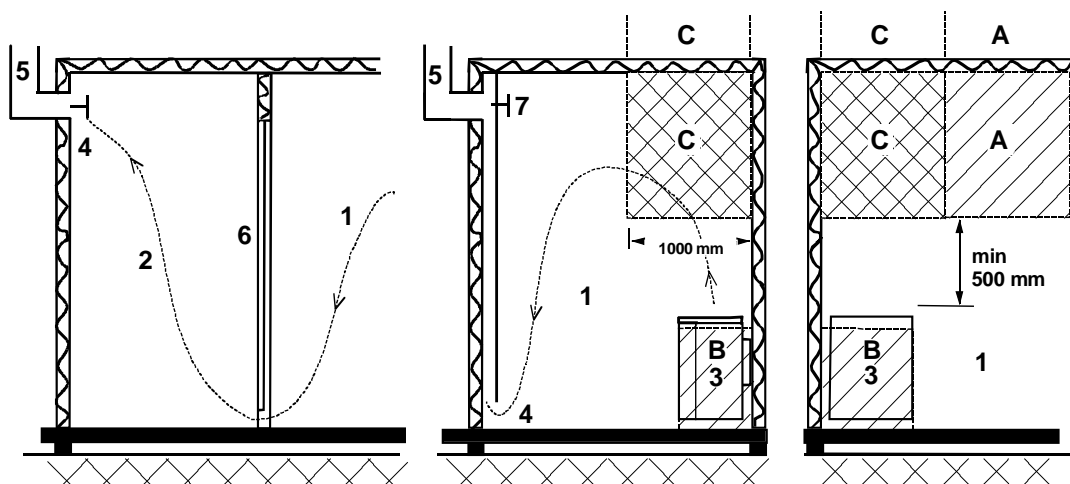

Рисунок 1 Рекомендуемая вентиляция сауны

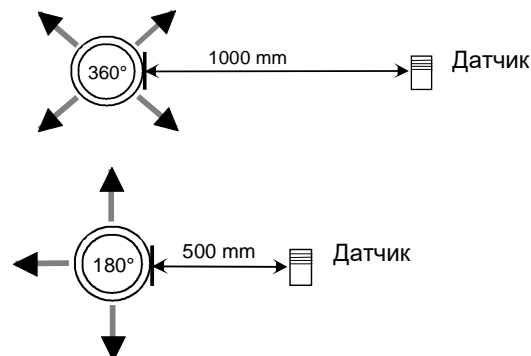
1. Сауна	3. Электрокаменка	5. Выпускной канал
2. Душевая	4. Выпускной клапан	6. Дверь в сауну
7. Вентиляционный клапан можно установить здесь и закрывать его на время прогрева и приема сауны.
- A. Впускной клапан может быть установлен в этой зоне. Убедитесь, что поступающий свежий воздух не охлаждает датчик температуры печи, установленным под потолком.
- B. Зона служит как зона для поступления свежего воздуха, если сауна не оборудована принудительной вентиляцией. В этом случае выпускной клапан должен быть установлен выше впускного хотя бы на 1 метр.
- C. Не устанавливайте впускной клапан в этой зоне, если датчик температуры электрокаменки расположен в этой же зоне.

2.2. Установка датчика вблизи отверстий приточной вентиляции

Воздух сауны должен быть заменяться шесть раз в час. Труба для притока воздуха должна иметь диаметр от 50 до 100 мм.

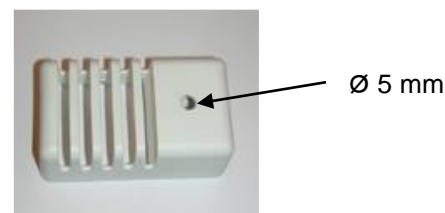
Отверстие приточной вентиляции круглого (360°) сечения должно находиться на расстоянии не менее 1000 мм от датчика.

Отверстие приточной вентиляции с панелью, направляющей воздушный поток (180°), должно находиться на расстоянии не менее 500 мм от датчика. Воздушный поток должен быть направлен в сторону от датчика.

2.3. Установка датчика на потолок

При установке на потолке в корпусе датчика необходимо просверлить отверстие диаметром 5 мм для стока конденсированной воды.
Не распыляйте воду на датчик и не допускайте попадания на него брызг при использовании кружки для сауны.

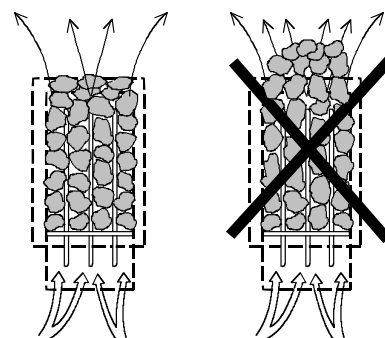
2.4. Установка дополнительного датчика NTC

Дополнительный датчик OLET 31 подключается к разъему Ext NTC на плате RJ10. Подробнее см. на схеме подключений. Дополнительный датчик устанавливается на стене сауны на расстоянии не более 500 мм от потолка. После подключения к плате дополнительный датчик активируется автоматически. Это означает, что температура, отображаемая на панели управления, будет измеряться дополнительным датчиком. Основной датчик, установленный над нагревателем сауны, имеет схему ограничителя, ограничивающую максимальную температуру уровнем 110 °С. Даже если с панели управления установлена температура 110 °С, на панели будет отображаться максимальная температура около 90 °С, так как основной датчик над нагревателем ограничивает максимальную температуру уровнем 110 °С. В зависимости от индивидуальных предпочтений в сауне обычно устанавливается температура 70–80 °С

2.5. Камни для электрокаменки

Качественные камни соответствуют следующим требованиям:

- Камни для сауны должны выдерживать нагрев и изменения температуры при испарении воды, наливаемой на них.
- Перед использованием в сауне камни должны быть хорошо промыты, чтобы не было запаха и пыли.
- У камней для сауны должна быть неровная поверхность, чтобы площадь испарения воды была как можно больше.
- Камни для сауны должны быть достаточно большими (для больших электрокаменок приблизительно 50–100 мм), чтобы между камнями легко проходил воздух. Это продлевает срок службы нагревательных элементов.
- Камни следует укладывать с зазорами, чтобы усилить вентиляцию между ними. Следите, чтобы нагревательные элементы не соприкасались друг с другом или с корпусом электрокаменки. Не сгибайте нагревательные элементы.
- Регулярно перекладывайте камни (хотя бы раз в год) и заменяйте маленькие и расколовшиеся камни новыми, более крупными.
- Регулярно, по крайней мере один раз в год при частном использовании, опорожняйте отсек для камней, удаляйте мелкие и сломанные камни и заменяйте их новыми.
- При коммерческом использовании эта операция должна выполняться не реже одного раза в два месяца.
- Камни нужно укладывать так, чтобы они покрывали нагревающие элементы. Однако не кладите большое количество камней на нагревательные элементы. Количество камней, необходимое для укладки смотрите в Табл. 1 на странице 8.
- Маленькие камни, даже если они включены в поставку, нельзя укладывать в электрокаменку, так как они могут провалиться внутрь электрокаменки через вертикальные пластины.
- Гарантия на электрокаменку не действительна для дефектов, возникших в результате плохой вентиляции, вызванной использованием мелких камней, а также чрезмерно плотной укладкой камней.
- Не допускается использование талькового камня, это может привести к таким повреждениям электрокаменки, на которые не распространяется гарантия производителя
- Не используйте в качестве камней для сауны тальковый камень. Гарантией на плиту не покрываются любые повреждения, полученные в результате его использования.
- **ЗАПРЕЩАЕТСЯ ИСПОЛЬЗОВАТЬ НАГРЕВАТЕЛЬ БЕЗ КАМНЕЙ!**

2.6. Если электрокаменка не нагревается

Если не происходит нагрева электрокаменки, проверьте следующее:

- электропитание подается;
- предохранители не перегорели;
- нет ли сообщений об ошибках на пульте управления. Если есть ошибки, проверьте и устраните их в соответствии с инструкцией по эксплуатации пульта управления.

ЛИЦО, ОСУЩЕСТВЛЯЮЩЕЕ УСТАНОВКУ, ДОЛЖНО ОСТАВИТЬ НАСТОЯЩУЮ ИНСТРУКЦИЮ КОНЕЧНОМУ ПОЛЬЗОВАТЕЛЮ.

2.7. Подготовка к установке электрокаменки

Проверьте следующее перед тем, как устанавливать электрокаменку:

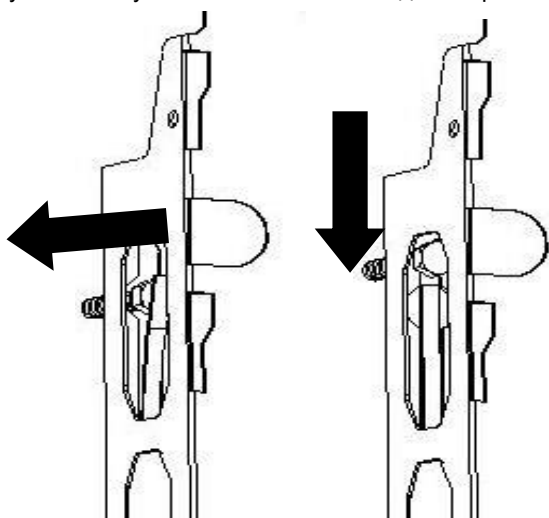
- Соотношение мощности печи (кВт) и объема помещения сауны (м³). Рекомендуемые значения соотношения «объем / мощность» приведены в таблице 1 (с.8). Запрещается выходить за пределы минимального и максимального объема.
- Высота потолка в помещении сауны должна быть не ниже 1900 мм.
- Неизолированные и кирпичные стены увеличивают время предварительного прогрева. Каждый квадратный метр оштукатуренного потолка, стены или стеклянной поверхности добавляет к объему помещения сауны 1,2 м³ с точки зрения необходимой мощности.
- Номинал предохранителя (А) и площадь сечения силового кабеля (мм²) для конкретной электрокаменки указаны в таблице 2 (с. 8).
- При монтаже каменки необходимо строго соблюдать минимально безопасные монтажные расстояния
- Помните, что вокруг пульта управления должно быть достаточно пространства для проведения техобслуживания, входной двери и т.п.

2.8. Установка печи Helo Click-Fix

Печь устанавливается в сауне в соответствии с безопасными расстояниями, указанными в **таблице 1 на странице 8**. В качестве монтажного основания тонкой панели недостаточно, монтажное основание необходимо укрепить доской позади панели. Необходимо соблюдать минимальные расстояния, указанные в **таблице 1 на странице 8**, даже если материал стены является негорючим.

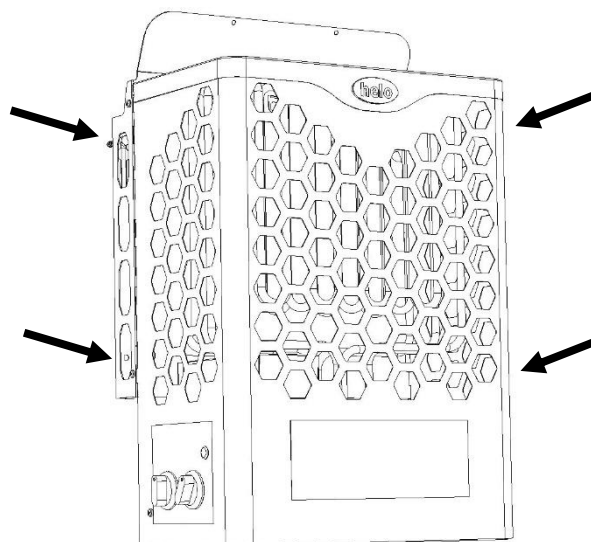
Стены и потолок нельзя защищать легким защитным материалом, например, армированной фиброцементной плитой, так как это может вызвать опасность пожара.

В сауне можно устанавливать только один нагреватель.

В сауне разрешено устанавливать только одну печь. Просверлите в панели вспомогательное отверстие 3,5 мм и зафиксируйте

к стене крепежные винты 6 x 40 мм (2 шт.). Оставьте дистанцию 1-2 мм от головки шурупа до стены. Установите печь, протолкнув ее через отверстия и опустив. Язычки блокируют печь, предотвращая подъем без инструмента.

При проведении технического обслуживания печь можно снять с настенного кронштейна, при необходимости открутив 4 винта, которые расположены по бокам.

ПРИМИТЕ ВО ВНИМАНИЕ! Перед снятием печи необходимо удалить камни. Печь сдвигается вверх и вытягивается наружу. Установка производится в обратном порядке. Вдавите в пазы, опустите и затяните винты.

2.9. Безопасные расстояния и положение датчика

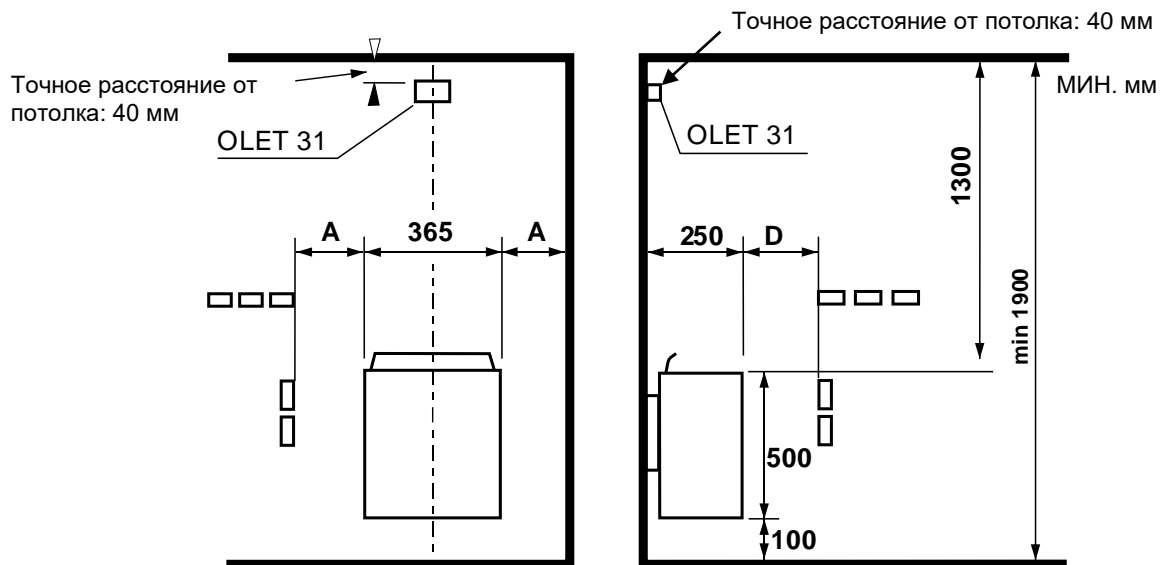

Рисунок 2 Безопасные расстояния и положение датчика

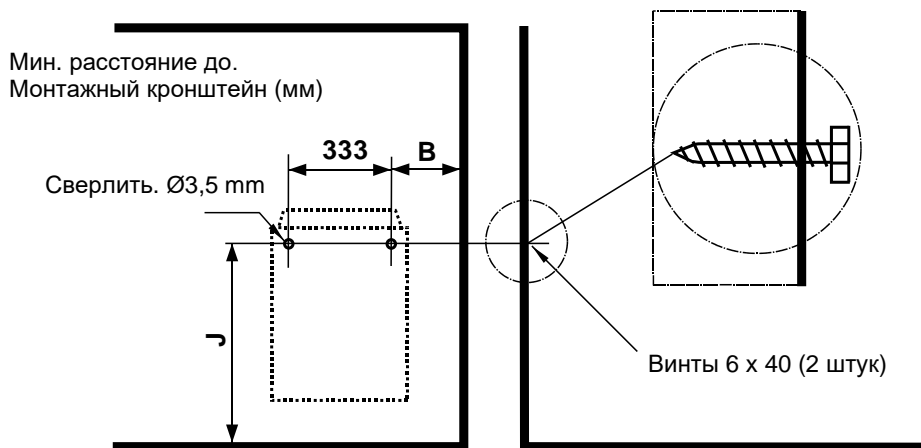

Рисунок 3 Установка обогревателя на стену

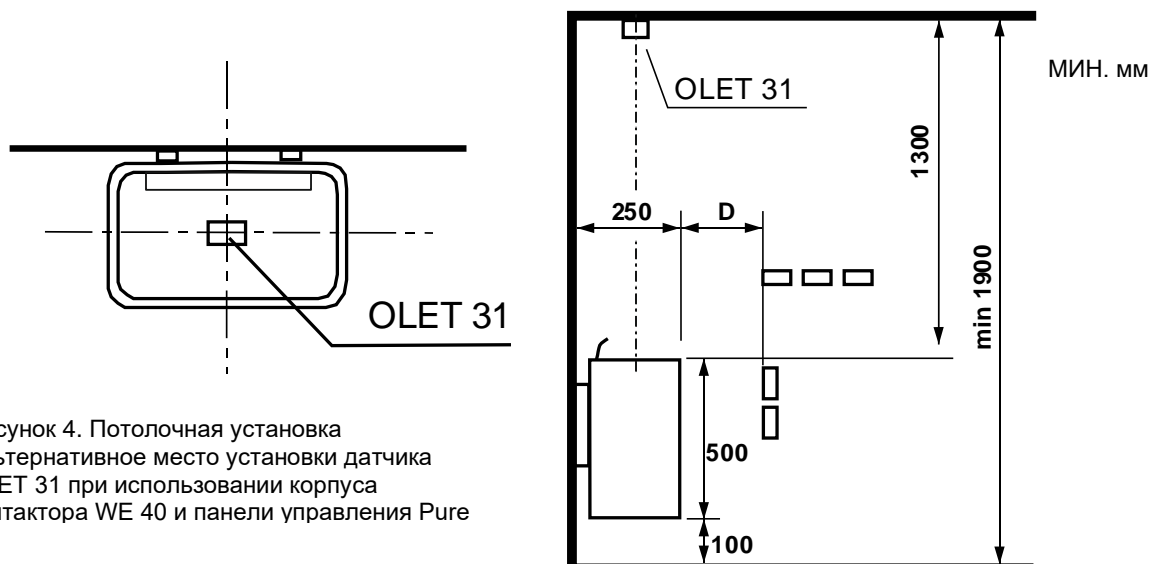

Рисунок 4. Потолочная установка альтернативное место установки датчика OLET 31 при использовании корпуса контактора WE 40 и панели управления Pure

Мощность kW	Помещение для сауны Объем м³	Минимальные расстояния для электрокаменок		Минимальное расстояние до настенного кронштейна		Масса камней прибл. кг
		От бок.поверх до стены A mm	От перед. поверх. до полков D mm	B mm	J mm	
6,0	5 – 9	70	100	85	545	32
8,0	8 - 12	100	150	115	545	32

Таблица. 1 Безопасные расстояния

2.10. Подключение к сети

Подключение электрокаменки к сети должен выполнять квалифицированный электрик в соответствии с действующими нормами. Электрокаменка подключается посредством полупостоянного соединения. Для подключения используются термостойкие кабели H07RN-F (60245 IEC 66) или другого соответствующего типа. Другие входные кабели (сигнальной лампочки, выключателя электрического отопления) тоже должны соответствовать этим требованиям. Для подключения электрокаменки нельзя использовать изолированные кабели ПВХ.

Разрешается использование многополюсного кабеля (7-полюсного), если напряжение одинаково. Электрокаменка подключается с помощью полупостоянного соединения. При отсутствии отдельного предохранителя для тока управления диаметр всех кабелей должен быть одинаковым, т.е. в соответствии с предохранителем. Например, в электрокаменке мощностью в 8 кВт сечение отдельных кабелей сигнальной лампочки и центрального блока управления должно быть не менее 2,5 мм².

Распределительная коробка на стене сауны должна располагаться в минимальных пределах безопасных зазоров, установленных для электрокаменок. Максимальная высота распределительной коробки должна быть 500 мм от уровня пола (см. стр. 9, Рисунок 5) Если распределительная коробка расположена на расстоянии 500 мм от электрокаменки, максимальная высота от уровня пола должна составлять 1000 мм.

ПРИМЕЧАНИЕ. Управление освещением в сауне через печатную плату возможно только для активной нагрузки (лампы накаливания). Реле платы не сможет выдерживать емкостные нагрузки (импульсные блоки питания). Если светильники в сауне оснащены трансформаторами (например, при использовании светодиодных или галогеновых ламп), релейный регулятор печатной платы плиты должен быть подключен к отдельному реле или контактору управления лампами.

ТЭНы электрокаменки могут поглощать влагу из воздуха во время хранения. Это может вызвать утечку тока. Влага испарится после нескольких нагревов. Не подключайте электрокаменку через УЗО.

При установке печи придерживайтесь действующих норм электробезопасности.

Мощность kW	Силовой кабель H07RN –F/ 60245 IEC 66 mm² 400V-415V 3N~	предохранитель A	Силовой кабель H07RN –F/ 60245 IEC 66 mm² 230V 3~	предохрани тель A	Силовой кабель H07RN –F/ 60245 IEC 66 mm² 230V-240V 1N~ / 2~	предохранитель A
6,0	5 x 1,5	3 x 10	4 x 2,5	3 x 16	3 x 10	1 x 35
8,0	5 x 2,5	3 x 16	4 x 6	3 x 25	3 x 10	1 x 35

Таблица. 2 Сечение кабелей и предохранители

2.11. Переключатель электрического отопления

Тумблер электронагрева используется в домах с электрической системой отопления.

Электрокаменка имеет подключения для контроля тумблером электронагрева (помечен N-55). Соединители N-55 и нагревательные элементы работают одновременно (230В). Термостат электрокаменки также контролирует тумблер электронагрева. Другими словами, домашнее отопление включается, когда термостат сауны перестает подавать питание на электрокаменку.

2.12. Расположение соединительной коробки

A = Установленные минимальные безопасные расстояния

1. Рекомендуемое расположение соединительной коробки
2. Рекомендуется устанавливать в этом месте силуминовую коробку.
3. Эту область необходимо избегать. Всегда используйте силуминовую коробку.

В других местах используйте теплостойкую коробку (Т 125 °С) и теплостойкие кабели (Т 170 °С). Около соединительной коробки не должно быть каких-либо заграждений. Если соединительная коробка устанавливается в зонах 2 или 3, обратитесь к инструкции и правилам местного поставщика электроэнергии.

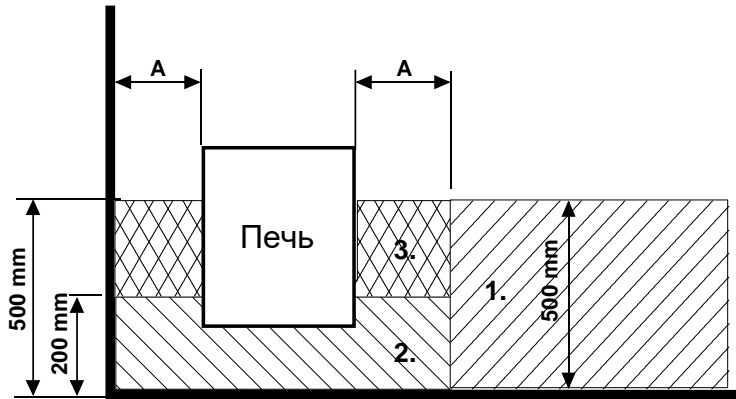

Рисунок 5 Расположение соединительной коробки для соединительного кабеля в помещении сауны

2.13. Дистанционное управление

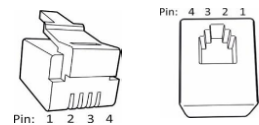
Электрокаменки можно управлять дистанционно. Для этого к разъемам 3 и 4 печатной платы RJ10 подключают контактор с нормально замкнутыми контактами, который можно переключать импульсом. Рекомендуемый размер кабеля AWG 24 или 26. Максимальная длина кабеля AWG 24 равна 200 м. Максимальная длина кабеля AWG 26 равна 130 м.

Примечание. Если нагреватель для сауны контролируется из-за пределов сауны, стандарты на сауны предусматривают обязательное наличие дверного выключателя.

К кнопке может быть подключена индикаторная лампа, которая загорается при активированной дистанционной команде. Быстрое мигание индикаторной лампы указывает на ошибку, вызванную тем, что дверь сауны открыта в течение более 5 минут; нагреватель сауны будет автоматически отключен.

Нагреватель для сауны с дистанционным управлением остается включенным в соответствии с настройкой, введенной на панели управления (при частном использовании не более 6 часов). С помощью устройства дистанционного управления нагреватель можно в любое время отключить.

2.14. Разъемы платы RJ 10

ПРИМЕЧАНИЕ. В случае неправильного подключения печатная плата может выйти из строя.

Дополнительный датчик (NTC)			Переключатель дистанционного управления (внешний переключатель)			Дверной выключатель		
Контакт 1			Контакт 1			Контакт 1		
Контакт 2	Термистор NTC 10 кОм	3,3 В	Контакт 2			Контакт 2	Аварийный светодиодный индикатор	Земля
Контакт 3	Термистор NTC 10 кОм	Центральный процессор	Контакт 3	К выключателю	Земля	Контакт 3	Дверной выключатель	Земля
Контакт 4			Контакт 4	К выключателю	12 В пост. тока	Контакт 4	Дверной выключатель	12 В пост. тока

Датчик (Sec/NTC)		
Контакт 1	Окончательная остановка	Земля
Контакт 2	Термистор NTC 10 кОм	3,3 В
Контакт 3	Термистор NTC 10 кОм	Центральный процессор
Контакт 4	Окончательная остановка	10 В

Рисунок 6. Положения Контакт - переключателя для использования обогревателя

1 - 5, в позиции.
6, выключенное положени

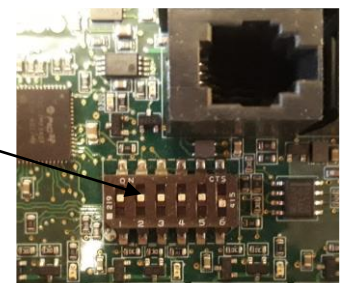

Таблица 3 Порядок соединения RJ 10-разъемов на плате

2.15. Дверной выключатель

Под дверным выключателем подразумевается выключатель на двери сауны. Данный выключатель соответствует правилам. Общественные и частные сауны должны быть оснащены дверным выключателем; речь идет о таких саунах, в которых нагреватель можно включать, находясь снаружи сауны, например при помощи кнопки «Вкл./Выкл.» или аналогичным способом.

Панель управления автоматически обнаруживает подключение дверного выключателя к печатной плате OLEA 103 нагревателя. При первом использовании сауны после установки закройте дверь сауны и включите питание с помощью главного выключателя нагревателя.

Если до запуска обогрева открыть дверь, спустя одну минуту после этого автоматический (дистанционный) режим (предварительный нагрев) отключится. Необходимо закрыть дверь и перезапустить эту функцию с панели управления.

Если дверь остается открытой дольше пяти минут при включенном нагревателе, происходит автоматическое отключение нагревателя.

Нагреватель можно снова включить с панели управления, когда дверь будет закрыта. Индикатор неисправности (если установлен) начнет мигать. См. приведенные ниже инструкции по установке.

Инструкции по установке и подключению дверного выключателя

Дверной выключатель устанавливается вне помещения сауны на верхней кромке двери на расстоянии не менее 300 мм от внутреннего угла.

Выключающая часть устанавливается на дверной раме, а магнит устанавливается на двери. Расстояние между выключателем и магнитом — 18 мм.

Если дверной выключатель устанавливается в верхней части двери, TujoHelo рекомендует использовать модель TujoHelo 0043233, SSTL 8260371.

Если дверной выключатель устанавливается в нижней части двери, TujoHelo рекомендует использовать модель TujoHelo SP11000326, SSTL 8263280

См. инструкции по установке и эксплуатации, прилагаемые к нагревателю.

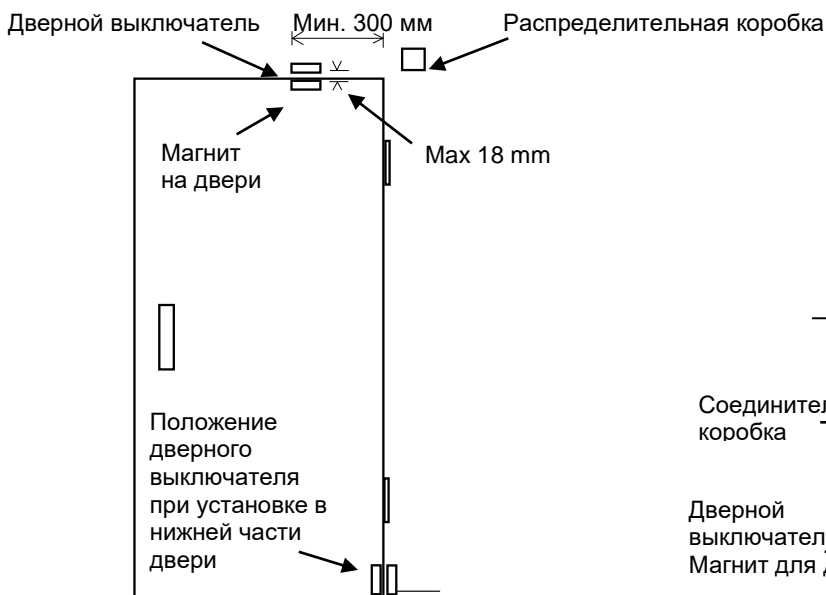

Рисунок 8. Установка дверного выключателя

Рисунок 7. Расположение выводов разъема RJ10 печатной платы.

Дверной выключатель		Цвет проводника
Контакт 1		
Контакт 2		
Контакт 3	Дверной выключатель	Земля
Контакт 4	Дверной выключатель	12 В пост. тока
		Оранжевый
		Зеленый/белый

Таблица 4. Подключение дверного переключателя к разъему

2.16. Схема электрических соединений

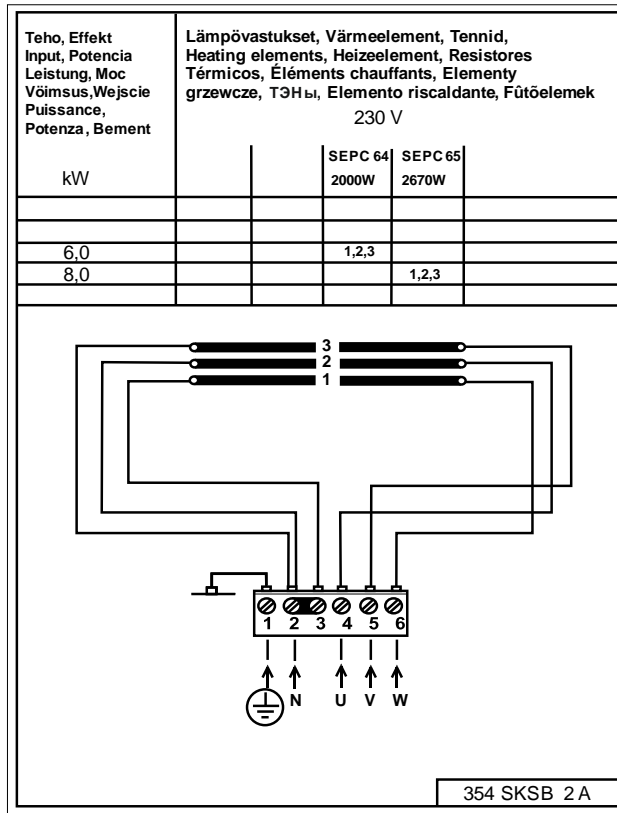

Рисунок 9 Монтажная схема

1. Входное напряжение контактора коробки
2. Входное напряжение Печь
3. Сигнала контакт
4. Выход для освещения
5. Пульт управления Pure или Elite
6. Датчик OLET 31
7. Дверной выключатель
8. Дистанционное управление
9. Дополнительный датчик (Дополнительный NTC)
10. Вентилятор не более 100 Вт

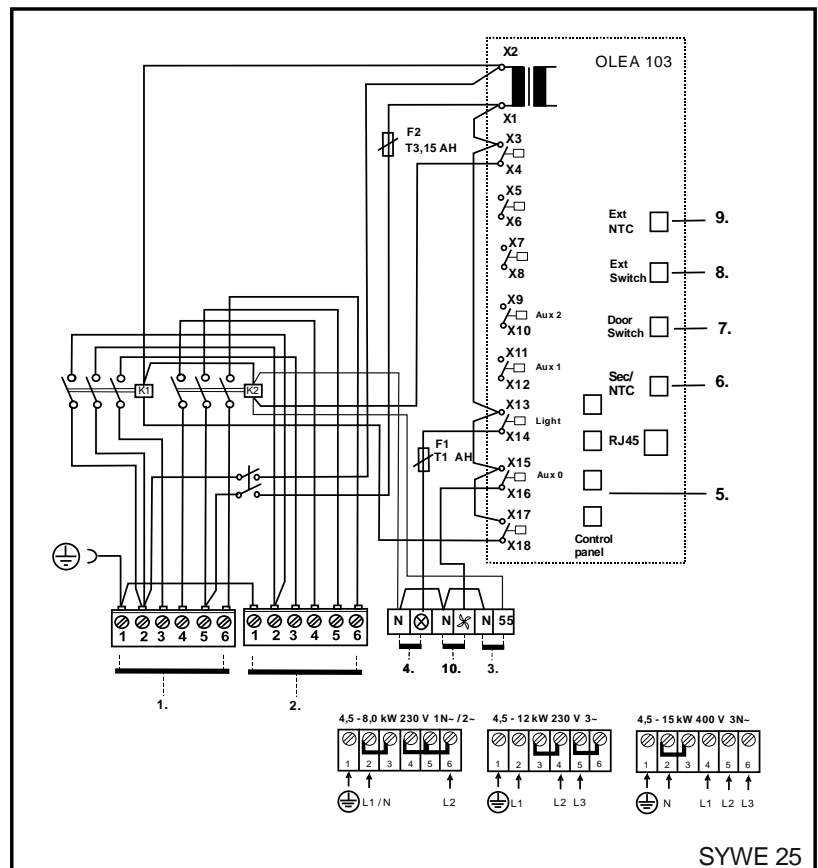

Рисунок 10 Схема подключения контактора коробки WE 40

2.17. Принципиальная схема с пультом Pure

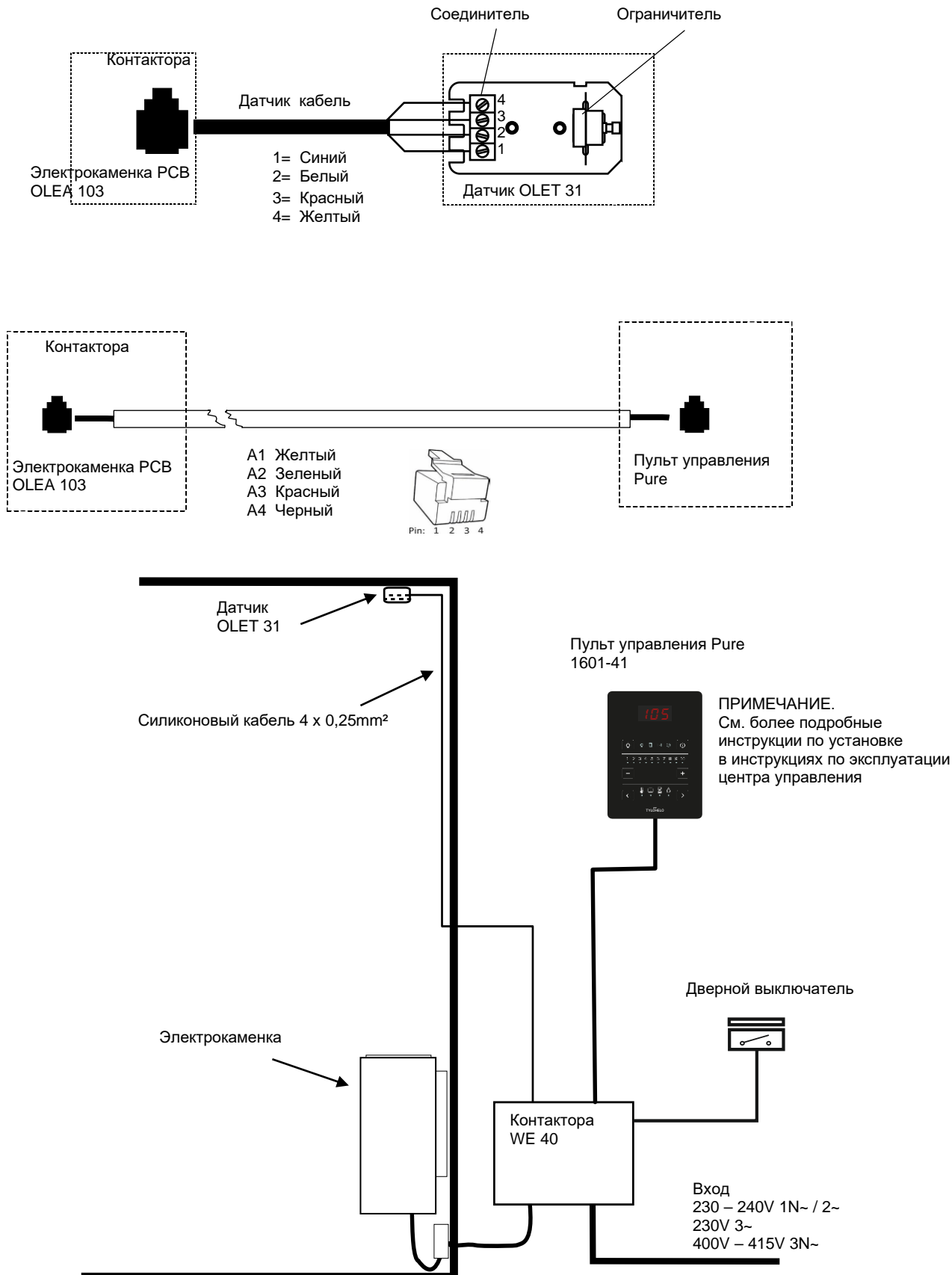

Рисунок 11 Принципиальная схема с пультом Pure

3. Запасные части к электрокаменке Hanko D

Позиция №	Номер изделия	Наименование изделия	Hanko 60 D	Hanko 80 D
1	SP4071002	Основная решетка	1	1
2	SP7712000	Кабельный зажим NKWA 1	1	1
3	SP7812550	Сетевой разъем NLWD 1-1	1	1
4	SP4316221	Нагревательный элемент SEPC 64 230V 2000W	3	-
4	SP4316220	Нагревательный элемент SEPC 65 230V 2670W	-	3
5	SP7513002	ВИНТ M5 x 10	3	3

Таблица. 5 Запасные части для Hanko D

4. ROHS

Указания по защите окружающей среды

После окончания срока службы электрокаменку нельзя выбрасывать в контейнер, предназначенный для обычных бытовых отходов. Электрокаменку следует сдать в пункт приемки для последующей переработки электрических и электронных устройств.

Об этом сообщает маркировка изделия, информация в инструкции или на упаковке.

Переработка материалов должна осуществляться в соответствии с маркировкой на них. Благодаря повторному использованию материалов или использованию старого оборудования любым иным способом можно внести большой вклад в дело защиты окружающей среды. Сдавать изделие в центр переработки следует без камней для сауны и слоя талька.

По вопросам мест переработки обращаться в муниципальную администрацию.

